

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2012

דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2012

פרק א: דוח הדירקטוריון
פרק ב: דוחות כספיים

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1.	תיאור החברה	1
1.1	בעלי מניותיה של החברה	1
1.2	תחומי פעילותה של החברה	1
2.	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	2
2.1	הסכמי ביטוח משנה	2
2.2	חידוש פוליסות לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה	2
2.3	דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברות בקבוצה	2
2.4	הסכם פשרה - תביעה נגזרת	3
2.5	שינויים רגולטוריים עיקריים בתקופת הדוח	3
2.6	הון אנושי	6
2.7	רכישת נכס - בנק לפיתוח התעשייה	6
2.8	חלוקת דיבידנד בעין	7
2.9	הליכים משפטיים	7
2.10	מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	7
2.11	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	20
3.	המצב הכספי	24
3.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	24
4.	תוצאות הפעילות	25
4.1	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים	25
4.2	פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו	26
4.3	תוצאות הפעילות בתקופת הדוח	27
4.4	רווח כולל מתחומי פעילות	28
4.4	מידע כספי לפי תחומי הפעילות	30
5.	גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים	37
6.	תזרים מזומנים	39
7.	מקורות מימון	39
8.	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	39
9.	בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)	40
10.	אירועים לאחר תאריך המאזן	40
10.1	הטמעת מערכת ERP לניהול משאבי הארגון	40

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2012

פרק זה, במסגרת הדוח הרבעוני, כולל לעיתים מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשל"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על האינפורמציה הקיימת בחברה במועד פרסום הדוח וכולל את הערכות החברה או כוונותיה, נכון למועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים, כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "בכוונת החברה/הקבוצה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2012 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשון), התשנ"ח-1998 ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2011.

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") ולתקנות וצווים שהוצאו מכוחו, וכן להנחיות המפקח על הביטוח. ההסדרה באמצעות תקנות כוללת, בין היתר, הוראות בדבר ניהול עסקים של חברות ביטוח, ובכלל זה, תקנות ההון העצמי המינימאלי הנדרש מחברות ביטוח, תקנות דרכי ההשקעה, תקנות בדבר החזקת עתודות ביטוח ותביעות תלויות ודרכי חישובן, תקנות בדבר תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכתם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים.

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית בשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים החזקות") שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי מניותיה העיקריים של מנורה מבטחים החזקות הינם ניידן אסטרטגיה ופלטס אסטרטגיה (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גורביץ כנהנה יחיד, והמחזיקים בכ- 61.86% ממניות מנורה מבטחים החזקות. יתרת מניות מנורה מבטחים החזקות מוחזקות בידי הציבור. עיקר פעילותה של החברה וחברות הבנות שלה הינה בתחומי הביטוח והפנסיה.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, בעצמה ובאמצעות חברה בת בשליטתה, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, ביטוח רכב (חובה ורכוש), ביטוח כללי אחר וביטוח בריאות.

כמו כן, מחזיקה החברה בשלוש סוכנויות ביטוח - ארנון את וינשטוק סוכנות לביטוח (1989) בע"מ וסיני סוכנות לביטוח בע"מ, באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה") וכן את אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ, והכל כמפורט בתרשים מבנה ההחזקות של החברה, בסעיף 1.2 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2011.

לתיאור מפורט של תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2011.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 הסכמי ביטוח משנה

בהמשך לפניית מבטח משנה לחברה, בדבר רצונו להפסיק חבותו כמבטח משנה בשיעור של כ-15%, בחלק מפוליסות ביטוח הבריאות של החברה, וזאת בתוקף מיום 1 בינואר 2012, נחתם בחודש ספטמבר הסכם בין הצדדים להפסקת ההתקשרות כאמור (להלן: "**הסכם Cut-off**"). במקביל, ולאור הסכמתו של מבטח משנה אחר, אשר הינו כיום מבטח משנה של החברה בתחום ביטוחי הבריאות, לקבל לאחריותו כמבטח משנה גם את עסקי הביטוח אשר נכללו בהסכם ה-Cut-off, בתוקף מיום ה-1 בינואר 2012 ואילך, נחתם עימו הסכם ביטוח משנה חליפי, הכולל קבלת אחריות מלאה ורציפה לעסקי הביטוח בתחום הבריאות שביטוח המשנה בגינם הופסק מכוח הסכם ה-Cut-off, ובשיעור זהה (למעט לגבי כמות מוגבלת ושולית של פוליסות פיצוי), וזאת בנוסף לחלקו כיום בביטוח המשנה האמור (להלן: "**ההסכם החליפי**"). יצוין, כי ההסכם החליפי כולל גם הסדר לגבי העברת עסקי ביטוח משנה חדשים, לשנים 2012 עד 2014, בשיעור של עד 25% במרבית פעילות ביטוחי הבריאות של החברה. המהלך המשולב של חתימה על שני ההסכמים הגדיל באופן חד-פעמי את רווחיה (לפני מס) של החברה בהיקף של כ-50 מיליוני ש"ח (כ-32 מיליוני ש"ח לאחר השפעת המס). לפרטים נוספים, ראה באור 8(ז) לדוח הכספי.

2.2 חידוש פוליסות לביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה

בחודש אוגוסט 2012, חודשו פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה (D&O) של החברה והחברות הבנות בקבוצה, לתקופה שעד ליום 31 ביולי, 2013, בגבול אחריות כולל של 75 מיליוני דולר למקרה ולתקופה. גבול האחריות של הפוליסות מורכב מרובדי כיסוי בסיסיים לחברה, למנורה מבטחים החזקות, למנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן: "**מנורה מבטחים פנסיה**") ולמנורה מבטחים פיננסיים בע"מ (להלן: "**מנורה מבטחים פיננסיים**") ולחברות הבנות של כל אחת מהן (להלן, כולן ביחד: "**החטיבות**"), בגבול אחריות של 15 מיליוני דולר, לכל חטיבה. כמו כן, הקבוצה רכשה רובדי כיסוי נוספים, במסגרת שלוש פוליסות "מטריה", לכלל החטיבות בקבוצה, בגבול אחריות כולל של 60 מיליוני דולר.

בחודש יולי 2012, אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, ובחודש אוגוסט 2012 אישרה האסיפה הכללית של החברה את חידוש הפוליסות האמורות, לשנה נוספת.

2.3 דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברות בקבוצה

בחודש יולי 2012, פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "**המפקח**" ו/או "**הממונה**") טיוטת נייר עמדה בנושא עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בקרנות פנסיה וביטוחי חיים וטיוטת חוזר בנושא מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (להלן, לצורך ס"ק זה: "**טיטוט נייר העמדה וטיטוט החוזר**"), אשר צפויות להשפיע, לדעת חברת מידרוג בע"מ (להלן: "**מידרוג**"), על העתודות הביטוחיות הנדרשות מחברות הביטוח כנגד התחייבויות לקצבה בפוליסות ביטוח חיים, הכוללות הבטחת מקדם קצבה. לאור זאת, החליטה מידרוג, להכניס את כתבי ההתחייבות של חברות הביטוח העוסקות בענף חיסכון ארוך טווח, לרשימת מעקב, לבחינת ההשלכות של טיוטת נייר העמדה וטיטוט החוזר, אשר לדעת מידרוג, ייתכן וצפויות להשפיע על ההון העצמי של חברות הביטוח ועל רווחיותן. לרשימת המעקב כאמור נכנסו כתבי ההתחייבות של החברה, החברה האם - מנורה מבטחים החזקות והחברה הבת - מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן: "**מנורה מבטחים גיוס הון**"). עם זאת, לאחר מכן, בחודש ספטמבר 2012, לאחר שבחנה מידרוג את השפעת טיוטת נייר העמדה על כל חברת ביטוח בנפרד ועל ענף הביטוח בכללותו, בהתאם לדוחות הכספיים של חברות הביטוח ליום 30 ביוני 2012, העריכה מידרוג כי השפעת נייר העמדה על חברות הביטוח לטווח הקצר אינה מהותית ועל כן, החליטה על הוצאת כתבי ההתחייבות של החברה, מנורה מבטחים החזקות ומנורה מבטחים גיוס הון מרשימת המעקב. כמו כן, הודיעה מידרוג כי תמשיך ותעקוב אחר השפעת ביטול מקדם הקצבה על רווחיותן של חברות הביטוח בטווח הבינוני והארוך.

לפרטים נוספים בדבר טיוטת נייר העמדה וטיטוט החוזר ראה סעיף 2.5(ב) להלן.

2.4 הסכם פשרה - תביעה נגזרת

בחודש מאי 2012, אישר בית המשפט הסכם פשרה שהוגש במסגרת בקשה לאישור תביעה נגזרת נגד מנורה מבטחים החזקות והחברה, אשר הוגשה בחודש פברואר 2011, בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "הבקשה"). עניינה של הבקשה, כנטען בה, במעשיהם ו/או במחדליהם של נושאי משרה בכירים בחברה, בקשר להלוואות שהעניקה החברה, ללא בטחונות, כביכול.

במסגרת הסכם הפשרה כאמור, הוסכם בין הצדדים, על בסיס המלצות בית המשפט, כי סך כולל של 13.8 מיליוני ש"ח יועבר לחברה. סכום הפשרה ימומן ממקורותיה של מנורה מבטחים החזקות וממבטחי משנה.

בהמשך להסדר הפשרה האמור, ולצורך יישומו, אישר דירקטוריון החברה הקצאת 1,251 מניות רגילות 1 ש"ח ע.ג. למנורה מבטחים החזקות, כנגד העברת סך של 8.8 מיליוני ש"ח, במזומן, לחברה, כהשקעה. ההקצאה בוצעה בפועל במהלך חודש אוגוסט 2012. לפרטים נוספים, ראה גם באור 5 לדוח הכספי.

2.5 שינויים רגולטוריים עיקריים בתקופת הדוח

(א) הרפורמה בדמי ניהול

במסגרת ההסדרה הרגולטורית בתחום החיסכון ארוך הטווח, פורסמו בתקופת הדוח, הסדרים תחיקתיים שעניינם הנהגת הרפורמה בדמי הניהול המירביים שניתן לגבות לגבי חלק ממוצרי תחום החיסכון ארוך הטווח, כלהלן:

בחודש יוני 2012, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב-2012 (להלן, לצורך ס"ק זה: "התקנות"), שעניינן קביעת תקרות לדמי ניהול שרשאים גופים מוסדיים לגבות בגין קופות גמל וקופות ביטוח שבניהולם כדלהלן:

בקופות גמל (לרבות קרן פנסיה חדשה כללית): החל משנת 2013 - שיעור דמי הניהול לא יעלה על 1.1% מהצבירה ועל 4% מההפקדות השוטפות; והחל משנת 2014 - שיעור דמי הניהול לא יעלה על 1.05% מהצבירה ועל 4% מההפקדות השוטפות. דמי הניהול אשר יגבו ממקבלי קצבה יהיו בשיעור שלא יעלה על 0.6% לשנה מהצבירה.

בקופות ביטוח (פוליסות ביטוח חיים): שיופקו החל מ- 1.1.2013 - יחולו השיעורים המפורטים לעיל בנוגע לקופות גמל.

שינוי דמי הניהול לא יחול לגבי: פוליסות ביטוח לפני יום תחילתן של התקנות, קופות גמל וקופות ביטוח מבטיחות תשואה, קרן ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל לחופשה וקופת גמל למטרה אחרת.

בנוסף, מסדירות התקנות הוראות לגבי גביית דמי ניהול מופחתים מעמיתים שהקשר עמם נותק או עמיתים שנפטרו בשיעור שלא יעלה על 0.3% מהצבירה, תוך קביעה כי במידה וגוף מוסדי הצליח ליצור קשר עם עמית שהקשר עמו נותק יהיה רשאי לחזור ולגבות מחשבון העמית, החל ממועד זה ואילך, את שיעור דמי הניהול שגבה מחשבונו במועד שנותק עמו הקשר ולגבי תקופת ניתוק הקשר יהיה רשאי לגבות שיעור של 0.5% דמי ניהול לשנה בלבד (במקום 0.3%).

בחודש יולי 2012, אישרה ועדת הכספים של הכנסת את הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 8)(שיעור מזערי של דמי ניהול), התשע"ב-2012 (להלן: "הצעת החוק") והעבירה אותה לקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת. הצעת החוק קובעת כי שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יהיה מוסמך לקבוע סכומים ושיעורים מזעריים ומרביים של דמי ניהול וכן סכומים ושיעורים מירביים של הוצאות וכן יהיה רשאי לקבוע שהסכומים או השיעורים של דמי הניהול ושל ההוצאות יהיו אפס.

בחודש אוקטובר 2012, פורסמה טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול)(תיקון), התשע"ג-2012, במסגרת הטיטה מוצע כי החל מחודש יולי 2013, גופים מוסדיים יהיו רשאים לגבות בגין קופות גמל וקופות ביטוח שבניהולם דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות או 9 ש"ח מהיתרה הצבורה הכוללת בכל חשבונותיו של העמית, לפי הגבוה מבניהם, סכום זה יהיה צמוד ויתעדכן ביום העסקים הראשון בכל שנה. כצעד משלים, פורסמה בחודש אוקטובר 2012, בהוראת שעה למשך שנה, **טיטת תקנות**

הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת השעה), התשע"ג-2012 (לעיל ולהלן: "הוראות השעה") שתאפשר לעמית שסך היתרה הצבורה בכל חשבונותיו בקופת הגמל אינה עולה על 5,000 ש"ח למשוך את הכספים בסכום חד פעמי בפטור ממס, וזאת תוך שנה ממועד פרסום הוראת השעה.

כלל השינויים המוצעים כמפורט לעיל לעניין גביית דמי הניהול ממבוטחים חדשים והעמיתים בקופות הגמל, החל משנת 2013, והפחתת דמי הניהול מעמיתים מנותקי קשר צפויים להביא להפחתה בהכנסות החברה מדמי ניהול. בנוסף, ליישום התקנות צפויה להיות השפעה גם על הערך הגלום בגין מכירת פוליסות ביטוח חיים חדשות שימכרו בעתיד. **הערכת החברה כאמור הינה מידע צופה פני עתיד המבוססת על הוראות התקנות והצעות החוק והתקנות כפי נוסחן היום, ואולם, אין באפשרות החברה לאמוד את עוצמת היקף ההשפעה המצרפית על תוצאותיה.** החברה תוסיף ותבחן את ההשפעה של התקנות והצעות החוק והתקנות הנ"ל על תוצאות פעילותה וכן דרכים להתמודד עם השפעות אלו.

(ב) הסדרה בנושא מקדמי קצבה מובטחים בפוליסות ביטוח חיים

בחודש יולי 2012 פרסם משרד האוצר את טיוטת חוזר מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים. טיוטת החוזר פורסמה בהמשך למחקר שנערך על ידי אגף שוק ההון ביטוח וחסכון אשר בחן, בין היתר, את יכולת חברות ביטוח להתמודד עם הסיכון הגלום במקדמי קצבה מובטחים. כיום, תכניות לביטוח חיים משולבות בחיסכון המשווקות על ידי חברות ביטוח, כוללות מקדמי המרה לקצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (להלן: "מקדמי קצבה"). על פי תוצאות המחקר, המשך שיווק תכניות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה מובטחים יכול לפגוע ביכולתן של חברות לעמוד, בטווח הארוך, בהתחייבויות לתשלום קצבות בגין פוליסות אלו. בהתאם לטיוטה, המשך מכירת תוכניות ביטוח הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (להלן: "המקדם המובטח") יתאפשר למי שמלאו להם לפחות 55 שנים במועד המכירה, ובלבד שתכניות אלו יעמדו בעקרונות הבאים: (1) המקדם המובטח יתומחר כרכיב עצמאי, שעלותו שקופה וגלויה למבוטח; (2) לא תהא הגבלה בבחירת מסלול קצבה; (3) תשלומים בעד המקדם המובטח, שישווק במועד מסוים, יהיו זהים לכלל המבוטחים שירכשו אותו באותו מועד, בכפוף לאבחנות המבוססות על מאפיינים אקטואריים.

במקביל לפרסום טיוטה זו, פורסם מכתב למנהלי חברות הביטוח שעניינו "עדכון הארכת תוקף ההיתר לשיווק תכניות ביטוח חיים 2012", וזאת לצורך קביעת סייגים להיתרים לשיווק חוזי ביטוח הכוללים מקדם מובטח, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 באוגוסט 2012 (להלן: "מכתב העדכון"). ההיתרים שניתנו יוגבלו כך שההיקף הכולל של חוזי ביטוח חיים הכוללים מקדמים מובטחים שיימכרו על ידי חברת ביטוח בתקופה שבין יום 1.1.2012 ועד ליום 31.12.2012 (להלן: "תקופת המעבר"), לא יעלה על 150% מההיקף חוזי ביטוח חיים כאמור שנמכרו על ידה בשנת 2011, וכן מספר חוזי ביטוח חיים הכוללים מקדמים מובטחים שנמכרו בתקופת המעבר לא יעלה על 150% מכמות חוזי ביטוח חיים כאמור שנמכרו על ידה בשנת 2011.

בהמשך למכתב העדכון, בחודש אוגוסט 2012, פורסם מכתב הבהרה למכתב העדכון אשר מבחין בין ההיתרים שיינתנו בחוזי ביטוח הכוללים מקדם מובטח המאושרים כקופת ביטוח לבין חוזי ביטוח מסוג זה אשר אינם מאושרים כקופות ביטוח. כמו כן, הובהר כדלקמן: (א) לעניין בחינת היקף חוזי הביטוח הכוללים מקדם מובטח יש לכלול הפקדות חד פעמיות שבוצעו בתקופת המעבר (ב) בכל הנוגע לפוליסות אשר תימכרנה בתקופת המעבר לא תתאפשר הגדלת הפקדות ו/או שינוי בשיעור רכיבי ההפקדה (תגמולים או פיצויים), למעט במקרים של הגדלות הנובעות מהסיבות הבאות: (1) הגדלת שכר ביחס לשכר המבוטח בפוליסה (2) הגדלת שיעור ההפקדה בהתאם להוראות צו ההרחבה. בנוסף, הובהר כי צירוף עמיתים באמצעות הסכמי ברירת מחדל לפי לסעיף 20(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, אפשרי רק בעת צירוף לראשונה של עובד. מקום בו קיים הסכם ברירת מחדל לא ניתן לשנות תמהיל מוצרים לחסכון פנסיוני כתוצאה משינוי של הסכם ברירת מחדל של המעביד ללא הסכמה מפורשת של העובד. במקביל למכתב עדכון זה ולצורך מעקב של אגף שוק ההון אחר מכירת חוזי ביטוח חיים הכוללים מקדם מובטח, בתקופת המעבר, נתבקשו חברות הביטוח לדווח לפיקוח מדי חודש על היקפי המכירות בתקופה האמורה.

בנוסף, לטיטות החוזר ומכתבי המפקח כנ"ל, פרסם המפקח טיוטת נייר עמדה בדבר עדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בקרנות פנסיה ובביטוחי חיים (להלן: "נייר העמדה"). נייר העמדה מתבסס על מחקר שבוצע המפקח בנושא תוחלת החיים לעניין עמית קרנות פנסיה ומבוטחי ביטוח חיים. בנייר העמדה נקבעו שיעורי התמותה העדכניים לרבות התייחסות לשיפור תוחלת החיים בעתיד.

בנוסף, קיימת התייחסות לשיעור המבוטחים אשר יממשו הזכאות לקבלת קצבה (במובחן מפדיון הוני) בהגיעם לגיל פרישה (להלן: "שיעור לקיחת הקצבה"), אשר לה השפעה על התחייבויות המבטח. החברה בוחנת את נתוני אקטואר האוצר כפי שפורטו בנייר העמדה אל מול נתונים אקטואריים נוספים אשר מצויים בידה בהתבסס על מאפייני תיק הביטוח הקיים שלה. בהמשך לאמור, ועל סמך הבחינה שערכה החברה, עדכנה החברה את אומדני תוחלת החיים ואומדני שיעור לקיחת הקצבה ובהתאם הגדילה את ההפרשה לעתודה משלימה לגמלאות בהיקף של כ- 52 מיליון ש"ח, לפני מסים על ההכנסה (וכ- 34 מיליון ש"ח לאחר מס). ההפרשה האמורה מתייחסת לכספים שנצברו בפוליסות ביטוח חיים עד ליום 30 ביוני 2012 ואינם כוללים התחייבות בגין צבירה עתידית בפוליסות אלו. המפקח הזמין את חברות הביטוח וקרנות הפנסיה ליתן הערות לנייר העמדה. טרם התקיימו דיונים בנושא זה. לאור העובדה כי מדובר בטיטה בלבד, החברה תבחן את אומדן ההפרשה פעם נוספת עם פרסום ההוראות הסופיות, לרבות בחינת פרמטרים נוספים הרלבנטיים לעניין, ובמידת הצורך תבצע התאמות בהפרשה. בהמשך לאמור, הודיע המפקח, בחודש נובמבר 2012, על מינוי צוות לקידום דרכי חישוב עתודות בענף ביטוח חיים הכולל אקטוארים מחברות הביטוח ויועצים חיצוניים בראשות אקטואר האוצר.

להסדרה הכוללת הנ"ל עשויה להיות השפעה על היקף המכירות של פוליסות ביטוח חיים על ידי החברה, על צמצום בהיקף הביטולים והפדיונות בפוליסות עם מקדם קצבה מובטח ועל תמהיל המכירות של מוצרי החיסכון הארוך טווח של החברה. בשלב זה, ולאור העובדה כי טרם גובשו כל השינויים המוצעים בקשר למוצרי ביטוח חיים עם מקדם קצבה מובטח ובפרט לעניין המוצרים שישווקו החל מינואר 2013, לא ניתן להעריך את ההשפעה הכוללת של השינויים האמורים על התוצאות הכספיות של החברה על הפעילות במוצרי החיסכון הפנסיוני השונים, על שימור תיק פוליסות ביטוח חיים ועל הרווחיות הגלומה בהם. יתר על כן, יתכן כי לרפורמה בדמי הניהול כמפורט בסעיף 2.5(א) לעיל ולהסדרה בנושא מקדמי הקצבה כמפורט בסעיף זה, תהיה השפעה מקזזת במישור שימור תיק פוליסות ביטוח חיים הקיימות. הערכות החברה כאמור הינן מידע צופה פני עתיד המבוססת על טיטת החוזר ומכתבי המפקח ונייר העמדה הנ"ל ועל תקנות דמי הניהול והצעות החוק והתקנות בנושא זה כפי שפורסמו, וכאמור אין וודאות כי ההערכות האמורות תתממשנה. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות כתוצאה, בין היתר, משינוי אפשרי בנוסח ההסדרה הסופי או בהתנהגות הצרכנים כפי שתהיה בפועל.

ג) תקנות דרכי השקעה

בחודש יוני 2012, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (לעיל ולהלן, לצורך פסקה זו: "התקנות" או "תקנות דרכי השקעה"), אשר נכנסו לתוקף בחודש יולי 2012. במקביל, פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים (להלן: "חוזר כללי השקעה"), הכולל הוראות משלימות להוראות התקנות הנ"ל. מטרת התקנות והחוזר הינה להחיל כללי השקעה אחידים על מוצרי החיסכון הפנסיוני ובכללם קופות גמל, קרנות פנסיה ופוליסות משתתפות ברווחים. התקנות מבטלות את ההבחנות הקיימות כיום בין כללי ההשקעה החלים על קופות גמל וקרנות פנסיה לבין אלו החלים על כספי פוליסות משתתפות ברווחים, ובין לבין כללי ההשקעה החלים על ניהול נכסי החברה המנהלת וכן משנות חלק מכללי ההשקעה הקיימים, על מנת להתאימן לדרכי פעילות שוק ההון בכלל ודרך פעילות המשקיעים המוסדיים, בפרט. בתקנות הוסרו מגבלות ההשקעה הכמותיות שהיו קיימות בתקנות הקודמות, תוך הגברת מעורבות ועדות ההשקעה בגופים המוסדיים בפעילות ההשקעות. כמו כן, הועברו חלק מהוראות אשר היו קבועות בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ובתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2011, לקביעה לפי שיקול דעת הממונה. החוזר כולל הוראות מפורטות בעניינים, אשר הועברו לקביעה לפי שיקול דעת הממונה כאמור, ובכלל זה, לעניין חריגה משיעור השקעה, השקעה בשותפות, בזכות במקרקעין באמצעות תאגיד שאינו שותפות, מתן הלוואות (לרבות לעמיתים), עסקה עם צד קשור ובאמצעותו והשקעה בצד קשור, וכן הוראות לגבי מסלול השקעה מתמחה, לרבות מסלול מחקה מדד. בהמשך לאמור, בחודש נובמבר 2012, פורסמה טיטת חוזר לתיקון חוזר כללי ההשקעה האמור, הכוללת, בעיקרה, הבהרות לכללים הקבועים בו.

ד) טיטות לעניין חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי

בחודש יולי 2012 פורסמה טיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ב-2012 וכן טיטת חוזר "חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי" (להלן, לעניין פסקה זו: "טיטת התקנות" ו- "טיטת החוזר", בהתאמה). הטיטות פורסמו בעקבות ההתפתחויות שחלו בשנים האחרונות באופן הערכת עתודות ביטוח בענפי הביטוח הכללי. לאור

הגידול בכמות המשאבים, הידע והניסיון של חברות ביטוח בתחום זה, עלה הצורך בעדכון הוראות הדין הקיימות בנושא חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי. טיטות התקנות מציעה לבטל את תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, ובמקומן להחיל את טיטות התקנות והחוזר לעניין חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי. השינוי המרכזי שיחול עם כניסת הטיטות האמורות לתוקף הינו ביטול עתודת עודף הכנסות על הוצאות ("הצבירה") המחושבת בחלק מענפי הביטוח הכללי, שיבוצע באופן הדרגתי על פני מספר שנים. הוראות החוזר מבטלות הנחיות קודמות בעניין - דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי ובדבר זקיפת הכנסות מהשקעות לצבירה.

בחודש יולי 2012, פורסמה טיטה שעניינה עמדת ממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי. מטרת הטיטה הינה להציג את עמדת המפקח לגבי נוהג מיטבי ("Best Practice") לאקטוארים בבואם לחשב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך הדוחות הכספיים השנתיים כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות. סטייה מהותית מהנוהג המיטבי אפשרית כאשר קיימת סיבה מוצדקת לכך. במסמך מפורטים עקרונות כלליים, אופן בחירת ההנחות והמודל, שיעור היוון תזרים התחייבויות, קיבוץ סיכונים וקביעת גובה התחייבויות ביטוחיות בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים ליום המאזן ולסיכונים לאחר יום המאזן. על פי הטיטה תחילתה של עמדת המפקח כאמור החל מהדוחות הכספיים לשנת 2013.

החברה בוחנת את הוראות הטיטות ועמדת הממונה. ביטול הצבירה יביא להקטנת סך ההתחייבויות הביטוחיות ולהגדלת ההון העצמי. מאידך, קשה להעריך את השפעת השינוי בכללי החישוב של העתודה האקטוארית ביחס לכללים המיושמים כיום, על התוצאות העסקיות של החברה. לפיכך, לא ניתן, בשלב זה, להעריך את ההשפעה המצרפית של התיקונים האמורים.

2.6 הון אנושי

א. החל מיום 15 בנובמבר 2012, לאחר תאריך המאזן, חדלה ד"ר דנה הלר להיות מנהלת הסיכונים בחברה ובחברה הבת - מנורה מבטחים גיוס הון. החל ממועד זה, מנהל אגף חשבות וכספים של החברה, ר"ח שי קומפל, ישמש כמנהל הסיכונים של החברה, וזאת עד למינוי מנהל סיכונים קבוע. ד"ר הלר תמשיך לשמש כמנהלת הסיכונים של החברה הבת, שומרה חברה לביטוח בע"מ.

ב. בחודש אוגוסט 2012, מונתה ה"ה עו"ד רונה לרר, כממונה על אכיפה והציות של החברה בכפיפות ישירה למנכ"ל החברה. יצוין, כי הגב' לרר מונתה במקביל גם כממונה אכיפה וציות במנורה מבטחים החזקות.

ג. החל מיום 1 במאי 2012, חדל ה"ה שמואל שורץ לכהן כמבקר הפנים של החברה ושל חברות נוספות בקבוצה. בהמשך לאמור, ביום 19 ו-30 ביולי 2012, אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה (בהתאם להמלצת ועדת הביקורת, כאמור), בהתאמה, את מינויו של ה"ה ר"ח מאיר איליה (שותף) ממשרד רואה החשבון רוזנבלום הולצמן, כמבקר הפנים של החברה, וזאת החל מיום 1 באוגוסט, 2012, עד למינוי מבקר פנים קבוע, עובד החברה, בהתאם למדיניות החברה.

ד. ה"ה עו"ד אלה רובינק, מונתה לדירקטורית, החל מיום 1 ביוני, 2012. ה"ה רובינק מכהנת במקביל כדירקטורית בחברה האם - מנורה מבטחים החזקות.

ה. בחודש מרס 2012, מונה ה"ה אורי קויאטק לכהונה שלישית, כדח"צ, בחברה.

ו. בחודש מרס 2012 פרש ה"ה אבשלום פלבר מוועדת ההשקעות תלויות התשואה ("משתתפת") של החברה, בה כיהן כיו"ר ובמקומו מונתה ד"ר נדין-בודו טרכטנברג.

ז. בחודש מרס 2012 פרש ה"ה מיכה סימיון מחברותו בוועדת ההשקעות תלויות התשואה ("משתתפת") של החברה וכן מוועדת האשראי המשותפת של הקבוצה. במקומו של ה"ה סימיון מונה ה"ה צבי גרינולד.

2.7 רכישת נכס - בנק לפיתוח התעשייה

בחודש מרס 2012, השלימה החברה את העסקה לרכישת מלוא (100%) המניות הנכללות בהון המניות המונפק והנפרע של הבנק לפיתוח תעשייה בישראל בע"מ (להלן: "בל"ת") ומיזוג פעילות בל"ת לחברה, וזאת לאחר קיום כל התנאים המתלים, לרבות אישור בית המשפט למיזוג כאמור,

ואישור רשות המסים לעסקה. כתוצאה מהשלמת העסקה, רשמה החברה, בתקופת הדוח, הכנסות מיסים בסך של כ- 54 מיליוני ש"ח. לפרטים ראה באור 4 לדוחות הכספיים.

2.8 חלוקת דיבידנד בעין

בחודש פברואר 2012, כחלק משינוי מבני בקבוצה, חילקה החברה את מלוא (100%) מניות מנורה מבטחים פנסיה שהיו בבעלותה, כדיבידנד בעין, למנורה מבטחים החזקות.

לעניין עמידה בדרישות ההון של החברה ולפרטים נוספים, ראה סעיף 3.1.2 להלן ובאור 5 לדוחות הכספיים.

2.9 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה והחברות המאחדות שלה, כייצוגיות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.10 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

2.10.1 כללי

- בחודש אוקטובר 2012, פורסמה הצעת חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה) (תיקון), התשע"ג-2012 וזאת בעקבות החלטת הממשלה להנחות, בין היתר, את הממונה על שוק ההון להכין תכנית מדיניות לאומית מקיפה לקידום החינוך הפיננסי, לקדם את המודעות לחשיבות החינוך הפיננסי, להוות גורם יעיל בהבניית שותפויות בין הממשלה, המגזר העסקי והמגזר השלישי לקידום החינוך הפיננסי ויצירת תכניות לחינוך פיננסי, וכן לבקר את אופן יישום המדיניות לקידום החינוך הפיננסי במטרה להבטיח את יישומה באופן יעיל. התזכיר מרחיב את תפקידיו של הממונה כאחראי על הנהגת תכנית מדיניות לאומית לקידום חינוך פיננסי, הכנת פרסומים שונים ותכניות לימוד והכשרה שונות בתחום החינוך הפיננסי, לרבות הקמת אתר אינטרנט מרכזי לחינוך פיננסי. כמו כן, הוחלט כי התיקון לחוק יכלול הסדרה של הנהלת הקרן הממשלתית לחינוך פיננסי אשר מטרתה לקדם את החינוך הפיננסי בישראל, כמועצה מייעצת לממונה על שוק ההון בנושא החינוך הפיננסי והגברת האוריינות הפיננסית בקרב אוכלוסיית מדינת ישראל.

- בחודש ספטמבר 2012, פרסם המפקח נוסח סופי של מכתב, הממוען למנהלי הגופים המוסדיים, שעניינו **משטר כושר פירעון ישראלי** וכן טיוטת **חוזר לביצוע IQIS**. במכתב, פירט המפקח את הצעדים שבכוונתו לנקוט, לצורך קידום משטר כושר פירעון ישראלי, מבוסס סיכונים, ברוח הדירקטיבה האירופית סולבנסי 2. כן פורטו במכתב אבני הדרך ליישום התהליך עד להחלתו באופן מלא בשנת 2015. בנוסף, ניתנה הנחייה סקר הערכה כמותית (QIS) נוסף על בסיס נתוני הדוחות הכספיים לשנת 2011, ובהתבסס על הנחיית סקר ההערכה הכמותית החמישי, שפורסמה על ידי נציבות האיחוד האירופי ביולי 2010. לאחר צבירת הניסיון המתאים מתוצאות דיווחי ה-IQIS הנ"ל, יפורסמו תקנות הון מתאימות וחברות ביטוח יידרשו להחזיק הון עצמי בהתאם. כמו כן, לדעת המפקח, חישוב מצב כושר הפירעון על בסיס נתוני שנת 2011 יתרום להיערכות חברות הביטוח לקראת יישום דרישות משטר כושר הפירעון הישראלי, שיחליף בעתיד את מסגרת כושר הפירעון הקיימת. יצוין, כי על דירקטוריון המבטח לדון בממצאי הסקרים טרם הגשתם למפקח ובנוסף, להגיש למפקח העתקים מפורטוקולי הדיונים שהתקיימו.

- בחודש ספטמבר 2012, פרסמה רשות ניירות ערך, **מפת דרכים: יעדים ותכניות לשנים הקרובות חלק 1 ו-2**, המכילה יעדים ותכניות של הרשות לשנים הקרובות. חלקה הראשון של מפת הדרכים כולל התייחסות לאסטרטגיה, פרויקטים ותכניות עבודה. וחלקה השני של מפת הדרכים, כולל הצעות להקלות ברגולציה. חלק מהותי במסמכי הרשות מתייחס לתאגידים המדווחים ולהקלות ברגולציה בשוק ההון, אם כי מפת הדרכים מתייחסת גם לגופים אחרים הנמצאים בפיקוח הרשות כמו למשל, מנהלי תיקים. מפת הדרכים כוללת גם נושאים שייעודם פיתוח שוק ההון.

- כחלק ממדיניות המס בארה"ב, חוקק חוק ה- **The Foreign Account Tax Compliance Act FATCA**, הקובע כי גופים פיננסיים בכלל ובנקים בפרט, חייבים בדיווח לרשות המס בארצות הברית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח בארה"ב (אזרח ארה"ב). על פי הוראות ה-FATCA, על כל הגופים הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם מיוחד עם רשות המיסים האמריקאית לא יאוחר מה- 30 ביוני 2013. על פי ההסכם יתחייב הגוף הפיננסי לבצע בדיקת נאותות לבעלי חשבונות בנק, ולהעביר לרשות המיסים האמריקאית אחת לשנה מידע אודות חשבונות שזוהו כ"אמריקאים". כמו כן, יתחייב הגוף הפיננסי להעביר מידע בדבר מספר וסך ערך החשבונות של בעלי חשבונות אשר סירבו לשתף פעולה. בנוסף, יתחייבו הגופים הפיננסיים, לנכות במקור עבור רשות המיסים האמריקאית 30% מכל תשלום ממקור הכנסה אמריקאי שמועבר אליהם, מכל אלו שאינם מציינים להוראות ה-FATCA, הן מגופים פיננסיים והן מבעלי חשבונות בנק. יישום הוראות ה-FATCA על ידי הגופים הפיננסיים בישראל צפוי לעורר קשיים רבים, לאור החסמים הקיימים בדין הישראלי, והעלויות התפעוליות הרבות בהן ייאלצו לשאת אותם גופים. בנסיבות אלה, מינה מנכ"ל משרד האוצר, בחודש אוגוסט 2012 צוות, אשר יבחן את השלכות יישום הוראות ה-FATCA בישראל, לרבות בחינת האפשרות ליישום באמצעות הסכם בילטרלי בין מדינת ישראל לארה"ב, אשר עשוי להקל על הגופים הפיננסיים את היישום, וימליץ על מתווה מוצע.

- בחודש אוגוסט 2012, פורסמו תקנות החברות (סכומים אחרים הכלולים בהון עצמי שיראו אותם כעודפים), התשע"ב-2012. על פי התקנות, הייתה לחברה השקעה במכשיר הוני, אשר לפי תקן דיווח כספי בין-לאומי 9, שינויים בשוויה ההון נזקפים לרווח הכולל האחר (להלן, בסעיף זה: "ההשקעה"), יראו כעודפים גם סכומים חיוביים או שליליים הכלולים בהון העצמי של החברה בשל שינויים בשוויה ההון של ההשקעה, ובלבד שבהתאם לתקן חשבונאות בין-לאומי 39 סכומים אלה היו נזקפים לרווח הנקי. התקנות נועדו לשמר את תכלית "מבחן הרווח" הקבוע בסעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ולהבטיח הגנה ראויה לאינטרסים של נושי החברה תוך איזון מול יכולת החברה לחלק דיבידנד לבעלי מניותיה.

- בחודש אוגוסט 2012, פורסם תזכיר חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס'...) (צמצום חובת הרישום וקביעת חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה ולתיעודם במסמכים), התשע"ב-2012. מטרת התזכיר היא שיפור הציות להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע, בדרך של קביעת חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה הנדרשים לשם ניהול מאגר מידע ומיקוד הפעילות הרגולטורית במישור הפיקוח והאכיפה. על פי המוצע בתזכיר, את חובת רישום מאגרי המידע תחליף חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה ותייעודם במסמכים, אשר תחייב ארגונים בקיום הליכים פנימיים, שמטרתם הפנמה של היבטי הציות לחוק. חובה זו תשאיר מרחב גמישות לארגון ביחס לאופן פעולתו וזאת לצד ההפנמה של הוראות החוק. חובת הרישום תמשיך לחול, על פי המוצע, רק על גופים ציבוריים ועל מאגרים רגישים במיוחד הטומנים בחובם סיכון לפרטיות מעצם קיומם¹. יצוין, כי תזכיר זה מהווה תיקון המשך להצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 12) (סמכויות אכיפה), התשע"ב-2012 (אשר פורסמה בנובמבר 2011 ונמצאת בימים אלה בהכנה לקריאה שנייה והשלישית), וכולל גם תוספות לסעיפי העיצום הכספי והעבירות המופיעים בהצעת החוק האמורה, ביחס לחובות החדשות הרלוונטיות המופיעות בתזכיר.

- בחודש יולי 2012, פורסם חוק החוזים האחידים (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012. על פי התיקון לחוק יראו כתנאי מקפח בחוזה אחיד, תנאי הקובע הצמדה של מחיר או תשלום אחר, לפי החוזה, למדד כלשהו, כך שירידה של המדד או עלייה שלו לא תזכה את הלקוח. תחילתו של התיקון 4 חודשים מיום פרסומו. כוונת התיקון הינה לצמצם מקרים בהם מופיע בחוזה אחיד שער מזערי למדד, כך שאם השיעור עלה - הלקוח

¹ המדובר ברשימה סגורה של סוגי המאגרים הבאים: (א) מאגר שמטרתו העיקרית היא איסוף מידע לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק, לרבות שירותי דיוור ישיר; (ב) מאגר מידע המשמש חוקר פרטי רישוי לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972 בעיסוקו; ו- (ג) מאגר מידע של בעל רישיון לפי חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002.

יחויב בתשלום גבוה יותר, אך אם שיעור המדד ירד, התשלום יהיה לפי השער המזערי, כך שהסכום הריאלי שהלקוח ישלם בפועל יהיה גבוה יותר.

• בחודש יולי 2012, פורסם תיקון מס' 19 לחוק החברות, התשנ"ט-1999, בעניין מינוי מומחה לבחינת הסדר חוב בחברת איגרות חוב, אשר קבע כי גיבוש הסדרי חוב ילווה על ידי מומחה מטעם בית המשפט, לצורך גיבוש הסדרי חוב יעילים. המומחה יוכל לסייע לצדדים לכל אורך המשא ומתן ובסופו יכין חוות דעת לעניין כדאיותו של הסדר החוב המוצע, לבעלי איגרות החוב. על פי החוק, מינוי מומחה וקבלת חוות הדעת מטעמו, יהיו תנאי לאישור הסדר החוב, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת, בשל נסיבות מיוחדות שיירשמו.

• בחודש יולי 2012, פרסם המפקח טיוטת חוזר בעניין שירות ללקוחות סוכנים ויועצים, שמטרתה להשלים את הוראות חוזר גופים מוסדיים משנת 2011 שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים, ולהשתלב כפרק נוסף במסגרת החוזר האמור בעניין שירות ללקוחות בגופים מוסדיים. הטיוטה קובעת הוראות לעניין רמת השירות בו יחויב בעל רישיון - דהיינו, יועץ פנסיוני כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 וסוכן ביטוח, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 - כלפי לקוחותיו. במסגרת הטיוטה, מוצע לחייב בעל רישיון לקבוע אמנת שירות, אשר תפורסם במקום זמין ללקוחותיו ובאתר האינטרנט שלו, ככל שקיים, ותכלול, לכל הפחות, את זכויות לקוחותיו והתייחסות לעקרונות הקבועים בטיטה. כמו כן, הטיוטה קובעת קריטריונים למתן שירות על ידי בעל רישיון, ובין היתר, כלהלן - מתן יחס הוגן ומכבד ללקוחות, לרבות כיבוד פרטיותם; עדכון הלקוחות בדבר אופן קבלת השירות, לרבות שעות קבלת קהל; וכן קביעת לוחות זמנים לקביעת פגישות ומתן מענה לפניות לקוחות, לרבות העברת מסמכים ומידע. עוד דורשת הטיוטה כי בעל הרישיון יהיה מקצועי - דהיינו בעל כישורים מתאימים והיכרות עם הוראות הדין הרלבנטיות, תוך שמירה על רמה מקצועית זו, באופן שוטף, באמצעות השתלמויות והכשרות רלבנטיות. בנוסף, נקבע בטיטת החוזר כי תאגידים שמועסקים בהם עשרה בעלי רישיון או יותר יחויבו במינוי אחראי שירות לקוחות שיהיה אמון על טיפול בפניות לקוחות אשר תפקידו יהיו כמפורט בטיטה.

• בחודש יולי 2012, פורסמה טיוטת הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012. בהצעת החוק מוצעים תיקונים בחוק הביטוח ובחוק הגמל, שנועדו להתאימם לגישה שאימץ הפיקוח ולפיה יתאפשר לגופים המוסדיים מרחב פעולה לפיתוח מוצרים או לשינוי תקנון קופת גמל, לאור עקרונות, קווים מנחים, הוראות ותנאים שאותם יכתיב הממונה על שוק ההון, ויאפשר פיתוח מוצרים או שינוי תקנון קופת גמל, לאחר מתן הודעה לממונה ללא צורך בקבלת אישורו מראש, במקרים מתאימים, וזאת במטרה לאפשר התפתחות מהירה של שוק הביטוח ושל שוק הגמל, כך שיתאימו לצרכים המשתנים של המבוטחים והעמיתים ולהתפתחויות עתידיות בשווקים ובמטרה להגדיל את מידת האחריות של הגופים המוסדיים. באופן דומה, בין היתר, מוצע לקבוע כי המפקח רשאי להורות על תנאים אשר בהתקיימם לא תחול חובת קבלת היתר על אדם המחזיק אמצעי שליטה במבטח כערוכה לחיוב וכן תנאים בהם ניתן יהיה להחיל נוהל אחיד של הודעה למפקח לפני מועד תחילת ההחזקה של אמצעי שליטה כערוכה לחיוב. כמו כן, מוצע לבטל החובה לקבל אישור מראש של הממונה, כתנאי להעברת ניהול של קופת גמל או ביצוע מיזוג והחלת נוהל אחיד של הודעה לממונה לפני מועד העברת ניהול קופת הגמל לחברה אחרת. גישת פיקוח זו עולה בקנה אחד עם הנהוג במרבית מדינות ה-OECD ועם עקרונות דירקטיבת "סולבנסי 2".

• בחודש יולי 2012, פרסם הממונה טיוטה שניה של חוזר שעניינה ניהול סיכונים ציות בגופים מוסדיים, וכן טיוטה של קריטריונים להערכת אפקטיביות תכנית ציות ואכיפה פנימית. טיוטת החוזר מבקשת להסדיר מינוי אחראי להבטחת הציות ואכיפה פנימית בגוף המוסדי להוראות הדין ולקבוע את התפקידים והסמכויות שלו ושל מערך הציות והאכיפה הפנימית בגוף המוסדי. על פי טיוטת ההוראה, הנהלת הגוף המוסדי צריכה לקבוע תכנית ציות ואכיפה פנימית הטעונה אישור של הדירקטוריון אשר יפקח על יישומה בפועל של התכנית. טיוטת הקריטריונים נועדה לפרט את העקרונות לפיהם

יבחן המפקח את אפקטיביות תכנית הציות והאכיפה הפנימית שקבע הגוף המוסדי. בטיטות הקריטריונים מבהיר המפקח כי קיומה של תכנית אכיפה אפקטיבית תסייע לגוף המוסדי להטמיע את הוראות הדין ולמנוע הפרתן ואף תוכל להקים חזקה כי המנהל הכללי של הגוף המוסדי קיים את חובת הפיקוח בה הוא חב על פי הוראות הדין לגבי הפרות בהן מטפלת תכנית הציות והאכיפה הפנימית שאושרה כאמור.

• בהמשך למסמך עקרונות בעניין קווים מנחים להנהגת תכנית ביטוח, שפרסם המפקח בחודש ספטמבר 2011, פרסם המפקח בחודש יוני 2012, **טיטות שעניינה רשימת נוהגים פסולים ונוהגים ראויים בתכנית הביטוח**. הטיטות מבהירה, כי תכנית ביטוח הכוללת אחד או יותר מהנוהגים המפורטים בנספח לטיטות או שאינה כוללת אחד או יותר מהנוהגים הראויים בטיטות, יראו אותה כתכנית או שינוי שהמפקח מתנגד להם והיא הונהגה בניגוד להוראות סעיף 40 לחוק הפיקוח על הביטוח, למעט אם אושרה מראש ובכתב בידי המפקח על הביטוח. הטיטות מפרטת את עיקרי הנוהגים, בחלוקה לסוגיות כלליות, סוגיות מתחום ביטוח חיים, מתחום ביטוח בריאות ומתחום ביטוח כללי. בהתאם לטיטות, תכנית הביטוח תיכנס לתוקף החל מיום נוהג ייחשב פסול אם הופיע בתכנית ביטוח שנמכרה לאחר 1 בינואר 2013.

• בחודש יוני 2012, נכנס לתוקף **חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011**. החוק אינו יוצר זכויות וחובות חדשות מעבר לדיני העבודה הקיימים היום, ותכליתו הגברת האכיפה על החקיקה הקיימת. בין היתר, מטיל החוק קנסות בגין הפרת אחת או יותר מההוראות המנויות בתוספת השנייה (הנוגעות לעובדים ישירים של התאגיד) בסכומים הנעים בין 5,000 ש"ח לבין 35,000 ש"ח, ומטיל אחריות אישית אחרת על מנכ"ל הארגון במקרה של הפרה אשר לא תוקנה למרות שקיבל התראה לגביה. בנוסף, בגין הפרות שיבוצעו כנגד עובדי קבלן המועסקים בתחומי הניקיון והשמירה בחברה מטיל החוק קנסות בסכומים גבוהים יותר, עד למעלה מ- 200,000 ש"ח. עוד נקבע, כי בגין הפרות כנגד עובדי הקבלן אשר לא יתוקנו על אף התראה שיעביר משרד התמ"ת לתאגיד, תהא למנכ"ל אחריות אישית פלילית.

• בחודש יוני 2012, פרסם רשם מאגרי המידע (רמו"ט) **טיטות שנייה של תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ב-2012**. מטרת התקנות, בין היתר, הינה הגברת החובות החלות על בעלי מאגרים בקשר עם ניהול מאגרי מידע ואבטחת המידע המנוהל בהם, לרבות הטלת חובות על הממונה על אבטחת המידע בארגון; דרישה לביצוע מיפוי וסקר סיכונים; דרישות לעניין אבטחת מידע פיזית וסביבתית ובניהול כוח האדם; ניהול הרשאות גישה, זיהוי ואימות וכן בקרה ותיעוד גישה ואירועי אבטחת מידע. עוד מוצע, במסגרת הטיטות, להסמיק את ראש הרשות למידע וטכנולוגיה (רמו"ט) לפטור גופים שחלה עליהם הסדרה מקבילה מחלק או מכל הוראות התקנות המוצעות.

• בחודש יוני 2012, פורסמה **טיטות חוזר קודקס הרגולציה העתידי - שער 6 - הוראות למוצרים**, כחלק מקודקס רגולציה, שיהווה מסגרת רגולטיבית עדכנית ומקיפה (הכוללת חוקים, תקנות וחוזרי הממונה), הנוגעת לכל הגורמים שתחת פיקוחו של הממונה. הקודקס יהווה ספר רגולציה סדור ומקיף שיסייע בהתמצאות בהנחיות השונות ויקל על עבודת הגורמים המפוקחים. טיטות שער 6 של הקודקס כוללת אימוץ של שורה ארוכה של חוזרים קיימים בחלוקה לביטוח, פנסיה וגמל (החוזרים יבוטלו במקביל לפרסום הקודקס), כאשר במקרים מסוימים מוצע לבצע שינויים מסוימים בהוראות שיאומצו מהחוזרים הקיימים.

בהמשך לאמור, בחודש נובמבר 2012, פורסמה **טיטות "שער 5, חלק 1 - ממשל תאגידי וניהול סיכונים"**, שתשמש כחלק משער "עקרונות לניהול עסקים" של קודקס הרגולציה העתידי. טיטות זו, היא חלק מתכנית המפקח לארגון מחדש של הרגולציה החלה על גורמים המפוקחים על ידי אגף שוק ההון ומאגדת הוראות הנוגעות לממשל תאגידי וניהול סיכונים, שמקורן בחקיקה, בתקנות הדירקטוריון וועדותיו ובחוזרי הממונה. מבנה הטיטות הינו כרונולוגי - לכל פונקציה, משלב המינוי, דרך תקופת הכהונה וכלה בתום הכהונה, והיא כוללת, בין היתר, קובץ הגדרות רוחבי מעודכן.

• בחודש מרס 2012, פרסם המפקח **מכרז פומבי חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים**, שיחליף את חברת מרווח הוגן

בע"מ. בהמשך לאמור, בחודש יוני 2012, הוחלט כי חברת מרווח הוגן בע"מ תמשיך לספק שירותי מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים, עד ליום 31 בדצמבר 2012 או עד לתחילת מתן השירותים על ידי הזוכה במכרז החדש שפורסם, לפי המוקדם. בחודש אוקטובר 2012, הודיע המפקח כי החברה שזכתה במכרז החדש הינה חברת "שערי ריבית".

• בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012, שבמסגרתה מוצע, בין היתר - (i) לקבוע הוראות לעניין עמלת שירות שמשלם הגוף המוסדי לסוכן הביטוח, ובכלל זה: כי העמלה תשולם באמצעות תשלום כספי באופן ישיר; שיעור עמלת השירות החודשית בגין מוצר ביטוח לתקופה לא קצובה תהיה קבועה ב- 60 החודשים הראשונים שלאחר הצירוף; לא תשולם עמלת שירות בגין עמית שהקשר עימו נותק או עמית שנפטר, וזאת החל מהמועד המאוחר מבין מועד הפחתת דמי הניהול לגוף המוסדי בהתאם לתקנות דמי הניהול החדשות הנזכרות לעיל או תום 9 חודשים מהמועד שבו הודיע הגוף המוסדי לסוכן הביטוח בכתב על ניתוק הקשר עם העמית או על פטירת העמית, ועל האפשרות שלא תשולם בגינו עמלת שירות; (ii) לקבוע הוראות שונות בנוגע לתגמול סוכן ביטוח בשל עמידה ביעד מכירות ("עמלת יעד"), כאשר יעד המכירות נקבע על בסיס פעולות שיווק של כל מוצרי הביטוח של הגוף המוסדי הנכללים בסוג מסוים של מוצר ביטוח, תקופת המדידה היא לפחות שנה אחת, תשלום עמלת יעד בגין מוצר פנסיוני יעשה אך ורק באמצעות תשלום כספי, עמלת היעד בגין מוצר ביטוח לתקופה לא קצובה לא תעלה על פי 40 מעמלת השירות החודשית בעד החודש השני שלאחר הצירוף, וכן הוראות לעניין השבת חלק מעמלת היעד במקרה של הפסקת הפקדות או מינוי בעל רישיון אחר לטפל במוצר הביטוח; (iii) לקבוע הוראות בנוגע להחזר הוצאות ששילם סוכן הביטוח בשל פעילותו כסוכן ביטוח ("הוצאות שיווק"), ובין היתר - החזר הוצאות שיווק יתבצע רק על פי הסכם בכתב לתקופה שלא תפחת משנתיים וחייב סוכן הביטוח בגילוי על החזר הוצאות השיווק שהוא זכאי לו מהגוף המוסדי באתר האינטרנט ובמסמך בכתב שיימסר ללקוחות קודם לתחילת השיווק; (iv) לקבוע הוראות המסדירות תשלום דמי עמילות למספר בעלי רישיון במקביל במסגרת מעבר לקוחות בין סוכני ביטוח.

• בחודש מאי 2012, התקבל בכנסת חוק ההגבלים העסקיים (תיקון 13), התשע"ב-2012. עיקרו של התיקון, בהוספת המנגנון העיצומים הכספיים, אשר ישמש כלי משלים למנגנוני האכיפה הקיימים בחוק, הן הפליליים והן האזרחיים-מנהליים. על פי התיקון, הפרות החוק עשויות לגרום עיצומים כספיים, כאשר הממונה רשאי להטיל על אדם שהפר הוראה עיצום כספי בסכום של עד מיליון ש"ח וכשמדובר בתאגיד, עד 8% ממחזור המכירות, ובלבד שסכום העיצום לא יעלה על 24 מיליון ש"ח. בבוא הממונה לקבוע את סכום העיצום הכספי ישקול, בין היתר, את משך ההפרה, מידת הפגיעה שההפרה עלולה לגרום לתחרות או לציבור, חלקו של המפר בהפרה, קיומן או היעדרן של הפרות קודמות וכן פעולות שנטל המפר למניעת הישנות ההפרה או הפסקתה.

• בחודש אפריל 2012, גיבש המפקח בשיתוף עם המפקח על הבנקים בבנק ישראל (להלן, ביחד: "המפקחים"), טיוטת מסמך עקרונות משותף, להערות הציבור, למתן היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בגופים מפוקחים ולקביעת תנאים בהיתר. המסמך נועד להגביר את ההרמוניזציה והאחידות במדיניות הפיקוחית הנהוגה ביחס למתן היתרי שליטה במוסדות הפיננסיים השונים - מוסדות בנקאיים ומוסדות ביטוח וחסכון ארוך טווח.

כנזכר במסמך, השיקולים העומדים לנגד עיני המפקחים בבחינת התאמת המבקש לשלוט בגוף מפוקח, מתמקדים בחמישה תחומים עיקריים: יושר ויושרה אישיים ועסקיים; חוסן פיננסי; אסטרטגיית השקעה; ניסיון עסקי; ועסקיו ועיסוקיו האחרים של מבקש ההיתר.

לאור מסמך העקרונות המשותף, פורסמה גם טיוטת עדכון של מסמכי המדיניות הספציפיים שמנחים את כל אחד מהמפקחים בעניין מתן היתרי שליטה בתחום שבפיקוחו. העקרונות המנחים למתן היתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה שנקבעו במסמך העקרונות המשותף, עוסקים במספר נושאים מרכזיים: (1) קביעת שיעור

החזקה מזערי הנדרש לשם שליטה בגוף מפוקח, כפועל יוצא של גודל הגוף המפוקח; (2) הגבלת הפער בין האינטרס ההוני של בעל שליטה בגוף מפוקח לבין שיעור השליטה בו; (3) קביעת כללים והגבלות לגבי תאגידים באמצעותם רשאי בעל שליטה להחזיק בגוף מפוקח; (4) דרישה להון עצמי של מבקש היתר השליטה, כפועל יוצא של היקף השקעתו בגוף מפוקח, במטרה להבטיח את יציבות שרשרת השליטה; (5) מגבלות על אופן מימון השקעה בגוף מפוקח; (6) הגבלת החזקות אחרות ופעילויות נוספות של השולט בגוף מפוקח, לשם מניעת ניגודי עניינים; (7) דרישה להתחייבות של חברי קבוצת השליטה להזרים הון לגוף מפוקח שבשליטתם, בתנאים ובהיקף שייקבע המפקח הרלוונטי.

- בחודש מרס 2012, פרסמה רשות ניירות ערך הנחיה בדבר גילוי על הצגה מחדש של דוחות כספיים. בהתאם להנחיה, קיומה של טעות מהותית בדוחות כספיים המחייבת תיקונם הינה בגדר "אירוע או עניין" לפי תקנה 36(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים) שיש לדווח עליו בדוח מידי שיכלול כל פרט החשוב למשקיע לצורך הבנת הטעות, השלכותיה והשפעותיה על הדוחות הכספיים. עוד נקבע, כי הדוחות הכספיים יפורסמו מחדש לא יאוחר מחלוף עשרה ימי עסקים מן המועד בו קמה החובה לפרסם דיווח מידי בדבר קיומה של הטעות המהותית.
- בחודש פברואר 2012, ניתן פסק דין על ידי בית המשפט העליון רע"א 7946/09 - מקפת החדשה ניהול קרנות פנסיה ותגמולים נ' יעל אנוך ואח', תק-על 2012(1), 4413. השאלה המשפטית שעמדה בבסיסו של פס"ד זה הייתה, באילו מקרים, אם בכלל, יש לנכות מן הפיצויים המשולמים לניזוק תשלומים שהוא מקבל מקרן פנסיה וכן השאלה אם עומדת לקרן הפנסיה זכות חזרה כלפי המזיק. בפסק הדין נקבע, כי כנקודת מוצא יש לראות בתשלומים מקרן פנסיה מקיפה חדשה, תשלומים לפי חוזה ביטוח הן ביחס לעמיתים-שכירים הן ביחס לעמיתים-עצמאיים, עם זאת, נתון הדבר גם לבחינה עובדתית של ההסדר הפנסיוני המסוים של הנפגע בכל מקרה ומקרה. התוצאה של סיווג התשלומים ממקפת כתשלומים לפי חוזה ביטוח, היא כי לא ינוכו התשלומים מן הפיצויים לשארים וכי קרן הפנסיה אינה זכאית לשיפוי בגינם מאת חברת הביטוח.

2.10.2 ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

- בחודש נובמבר 2012, פרסם המפקח עדכון לחוזר גופים מוסדיים בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים שפורסם בחודש דצמבר 2011, ומחייב גופים מוסדיים לבצע טיוב של נתוני זכויות העמיתים המפורטים בממשק האחזקות (נספח א' לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני הנזכר להלן), כדי להבטיח, ככל שניתן, שרישום זכויות העמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור, ובמסגרת זאת נקבעו העקרונות של אופן ביצוע טיוב הנתונים והיקפו. בהתאם לעדכון, נוכח הקשר ההדוק בין שני השלבים הראשונים בפרויקט הטיוב, המועד לעריכת סקר הפערים נדחה ואוחד עם המועד לבניית מודל המיפוי עד ליום 31 במרס 2013.
- בחודש נובמבר 2012, פרסם המפקח חוזר בעניין מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני- תיקון. במסגרת התיקון (1) אוחדו ממשק הצטרפות וממשק אירועים לכדי ממשק אחד. (2) נקבע, כי העברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון תיעשה באמצעות ממשק אחזקות בלבד, בתוך שלושה ימי עסקים ממועד מסירת בקשה לקבלת מידע (וזאת במקום הוראה שקבעה חובת העברת מידע באמצעות ממשק אחזקות רק למקרה שבו בעל הרישיון פנה מיוזמתו אל הגוף המוסדי וביקש לקבל את ממשק האחזקות). (3) ממשק טרום ייעוץ הנשלח לבקשת בעל רישיון יהיה מבוסס על המידעים בממשק אחזקות הידועים לגוף המוסדי בעת הגשת הבקשה. (4) חודדו ההנחיות ביחס לאופן הצגת יפוי הכח על ידי בעל הרישיון. החוזר ייכנס לתוקף באופן מידי, למעט האמור בס"ק (2), שתחולתו ביום ה-1 ביולי 2013.
- בחודש אוקטובר 2012 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים בעניין מדיניות השקעה ושמות מסלולי השקעה במוצרי חיסכון פנסיוני. טיוטת החוזר מבקשת לקבוע כללים אחידים לקביעת שמות למסלולי השקעה אשר ישקפו את מאפייני ההשקעה בהם. להלן עיקרי הנושאים שטיטוט החוזר מתייחסת אליהם: איסור הטעיה בשם של קופת גמל ומסלול השקעה; כללים להתאמת שמו של מסלול השקעה למדיניות ההשקעה

במסלול; שינוי מדיניות במסלול השקעה; סגירת מסלול השקעה. בנוסף, נקבעו בטייטה הוראות מעבר לעניין חובת התאמה של ההוראות גם לגבי קופת גמל או פוליסה שאינה קופת ביטוח שאושרו לראשונה לפני יום תחילת החוזר. התחילה המוצעת להוראות החוזר הינה מיום 1 בינואר 2013, כאשר פרק הזמן שנועד להתאמת המסלולים הקיימים להוראות החוזר נקבע ליום 1 באפריל 2013.

- בחודש אוקטובר 2012, פורסמה **טייטת חוזר מסמך הנמקה**. במסגרת הטייטה מוצע לבצע שינויים בהנחיות הקיימות לעניין מסמך הנמקה ללקוח אגב ייעוץ פנסיוני. עניינה של טייטת החוזר לקבוע פורמט אחיד למסמך הנמקה והמחשה תוך מיסוד האפשרות להעביר את המידע באמצעות מערכת הסליקה הפנסיונית, תוך שיפור מהימנות המידע ונגישותו במטרה לאפשר ללקוח להתמודד עם כמות המידע שהועברה לו. טייטת החוזר מפרטת את אופן עריכת מסמך ההנמקה, המידע שיש לכלול בו, משך הזמן שבמהלכו על בעל הרישיון לשמור העתק ממנו וחובות הגוף המוסדי בנוגע אליו. מוצע כי הוראות ההסדרה המתוכננת ייכנסו לתוקף ביום 1 במאי 2013.

- בחודש אוגוסט 2012, פרסם המפקח **טייטת חוזר בעניין ייפוי כח לבעל רישיון**. במסגרת החוזר, נקבע המבנה האחד לטופס ייפוי הכוח, באמצעותו יוכל לקוח לייפות את כוחו של בעל רישיון לקבל מידע אודות מוצר פנסיוני המנוהל עבורו בגוף מוסדי או להעביר בקשות בשמו במסגרת ייעוץ או שיווק פנסיוני, לרבות ייעוץ או שיווק פנסיוני מתמשך. חוזר זה הוא חלק מהסדרה כללית שמטרתה ייעול תהליכי עבודה, שיפור מהימנות מידע והסרת חסמים טכנולוגיים, כדי לקדם שוק תחרותי, משוכלל ומפותח. מטרת חוזר זה היא, בין השאר, להכין את השחקנים פועלים בענף הביטוח הפנסיוני להעביר מידע ולבצע פעולות באמצעות טפסים ממוכנים ואחידים, ובכלל זה, באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

- בחודש אוגוסט 2012, פרסם המפקח **טייטת חוזר בנושא פוליסות ביטוח חיים מבטיחות תשואה (מגובות אג"ח ח"פ)**. מטרת טייטת החוזר הינה לקבוע את האופן שבו על חברת הביטוח לפעול לאחר תום תקופת הביטוח בפוליסות ביטוח מבטיחות תשואה מגובות אג"ח ח"פ, במקרה שבו המועד האמור קדם למועד בו צפוי המבוטח להגיע לגיל פרישת חובה. בהתאם לטייטה, במקרה בו מבוטח טרם מימש את זכויותו למשיכת הכספים והמשיך את עבודתו (ובכל מקרה לא יאוחר מגיל 75), יהא זכאי, בפוליסת ביטוח לקצבה, להמשיך הבטחת התשואה על היתרה הצבורה ובפוליסת ביטוח להון יהא זכאי להמשיך הבטחת התשואה על רכיב הפיצויים בלבד, כאשר בכל מקרה, מימוש הזכויות יהא בתנאים הנקובים בפוליסה. זכויות זו לא תחול בכל הנוגע לכספים שהופקדו בפוליסת ביטוח מבטיחות תשואה קצבתית שאינה קופת ביטוח ולגבי הפקדות נוספות לאחר תום תקופת הביטוח. על החברה לפעול לכל הפחות אחת לשנה לצורך קבלת אישור אודות המשך עבודתו של המבוטח ובמקרה של פוליסה לקצבה המאפשרת משיכה הונית בתום התקופה על החברה להציג למבוטח את האפשרויות העומדות בפניו למשיכה כאמור לעיל. עוד קובע הטייטה, כי לא ניתן לחדש פוליסות ביטוח מבטיחות תשואה שבוטלו, גם אם טרם שולם ערך הפדיון, וזאת אלא אם טרם חלפו 3 חודשים וככל שתנאי הפוליסה מתירים זאת. הוראות טייטת חוזר זו מבטלות את הוראת חוזר ביטוח חיים 1991/5 ומכתב ההבהרה מיוני 2011 שעניינו פוליסות ביטוח מבטיחות תשואה.

- בחודש אוגוסט 2012, פורסם **חוזר גופים מוסדיים בעניין חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית**, המעדכן את חוזר קודם באותו השם שפורסם בחודש מרס 2012, אשר מחליף אותו החל ממועד פרסומו. החוזר מחייב את כל הגופים המוסדיים ואת כל בעלי הרישיון להתחבר למסלוקה (לכשתקום), ומחייב גופים מוסדיים (למעט קופות גמל מרכזיות לקצבה) לבצע את הפעולות הבאות אך ורק באמצעות המסלוקה: (i) טיפול בבקשות לקבלת מידע שמועברות באמצעות המסלוקה (בעלי רישיון חויבו להעביר בקשות מידע דרך המסלוקה, אלא אם יש להם ממשק ממוכן או מערכת ייעודית מול הגוף המוסדי), (ii) העברת מידע בקשר לניוד כספים (גם כאשר הניוד לא מבוצע באמצעות המסלוקה) ו- (iii) העברת היזון חוזר בקשר לבקשות שהועברו באמצעות המסלוקה. בעלי רישיון חויבו במקביל להעביר באמצעות המסלוקה בקשות לביצוע פעולות עבור לקוח, אלא אם בינם לבין הגוף המוסדי קיים ממשק ממוכן או

מערכת ייעודית. עוד נקבע, כי פניית בעל רישיון לגוף מוסדי לשם בקשת מידע שאינה נושאת פרטי זיהוי של מוצר פנסיוני תיעשה אך ורק באמצעות המסלוקה הפנסיונית, וכי העברת בקשה של לקוח לגוף מוסדי (כשירות למבוטח) לביצוע פעולות עבור הלקוח או קבלת מידע אודות מוצר של הלקוח - תיעשה באמצעות המסלוקה אלא אם קיים בין בעל הרישיון לגוף המוסדי ממשק ממוכן או מערכת ייעודית. בחוזר הוכנה הקרקע לחיוב הגופים המוסדיים ובעלי הרישיון בהוצאות בגין המסלוקה הפנסיונית, אך בינתיים לא נקבעו הוראות לעניין זה. חלק מהוראות החוזר ביחס לגופים מוסדיים (כמו חובת ההתקשרות עם המסלוקה) נכנס לתוקף באופן מיידי, ויתרת החוזר תיכנס לתוקף לכשהמסלוקה תחל לפעול. חובת בעלי הרישיון לגבי בקשות לביצוע פעולות תיכנס לתוקף בינואר 2016.

- בחודש פברואר 2012, הותקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012 (להלן: "התקנות"). בהמשך לתקנות אלה פרסם המפקח, בחודש פברואר 2012, את חוזר גופים מוסדיים בעניין נוהל איתור עמיתים ומוטבים, המשלים ומרחיב את תחולת הוראות התקנות הנ"ל. מטרת הוראות אלו הינה יצירת מנגנון אפקטיבי לאיתור עמיתים שהקשר עמם נותק ומוטבים של עמיתים שנפטרו. במסגרת הוראות אלו נקבעו הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי לצורך עדכון נתונים אודות עמיתים ותדירותן. כן נקבע כי על גוף מוסדי לקבוע נהלי עבודה לאיתור עמיתים ומוטבים, כללים להעברת כספים לידי האפוטרופוס הכללי וכן נוהל דיווח תקופתי לממונה. יצוין, כי במסגרת תקנות דמי ניהול (ראה סעיף 1.2.5 לעיל) נקבעו הוראות הנוגעות לגביית דמי ניהול בחשבונות עמיתים שהקשר עמם נותק או עמיתים שנפטרו. תחילתן של התקנות ושל הוראות החוזר ביום 1 בינואר 2013.

- בהמשך לאמור, בחודש אוגוסט 2012, פרסם הממונה חוזר שעניינו ממשק אינטרנטי לאיתור חשבונות עמיתים וחשבונות של עמיתים שנפטרו, שבמסגרתו קובע הממונה את הדרישות מהגופים המוסדיים לצורך הפעלת ממשק אינטרנטי מרכזי, שמקים הממונה, שנועד לאפשר לעמיתים ולמוטבים של עמיתים שנפטרו לאתר בקלות ובמהירות חשבונות אצל גופים מוסדיים. החוזר מחייב את הגופים המוסדיים למסור לממשק מידע מסוים (מספר ת.ז ואינדיקציה לקיום חשבון אחד או יותר במוצרים פנסיוניים שונים שבניהול הגוף המוסדי), ומחייב את המשתמשים למסור פרטי זיהוי לצורך אימות פרטיהם על ידי הממונה. החוזר קובע את תהליכי הבקרה שעל הגוף המוסדי לקיים ביחס למידע המועבר לממשק, את האפשרות של עמית לדרוש מהגוף המוסדי את הסרת המידע על חשבונותיו מהממשק, והוראות טכניות לעניין העברת המידע באופן מאובטח אל הממשק. החוזר נכנס לתוקף באוגוסט 2012, אך הממונה ציין, כי מועד זה איננו בהכרח מועד תחילת הפעלת הממשק.

- בחודש יולי 2012, פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), (תיקון מס' 5), תשע"ב-2012, במסגרתה מוצע לחזק את ההגנה על עובדים בנוגע לייעוץ פנסיוני ולקבוע כי מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בביצועו על ידי בעל רישיון מסוים ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. עוד מוצע, כי המעביד לא יוכל לקבוע כי כל שירות אחר אשר עליו לספק לעובד ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי ניהול בעבודה עובדיו, יותנו בביצוע העסקה באמצעות בעל רישיון כאמור. עצם העברת ההפקדות לא תיחשב לעסקה לעניין זה. מוצע כי התניה של מעסיק לביצוע עסקה כאמור, תיחשב כעבירה פלילית. עוד מוצע להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח לעניין הגשת דוחות והודעות לממונה, בכל הנוגע לתפקידם כבעל רישיון. בנוסף, מוצע לאסור על בעל רישיון להתנות רכישת מוצר פנסיוני אחד ברכישת מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאחר, למעט אם קיבל את אישור הממונה לכך.

- בחודש יוני 2012, פרסם המפקח על הביטוח חוזר גופים מוסדיים שעניינו דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, הקובע כי ניתן להציע לעמית שיעור דמי ניהול נמוך מהשיעור המרבי לפי דין ובלבד שההצעה תהא תקפה לתקופה של שנתיים לפחות. יחד עם זאת, בכפוף להסכמה מראש ובכתב של העמית, הגוף המוסדי רשאי להעלות את דמי הניהול בכל אחד מהמקרים הבאים: (1) הפסקת הפקדות; (2) משיכה מלאה/חלקית; (3) הוספת גורם הפצה לעמית, ובלבד ששיעור העלאת דמי הניהול

בתקופה זו לא יעלה על שיעור עמלת ההפצה. בנוסף, נקבע כי על גוף מוסדי לשלוח לעמית ולבעל הרישיון, שנותן לעמית ייעוץ או שיווק פנסיוני, הודעה על העלאה כאמור לפחות חודשיים מראש ולא מוקדם מ-4 חודשים מראש, בנוסח הקבוע בנספח לחוזר. ההודעה תכלול גם סימולציה של סך דמי הניהול הנוכחיים ביחס לשנה הקודמת וגובה ההפרש בין הסכומים. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר 2013.

- בהמשך לאמור, בחודש נובמבר 2012, פורסמה טיוטת חוזר לתיקון החוזר הנ"ל, בנושא דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני. בטיטת החוזר מוצע, כי הפסקת ההטבה בדמי הניהול קודם לתום תקופת ההתחייבות תהיה בכפוף לשליחת מכתב מהגוף המוסדי אל העמית לא יאוחר מ-3 חודשים ממועד מתן ההטבה, שבו יפורטו המקרים שבהם ניתן להפסיק את מתן ההטבה, כשלארשימת המקרים נוספו מצב של הפסקת הפקדות לחסכון (להבדיל מהפקדות בתקופת הארכת הביטוח/ריסק זמני) או עמית שקיבל הטבה בשל מקום העבודה שלו ועזב את מקום העבודה. במקביל נקבע, כי במקרים שפורטו במכתב ששלח הגוף המוסדי כאמור לעיל ניתן יהיה להעלות את דמי הניהול ולהודיע לעמית על העלאה זו במכתב נפרד שישלח אליו עד חודשיים לאחר מועד העלאת דמי הניהול. בנוסף, נקבעו הוראות מעבר ביחס להסכמי הטבות אישיות קיימים ותקופת התאמה (עד לתום שנת 2014) להסכמי הטבות קיימים עם מעסיקים.

- בחודש מאי 2012, פורסם תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה, שבמסגרתו הוחזר המעמד ההוני (שמאפשר משיכה חד-פעמית ולא כקצבה מקופת גמל) לכספי פיצויי פיטורין שמופקדים בקרן פנסיה ובקופת גמל לא משלמת לקצבה. כן בוצעו שינויים רבים בהטבות המס הניתנות בגין קצבה, המשפיעות על שכירים, עצמאיים ובעלי שליטה.

- בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון), התשע"א-2011, שבה מוצע לקבוע הוראות לפיהן מבטח (לרבות חברה מנהלת) יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ואשר לגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. כן מוצע לקבוע מודל לעמלת הפצה אחידה במסגרת ביצוע עסקה בשלושת סוגי המוצרים הפנסיוניים: קופת גמל, קרן פנסיה חדשה וביטוח מנהלים. מודל עמלת ההפצה המוצע קובע שיעור עמלת הפצה מרבי של 0.2% מהצבירה ועד 1.6% מההפקדות השוטפות לאותם המוצרים (על בסיס חודשי), ואולם אופן חישוב עמלת ההפצה המוצע יאפשר תשלום עמלת הפצה מופחתת בשיעור של 40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהצבירה ו/או ההפקדה השוטפת, לפי העניין. בנוסף, מוצע לקבוע, כי גוף מוסדי המנהל יותר מקופת גמל אחת (למעט קרן פנסיה), יוכל להתקשר בהסכם הפצה עם יועץ פנסיוני רק אם הסכם ההפצה יחול על כל קופות הגמל (לרבות כל מסלולי ההשקעה שלהן) שבניהול הגוף המוסדי (למעט קופות גמל מבטיחות תשואה או קופות ביטוח מבטיחות תשואה, לפי העניין). כמו כן, מוצע לקבוע, כי לא תשולם עמלת הפצה בגין עמית שהקשר עימו נותק או עמית שנפטר, כאמור בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012, וזאת החל מהמועד המאוחר מבין מועד הפחתת דמי הניהול לגוף המוסדי או בתום תשעה חודשים מהמועד שבו הודיע הגוף המוסדי ליועץ הפנסיוני בכתב על ניתוק הקשר עם העמית או על פטירת העמית, ועל האפשרות שלא תשולם בגינו עמלת הפצה. לגבי קרן השתלמות, אשר שונה באופייה מהמוצרים הפנסיוניים המוזכרים לעיל, מוצע להותיר את תקרת עמלת ההפצה המותרת בשיעור מקסימלי של החלק השנים עשר של 0.25% מיתרת הנכסים הצבורים בקרן לטובת לקוח בכל חודש.

- בחודש אפריל 2012, פרסם הממונה חוזר שעניינו חתימה גרפית ממוחשבת. מטרת החוזר, בין היתר, לייעל ולשפר את אופן העברת המסמכים מבעל הרישיון (לרבות סוכן ביטוח או עובד הגוף המוסדי) לגוף המוסדי ולקצר את זמני העברת המסמכים ולשפר את השירות למבוטח. חוזר זה מבטל חוזר קודם שפורסם באוגוסט 2011 ונכנס לתוקפו ביום 1 באוקטובר 2011 (מס' 4-10-2011). במסגרת החוזר החדש, נוספה, בין היתר, הוראה המאפשרת לבעל רישיון להחתים מעסיק לגבי עסקה שנעשתה עבור עובדיו במסמך נפרד מזה שחתם עליו העובד, וזאת לאחר שבעל הרישיון זיהה את המעביד באופן חד ערכי לעומת זאת החתמת העובד תעשה בפני בעל הרישיון בלבד.

- בחודש ינואר 2012, פרסם המפקח טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשע"ב-2012, יחד עם טיוטת חוזר שלישית שעניינה התאמת מסלול ההשקעה למאפייני העמית (להלן: "טיוטות המודל החכ"מ"). על פי טיוטות המודל החכ"מ, על כל גוף מוסדי לנהל בכל אחת מקופות הגמל שבניהולו מספר מסלולי השקעה, אשר יהיו ברירת מחדל עבור עמיתים (לרבות עמיתים קיימים במסלולים הכלליים הקיימים) שלא בחרו במסלול אחר, בהתאם לאחת משתי החלופות הבאות: (i) לפחות שלושה מסלולים לעמיתים שטרם מלאו להם 60 ומסלול לעמיתים בני 60 ומעלה, או - (ii) מסלולי השקעות אשר בכל אחד מהם מצויה קבוצה של עמיתים בטווח תאריכי לידה מסוים. עוד מוצע, כי בכל מקרה, הכספים העומדים כנגד התחייבויות לתשלומי קצבה יושקעו במסלול השקעה נפרד. המודל המוצע אינו מיועד לחול על קופות גמל מרכזיות, קרנות פנסיה ותיקות, קרנות השתלמות, קופות גמל בניהול אישי, קופות גמל מבטיחות תשואה וקופות גמל למטרה אחרת. בחודש אפריל 2012, נוכח עיכוב באישור הטיוטה השלישית לתקנות המצוינות לעיל, הודיע הפיקוח כי בכוונתו לדחות את תחילת התקנות ל- 1 בינואר 2014 (במקום 1 בינואר 2013, כפי שהוצע בטיטה המקורית שהועברה בכנסת), בכפוף לאישור הכנסת.

2.10.3 ביטוח כללי

- בחודש ספטמבר 2012, פורסמו ברשומות תקנות התעבורה (תיקון מס' 11), התשע"ב-2012. עיקרו של התיקון, הינו בשילוב קוד רכב, שייקבע על ידי משרד התעבורה בהתאם לנוהל שיפורסם באתר משרד התעבורה, ברישיון הרכב. בהתאם, שווי רכב משומש ייקבע על-פי קוד הדגם שיופיע ברישיון הרכב. תחילתן של התקנות נקבע לחודש מרס 2013.
- בחודש אוגוסט 2012, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות מרביים בביטוח מבנה אגב הלוואה לדיר), התשע"ג-2012 אשר מסדירות את גובה דמי העמילות המרביים שישולמו לסוכני ביטוח בביטוח מבנה אגב הלוואה לדיר. קביעת תקרה לדמי עמילות נועדה לוודא הגינות בקביעת דמי עמילות, למנוע פערים לא סבירים בין דמי עמילות המשולמים בביטוח אגב הלוואה לדיר לבין אלו המשולמים בחוזי ביטוח מבנה דירה אחרים ולמנוע התייקרות הפרמיה שישלם מבטוח. תקרת דמי העמילות בעבור ביטוח מקיף לדירה, הנדרש כבטוחה להלוואה לדיר, הוגבלה לשיעור של עד 20%, כולל מע"מ, מדמי הביטוח שגבה המבטח מהמבטוח. על אף האמור, נקבעו הוראות מעבר, ובהן מדרג בשיעור דמי העמילות המרביים, באופן שבשנת 2013 דמי העמילות המרביים, כאמור, יהיו בשיעור של 30% ובשנת 2014 בשיעור של 25%. תחילת התקנות ביום 1 בינואר 2013.
- בחודש יולי 2012, פורסמה הצעת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון - הוספת נפגעים שאינם זכאים על פי חוק), התשע"ב-2012. על פי ההצעה, במקרים בהם נפגע אדם עקב נסיעה מסוכנת במיוחד הנהג הפוגע לא יזכה בכיסוי ביטוחי, וחברת הביטוח תתבע את הוצאותיה מן הנהג הפוגע לאחר שתפצה את הנפגע. מטרת ההצעה הינה להטיל אחריות כספית על הפוגע כלפי הנפגע, וזאת כדי לעודד נהיגה באחריות בכבישי הארץ.
- בחודש יולי 2012, פורסמה הצעת חוק חוזה הביטוח (תיקון - התיישנות ממועד גיבוש הנכות), התשע"ב-2012. על פי ההצעה, יתוקן סעיף 31 לחוק חוזה הביטוח, כך שכאשר עילת התביעה היא בשל נכות שנגרמה כתוצאה ממקרה ביטוח, תחל תקופת ההתיישנות ממועד גיבוש הנכות. כמו כן, מוצע להחיל הוראה זו על מקרי ביטוח שטרם התיישנו ממועד תחילת ההוראה במידה ותכנס לתוקף.
- בחודש יוני 2012, פרסם משרד התעבורה, התשתיות הלאומיות והבטיחות בדרכים הצהרת כוונות לעניין רישום "נזק בטיחותי מהותי" ברישיון הרכב. מדובר במתווה שאמור להחליף את הוראת נוהל מס' 22 של משרד התעבורה, מדצמבר 2011 שהייתה בתוקף עד לחודש פברואר 2012. מטרת הרישום האמור הינה מסירת מידע לציבור על נזק משמעותי שנגרם לרכב וכן מידע מקצועי רלוונטי למוסכים בבואם לתקן רכב המגיע לטיפולם. בין ההוראות כאמור בהצהרה: הוגדר נזק בטיחותי מהותי כנזק שיקבע

כאשר הרכב נפגע במקומות המצוינים בתקנה 309 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961, למעט נזקים מכאניים במערכות הבלמים וההיגוי בלבד; רישום הערה בדבר הנזק המהותי ברישיון הרכב בנוסח שנקבע בהצהרה; שמאי רכב או מנהל מקצועי במפעל מורשה לביצוע בדיקות לאחר תאונה, ידווחו על הצורך ברישום הערה בדבר נזק מהותי ברישיון הרכב לאגף מערכות מידע במשרד הרישוי. על פי ההצהרה יישום הרישום של נזק בטיחותי מהותי ברישיון הרכב כרוך בשינוי חקיקה.

- בחודש יוני 2012, פורסמה הצעת חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 24), התשע"ב-2012. בנוסח הקיים כיום בחוק, ישנו חוסר ודאות לגבי חלק מהאירועים וסיווגם כתאונות דרכים. על פי ההצעה, ייערכו בחוק שינויים שנועדו להבהיר את חוסר הודאות הקיים לגבי סיווג אירועים מסוימים כתאונות דרכים, כהגדרתה בחוק זה, דהיינו - יובהר, מתי אירוע מהווה "תאונת דרכים" ומתי לא, ובכך תתקיים תכלית החוק. קרי - נפגעים בתאונות הדרכים יקבלו פיצוי הוגן ומהיר כאשר מדובר בתאונות דרכים. עיקרי השינויים המוצעים הינם עדכון הגדרות "תאונת דרכים", "שימוש ברכב מנועי", "רכב מנועי" או "רכב". בנוסף, במקרים של תאונות דרכים שהיו מעורבים בהם מס' כלי רכב (עם מס' מבטחים), על כל נהג האחראיות לנזק גוף שנגרם לאדם שנסע ברכבו, ההצעה במקרה זה, מבקשת להבהיר כי מדובר רק במקרים בהם הנוסעים נפגעו בתוך כלי הרכב. נפגע אשר יצא מהרכב, לא יפוצה על ידי מבטחת השימוש ברכב שבו נסע אלא על ידי מבטחת השימוש ברכב הפוגע, ובלבד שלאחר יציאתו מהרכב לא עשה בו "שימוש ברכב מנועי" כהגדרתו בחוק האמור.

- בחודש אפריל 2012, בעקבות השינויים בתעריפי הביטוח השירוי החלים מיום 1 במאי 2012, פרסם המפקח חוזר שעניינו דמי הביטוח המרביים בענף רכב חובה. בחוזר הבהיר המפקח כי לא יינתן אישור על ידו לגבות דמי ביטוח נטו, עבור ביטוח כלי רכב שאינו אופנוע, העולים על 90% מדמי ביטוח נטו עבור ביטוח בעל מאפיינים זהים במסגרת הביטוח השירוי (בפול). החוזר הנ"ל מבטל את סעיף 3(ב) לחוזר "דמי ביטוח בענף רכב חובה", שקבע כי דמי הביטוח נטו לכל מבטח לא יעלו על 96% מדמי הביטוח נטו בפול עבור אותו מבטח, וזאת החל מיום 1 במאי 2012.

- בחודש אפריל 2012, פרסם המפקח חוזר שעניינו עדכון תעריפי ביטוח שירוי החל מיום 1 במאי 2012, קרי - עדכון תעריפי ביטוח למשתמשים ברכב מנועי שלא השיגו כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח בישראל, בהתאם למנגנון הקבוע בתקנה 5 לתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שירוי ומנגנון לקביעת התעריף), תשס"א-2001. החוזר קובע דמי ביטוח נטו במסגרת ההסדר לביטוח שירוי, וזאת בהתאם למשתתפים שונים המפורטים בטבלאות שצורפו כנספחים לחוזר. בטבלה המצורפת כנספח א' לחוזר פורטו דמי הביטוח נטו בהתאם למאפיינים שונים (בין היתר סוג הרכב, נפח המנוע או כמות הנוסעים וקביעת המדד). בנוסף, נקבעו תוספות ו/או הנחות למקרים ספציפיים, למשל תוספת במקרה של רכב המשמש ללימוד נהיגה, תוספת לרכב המשמש להשכרה וכדומה. עוד נקבע, כי במקרה שיש מספר מאפיינים קיימים יחד רוב הזמן, יש להפעיל את כל התוספות. בטבלה כנספח ב' לחוזר פורטו המשתתפים, לקביעת דמי הביטוח נטו, לאופנועים לנהג נקוב בבעלות פרטית או בבעלות אחרת שאינם מזוהים כרכב אספנות ולכלי רכב פרטיים ומסחריים. בנוסף, נקבע בחוזר כי לדמי הביטוח נטו ייוספו שיעור ההשתתפות במימון הקרן לפי צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן), התשס"ג-2002, שיעור מימון עלות אספקת השירותים לפי צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת השירותים), התש"ע-2009 ודמים בשיעור של 8 אחוזים מדמי הביטוח נטו. דמי הביטוח נטו יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ויעודכנו ב- 1 לכל חודש לפי שיעור השינוי במדד שפורסם לחודש ינואר 2012 ועד למדד שפורסם לחודש השלישי שלפני יום העדכון. התעריפים אשר נקבעו בחוזר, בביטוח השירוי, יחולו החל מיום 1 במאי 2012, למעט תעריף ביטוח לאופנוע המשמש שני נהגים נקובים בלבד, שאינו מזוהה כרכב אספנות, בבעלות פרטית לתקופה של שנה, אשר חל מיום 1 ביולי 2012. החוזר מבטל חוזרים קודמים בעניין זה.

- בחודש אפריל 2012, פרסם המפקח טיוטה חוזר הכרעות עקרוניות 2012-33 בעניין השבה מערכתית בעקבות הפרת חוזר 2000/12, שעניינה לבדוק את יישום הוראות חוזר ביטוח 2000/12 שעניינו ביטוח רכב (רכוש) - תגמולי ביטוח במקרה של אובדן

גמור, וככל שהייתה הפרה להשיב למבוטחים את ההפרש שבין סכום תגמולי הביטוח ששולמו בפועל ובין הסכום שהיה משולם אילו לא בוצעה התחשבות במשתנים מפחיתים. הסכומים ששולמו כאשר הם נושאים הפרשי ריבית והצמדה לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, ממועד תשלום תגמולי הביטוח בתביעה המקורית ועד למועד התשלום בפועל. תקופת ההשבה תלויה בשאלה אם קיים או לא כנגד המבטח הליך משפטי תלוי ועומד בתובענה ייצוגית (אם לא קיים הליך משפטי מדובר על השבה לשבע השנים שקדמו למועד הפיכת טיוטת ההכרעה לסופית, למעט תקופות שבגינן ניתן פסק דין חלוט, בתובענה ייצוגית, ככל שקיים כזה). לאחר קבלת מידע ממבטחים על יישום הוראות החוזר, ישקול המפקח את היקף הוראות ההשבה שיינתנו לכל מבטח שהפר את החוזר, אם וככל שהפר, ואת הצורך במתן הנחיות נוספות. בהתאם לטייטה, יידרש מבטח כאמור לבצע את ההשבה בתוך ששה חודשים ממועד הוראת ההשבה. לפיכך, במקביל לפרסום הטייטה האמורה לעיל, פרסם המפקח **בקשה לקבלת מידע על אופן יישום חוזר ביטוח 2000/12**, ובה ביקש להעביר לידו פרטים שונים לגבי תביעות לתשלום תגמולי ביטוח בשל אובדן גמור (לרבות גניבה) או אובדן גמור להלכה עבור שלושה חודשים בשנים 2008-2011, וכן מסמכים נוספים הנוגעים ליישום הוראות החוזר. לאחר קבלת המידע מהמבטחים ישקול המפקח את היקף הוראות ההשבה שיינתנו לכל מבטח שהפר את החוזר.

- בחודש אפריל 2012, פורסמו **תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי)(תיקון), התשע"ב-2012**. התקנות מפרטות את תנאי הפוליסה התקנית בענף ביטוח רכב רכוש, הכוללת את נוסח התנאים המינימאליים לביטוח רכוש לרכב אשר חברת הביטוח יכולה לשנותם רק אם השינוי הוא לטובת המבוטח. התקנות מתקנות את הפוליסה התקנית הנהוגה בענף רכב מנועי רכוש (עצמי וצד שלישי), כך שתחול רק על כלי רכב פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון (לעומת 4 טון במצב הקיים). כמו כן, כוללות התקנות, בין היתר, את השינויים הבאים: (1) שינוי המנגנון המשמש לחישוב החזר פרמיה למבוטח כאשר הוא מבטל את הפוליסה באמצע תקופה. (2) השתתפות עצמית מוגדלת בתאונת דרכים כאשר הנהג היה נתון תחת השפעת אלכוהול. (3) קביעה כי מקרה ביטוח יכלול אבדן או נזק שנגרם לרכב, לרבות האבזרים והמכלולים שבחבילה הבסיסית של דגם הרכב, אמצעי המיגון שהותקנו בו לפי דרישת המבטח, והאבזרים הנמצאים בו מכוח דין או האבזרים הצמודים אליו שנקובים במפרט. (4) חובת תיקון רכב שגילו עד שנתיים בחלפים חדשים או מקוריים. (5) חובת תיקון רכב שיש לגביו אחריות יצרן או יבואן בהתאם לקבוע באחריות. (6) איסור על גביית השתתפות עצמית כפולה במקרה של נזק עצמי ונזק לצד שלישי. (7) הבהרה כי על אף שזנז תוצאתי אינו מכוסה במסגרת הפוליסה, סכומים שישולמו בגין כיסוי נזקי רכוש של צד שלישי שרכבו ניזוק עקב תאונה יכללו גם את ההוצאות הבאות: הוצאות סבירות לשמירתו והעברתו של הרכב למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק והוצאות הגעתו של הצד השלישי למחוז חפצו לאחר התאונה, שיפוי בשל הפסדים מוכחים של צד שלישי בשל תשלום השתתפות עצמית ואבדן הנחת העדר תביעות, וכן פיצוי בשל אבדן רווחים בזמן השבתתו של הרכב לצורך תיקונו ובלבד שהרכב המושבת הוא רכב מסחרי שנמצא בבעלות צד שלישי ומשמש לעסקו. (8) הסדרת השבתת הרכב. (9) קביעת נוסחת דמי כינון אחידה והטלת חובה לרשום אותה בדף הרשימה ובפוליסה על מנת להגביר את השקיפות. (10) הסדרת כיסוי רעידת אדמה. בשלב זה, הקבוצה מעריכה כי השפעה מצטברת של מספר שינויים הכלולים בטייטה צפויה להביא לגידול עלות התביעה הממוצעת. עם זאת, הקבוצה אינה יכולה להעריך את היקף ההשפעה האמורה, בין היתר, מהטעם שאינה יכולה להעריך את מחיר השוק שייקבע בעקבות התיקון לתקנות, התלוי, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והלקוחות בשוק. הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על המידע המצוי בידי הקבוצה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות כתוצאה, בין היתר, מההשלכות המצרפיות של השינויים בגין תיקון התקנות והתנהגות המתחרים והלקוחות בשוק בעקבות התיקון לתקנות.

- בחודש מרס 2012, פורסמה **הצעת חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות) (תיקון מס' 4 - הוראת שעה) (תיקון), התשע"ב-2012**. על פי הוראת השעה שלעיל חל איסור על תיקון כלי רכב ישראליים בשטחי האחריות האזרחית הפלסטינית ואיסור על העברת כלי רכב ישראליים באמצעות רכב אחר

לתיקון בשטחים כאמור. לאור השפעתה ותרומתה של הוראת השעה שלעיל להפחתת מספר גניבות כלי רכב, מוצע להפוך את הוראת השעה להוראת קבע.

- בחודש מרס 2012, פורסם צו ביטוח רכב מנועי (הארכת תוקף השתתפות עצמית), התשע"ב-2012. מטרת הצו הינה להאריך לצמיתות את הוראת השעה אשר ניתנה במסגרת תיקון מס' 17 בשנת 2008, לגבי סעיף 3א ובהתאמה גם לגבי סעיף 12 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970. בסעיפים אלה התיר המחוקק לשר האוצר או מי שמונה על ידו, לתת הוראות המחייבות מבטחים בישראל, כולם או סוג מסוים, או המתירות להם לכלול בחוזה הביטוח תניות, שעניינן גביית השתתפות עצמית מהפצויים להם זכאי הנוהג ברכב בעד אובדן השתכרות או בעד נזק שאינו נזק ממון.
- בחודש פברואר 2012, הגישה הוועדה להגברת התחרויות בענף הרכב ("ועדת זליכה") המלצות לשינויים בענף הרכב בישראל, בתחומים כגון הגבלים עסקיים, מיסוי בינלאומי, שמאות וביטוח, שילוח וייבוא, זאת לאחר שהתבקשה הוועדה על ידי שר התחבורה באוגוסט 2011 לבחון את האפשרויות לצמצום הריכוזיות בענף יבוא הרכב ולגבש המלצות להסרת חסמים שיובילו להגברת התחרויות ולהוזלה של מחירי המכוניות ושל השירותים בענף. במסגרת המלצות הוועדה נכללת, בין היתר, המלצה לביטול השימוש הבלעדי של חברות הביטוח במוסכי הסדר במטרה להגדיל, בין היתר, את היצע המוסכים העומדים לרשות הצרכן.

2.10.4 ביטוח בריאות

- בחודש אוקטובר 2012, פרסם המפקח טיוטת חוזר בעניין עריכת תוכנית לביטוח סיעודי. הטיוטה נועדה לעדכן ולהחליף חוזרים קודמים בנושא שעניינם "עריכת תוכנית לביטוח סיעודי", וכן "מדריך לקונה בביטוח סיעודי". הטיוטה כוללת, בין היתר, פירוט תנאי הכיסוי הביטוחי המינימאלי בתוכנית לביטוח סיעודי, הוראות לעניין אופן מכירת פוליסה לביטוח סיעודי וכן עקרונות הנוגעים לקביעת הפרמיה. עוד הוגדרו בטיטה, סטנדרטים מינימאליים לקביעת מקרה ביטוח סיעודי ונקבע כי סטייה מהסטנדרטים שנקבעו אפשרית אך ורק באישור מראש ובכתב של המפקח על הביטוח. בנוסף, נקבע כי תגמולי הביטוח, בגין מקרה ביטוח סיעודי, יהיו בשיעור של בין 50% ל-100% מסכום הביטוח החודשי, בהתאם למקרה הביטוח. כמו-כן, הפוליסה תכלול אפשרות לתגמולי ביטוח עבור טיפול סיעודי בבית, אשר יהיו בסכום מוסכם או בדרך של מתן שירות בפועל על ידי המבטח ונקבעו הוראות לעניין שחרור מפרמיה, דיווח שנתי בגין פוליסה מסולקת, הוראות בנוגע לשינויים בפרמיה עבור מבטחים קיימים וגילוי נאות בו מחויב המבטח במסגרת פוליסת ביטוח סיעודי.
- בחודש יולי 2012, פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה עריכת תוכנית לביטוח מחלות קשות. הטיוטה כוללת, בין היתר, עקרונות לניסוח הגדרות בתכניות ביטוח מחלות קשות (להלן, לצורך פסקה זו: "תכנית") והנחיה לצורך התאמת ההגדרות בתכניות כאמור להגדרות רפואיות המקובלות כיום, וזאת, בין היתר, באמצעות נספח המציג ליקויים במספר הגדרות הנהוגות כיום ושינויים הנדרשים בהן. הטיוטה מפרטת רשימה מינימלית של מחלות, אשר תיכלל במסגרת תכנית כאמור. עוד על פי עקרונות הטיוטה, מוצע לחייב מבטחים לבחון אחת לחמש שנים, לכל הפחות, את הצורך בעדכון הגדרת מחלה המפורטת בתכנית, בהתאם להגדרות רפואיות מקובלות, וכי היא תנוסח כך שלכל הפחות יכוסו מקרים קשים ושכיחים של אותה מחלה. כמו כן, מוצע כי גם ישוב תביעות יתבצע בהתאם להגדרות המעודכנות וכי לעקרונות יינתן גילוי נאות, במסגרת אתר האינטרנט של המבטח. הטיוטה מבהירה כי תכנית אשר תנוסח בניגוד לעקרונות ולנספח המופיעים בטיטה, תחשב כתכנית ביטוח אשר המפקח מתנגד לה, למעט אם אושרה בכתב ומראש, על ידי המפקח. התחולה המוצעת של הטיוטה הינה מדורגת, על פוליסות שישווקו או יחודשו החל מיום 1 באפריל 2013, והחל מאותו מועד יחויב מבטח למכור תכניות ביטוח שיעלו בקנה אחד עם הוראות החוזר.
- בחודש יוני 2012, פרסם המפקח חוזר המסדיר את התוכניות לביטוח שיניים. החוזר החדש מציג עקרונות לעריכת תכניות לביטוח שיניים, המתייחסים, בין היתר, לממשק בין מבטח כמנהל התביעה לבין רופא שיניים כמטפל במבוטח, למתן אפשרות למבוטח לבחור את הרופא המטפל או המרפאה וכן לתנאי ביטול הפוליסה על ידי המבוטח.

עוד קובע החוזר, כי מבטח יכסה טיפולים שבוצעו בתוך 90 יום מתום תקופת הביטוח, או במועד מאוחר יותר, בהתאם לתנאי תכנית הביטוח, בתנאים מסויימים וכן מורה לאפשר למבוטח המעוניין בכך, לקבל טיפול חלופי לטיפול המכוסה בפוליסה, בתנאים המפורטים בחוזר. על המבטח נאסר להשפיע על שיקול דעתו המקצועי של הרופא ובמקרה של דחיית תביעה או דחיית ערעור על בסיס רפואי, תשלח החברה למבוטח הודעה מנומקת וחתומה על ידי רופא השיניים. עוד כולל החוזר הנחיות לגבי הגילוי הנאות של חברת הביטוח באשר לסל הטיפולים המוצע בתוכנית ולהצגת רשימת רופאי השיניים שבהסדר, על פי מומחיותם ותארים, במסגרת אתר האינטרנט של החברה. הוראות החוזר יחולו על פוליסות לביטוחי שיניים שיימכרו או יחודשו החל מה- 1 באוקטובר 2012. הסעיף המתייחס לחובת הודעת נימוק במקרה של דחיית תביעת מבוטח או ערעור, יכנס לתוקפו החל מה- 1 בינואר 2013.

● בחודש מרס 2012, פרסם המפקח טיוטת חוזר ביטוח סיעודי קבוצתי - מתווה למבוטחים מבוגרים. הטיוטה דנה בהצעת מתווה מטעם משרד האוצר לטיפול במבוטחים מבוגרים (בני 60 ומעלה ביום 31 בדצמבר 2012), שהיו מבוטחים בביטוח סיעודי קבוצתי בחברות הביטוח במועד הקובע (1 באפריל 2010 או לאחריו), ואופן חידוש הפוליסות הקבוצתיות לגביהן.

2.11 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

2.11.1 התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

האינדיקטורים המאקרו כלכליים שהתפרסמו במהלך החודשים האחרונים, מעידים, כי הפעילות הכלכלית במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012 התפתחה בקצב מתון. קצב הצמיחה, במחצית הראשונה של שנת 2012, של המשק הישראלי, עמד על כ- 3.2%, במונחים שנתיים. קצב זה מתיישב אמנם עם תחזיות השינוי בתמ"ג של משרד האוצר ושל בנק ישראל אך עדיין מדובר בקצב צמיחה שהינו נמוך מקצב הצמיחה ארוך הטווח של המשק. הסיבה לפער נובעת מהיחלשות בקצב הגידול של הביקושים על רקע ההאטה בפעילות בעולם. הסביבה העולמית בתקופה הנסקרת אופיינה בסיכון להתפרצות משבר באירופה, בעקבות משבר החובות של מספר מדינות בגוש היורו ובעקבות השלכותיו על שאר הגוש ועל שאר העולם.

למרות ההאטה, המשק הישראלי עודנו נמצא ברמת פעילות גבוהה. שיעור האבטלה עומד על פחות מכ- 7%, מאז הרבעון השני של 2011, שהינה רמה נמוכה, במונחים היסטוריים. שיעור אבטלה נמוך זה מתקיים למרות ששיעור ההשתתפות בשוק העבודה עומד על שיא של 63.6% אחוזים. במקביל לכך, השכר הריאלי נמצא במגמת עלייה (השינוי בשכר בקיזוז עליית מדד המחירים לצרכן) של כ- 2% בשנה, מאז תחילת 2010, (אך עדיין רחוק ב- 2% מרמת השיא של ערב המשבר. כמו כן, שיעור המשרות הפנויות נמצא ברמה גבוהה.

מדד המחירים לצרכן עלה ב- 12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2012 בכ- 2.1%, שיעור הנמצא סביב מרכז יעד האינפלציה של בנק ישראל. ב- 12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2012 המדד ללא דיור עלה בשיעור של כ- 2%, המדד ללא ירקות ופירות בכ- 1.1% והמדד ללא אנרגיה בכ- 1.3%. על שיעור האינפלציה הנמוך יחסית השפיעו, בין היתר, הציפיות להאטה בצמיחה בעולם ובארץ וככל הנראה גם תהליך הפחתת המחירים על ידי רשתות שיווק וספקי שירותים שונים, בהשפעת המחאה החברתית נגד יוקר המחיה, השפעה שקוזה בסוף התקופה הנסקרת במידה מסוימת כתוצאה מהעלאת שיעור המע"מ.

סעיף הדיור במדד המחירים לצרכן (שמתבסס על מחירי שכר הדירה) עלה ב- 12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2012, בשיעור של כ- 2.8%. מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות של הלמ"ס, ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, עלו ב- 12 החודשים שהסתיימו בחודש אוגוסט 2012 בשיעור של כ- 1.4%. עם זאת, בששת החודשים האחרונים עלו מחירי הדירות ב- 2.9%.

הפעילות בענף הבנייה מצויה ברמה גבוהה ביחס לרמתה בעשור האחרון. רמת התחלות הבנייה עדיין גבוהה, והיא צפויה להמשיך לבוא לידי ביטוי בגידול בהיצע הדירות. יחד עם זאת, רמת התחלות הבנייה מצויה מתחת לשיא שנרשם בה באמצע 2011, וניכרת ירידה בקצב שיווק הקרקעות על ידי מנהל מקרקעי ישראל. מספר התחלות הבנייה ב- 12

החודשים האחרונים עמד, בחודש יולי 2012, על 40,554, לעומת 42,462 בחודש יוני 2012. בחודש יולי 2012, עמד מלאי הדירות הפנויות למכירה על רמה של 20,390 דירות. מלאי זה שמר על יציבות בשנה האחרונה. בחודש יולי 2012, נרכשו כ- 10,300 דירות, גידול של כ- 29% בהשוואה ליולי אשתקד. הערכה ראשונית של מנהל הכנסות המדינה לגבי חודש אוגוסט 2012 מצביעה על ירידה מתונה בהשוואה לחודש יולי 2012, אך עדיין מדובר בגידול בהשוואה לחודש אוגוסט אשתקד. שיעור הדירות להשקעה, מתוך סך הדירות שנמכרו בחודש יולי 2012, נותר דומה לרמתו בחודשים קודמים, כ- 23%. יודגש, כי ייתכן והעסקאות בחודשים יולי ואוגוסט 2012 הושפעו מהציפיות לעלייה בשיעור המע"מ.

המדיניות המוניטרית של בנק ישראל הגיבה להמשך הפעילות המתונה באופן מדוד. בסוף חודש יוני 2012, הוריד בנק ישראל את הריבית במשק לרמה של 2.25%, על מנת לתמוך בפעילות הריאלית לנוכח ההשפעה השלילית של ההאטה הגלובלית על צמיחת המשק המקומי וזאת לאחר שבמחצית הראשונה של השנה נשמר שיעור הריבית על שיעור של 2.5%. הורדת הריבית חלה על רקע רמת הריבית הנמוכה שהמשק נמצא בה, הפיחות בשער השקל, שסייעה למשק הישראלי להתמודד עם ההאטה, הציפיות לאינפלציה לשנה קדימה, שהיו בסביבות מרכז תחום היעד, אי הוודאות לגבי המדיניות הפיסקלית בתחילת התקופה הנסקרת, שהגבילה את מרחב התמרון של המדיניות המוניטרית ועל רקע החשש מהמשך העלייה במחירי הדירות.

נתוני פעילות הממשלה מחודש ינואר עד אוגוסט 2012, מצביעים על כך שההכנסות ממסים נמוכות באופן משמעותי מההכנסות הנגזרות מהתוואי העונתי, ועל פי ההתפתחויות עד כה צפוי הגרעון השנה להיות בשיעור של כ- 3.5% עד 4% תוצר. ההערכה לגבי הכנסות המדינה ממסים, שעליה נבנה תקציב הממשלה, התבססה על קצב צמיחה גבוה מהקצב בפועל, ובהתאם לכך נוצר גירעון ממשלתי גבוה מהצפוי. במהלך הרבעון השלישי של 2012, אושרו על ידי הכנסת מספר צעדים כלכליים במטרה להגדיל את היקף הכנסות המדינה ממסים ובכך להקטין את גירעונות הממשלה. במסגרת זו נקבעה העלאת מס קניה על סיגריות ובירה, העלאת המע"מ מ- 16% ל- 17% ועדכון נוסחת המיסוי הירוק לגבי רכבים. החל משנת המס 2013, נקבעה העלאת מס הכנסה לבעלי שכר מעל ל- 14 אלפי ש"ח, הגדלת הפרשות מעסיק לביטוח הלאומי, הטלת מס נוסף בשיעור של 2% על חלק הכנסתו של יחיד העולה על 800 אלפי ש"ח בשנה והארכת תוקפה של הוראת השעה לפיה ישולם מס רכישה מוגדל ברכישת זכות במקרקעין שאינה דירה יחידה. כמו כן, נקבעו הקלות בנוגע לגביית מס על רווחים שהצטברו ולא חולקו בתקופה בה ניתנו הטבות מס, בחברות שנהנו בעבר מהטבות מחוק עידוד השקעות הון ושבמסגרתן הן היו אמורות לשלם מס מלא על חלוקת דיבידנדים ("רווחים כלואים"), תוך העמקת גביית המס. בנוסף, ננקטים צעדים להגברת המלחמה בהון השחור.

בכלכלה העולמית נרשמה במהלך התקופה הנסקרת הרעה נוספת בהתפתחויות במשבר החוב באירופה, יחד עם סימני האטה נוספים בקצב הצמיחה של הכלכלה העולמית. יצוין, ששיעור האבטלה באיחוד האירופי הגיע לשיא של כ- 11%, כאשר ספרד ממשיכה לבלוט עם שיעור אבטלה של מעל ל- 25%. נתוני המקרו שהתפרסמו לאחרונה בארה"ב ובאירופה היו מעורבים, אך רובם הפתיעו לטובה (ביחס לתחזיות הנמוכות מלכתחילה). במשקים המתעוררים הגדולים, סין, הודו וברזיל המשיכו להתקבל נתונים המצביעים על האטה משמעותית בקצבי הצמיחה. בעקבות כך עדכנה קרן המטבע הבינלאומית כלפי מטה את תחזית הצמיחה העולמית ל-2012 ו-2013 מ-3.6% ו-4.1% ל-3.3% ו-3.6%, בהתאמה. קרן המטבע הבינלאומית ציינה כי תחזיתה נשענת על הנחות אופטימיות, ולפיהן גוש האירו יצליח לפתור תוך פרק זמן סביר את הבעיות של המדינות הנמצאות במשבר, וארה"ב תצליח לטפל בבעיותיה התקציביות ("הצוק הפיסקאלי") ותתווה תוכנית אמינה לחזרה לתוואי של חוב בר קיימא. נוסף על כך העריכה קרן המטבע כי הבנקים באירופה יצטרכו להוריד את המינוף בצורה ניכרת, דבר שעלול לפגוע באשראי ובצמיחה.

על רקע ההאטה העולמית והקשיים של המשקים השונים, אישרו שרי האוצר של גוש האירו סיוע לבנקים הספרדיים בהיקף של כ- 100 מיליארד אירו והודיעו על צעדים נוספים שבכוונתם לנקוט בעתיד על מנת לסייע למדינות ולבנקים המצויים במשבר, אם כי עדיין לא ברור האם צעדים אלו אכן יצאו לפועל. הבנק המרכזי האירופאי הוריד את הריבית ב-0.25 נקודות האחוז לרמת שפל של 0.75% והבנקים המרכזיים של בריטניה ויפן הודיעו על הגדלת היקפי רכישות האג"ח, כאשר בנוסף הבנק המרכזי באנגליה הודיע על הפעלת תוכניות סיוע לסקטור הפיננסי והריאלי. במקביל, ה- Fed האמריקאי האריך את

תוכנית ה-Twist (מכירה של אג"ח קצרות ורכישה של אג"ח ארוכות במקומן) עד סוף שנת 2012.

2.11.2 שוקי האג"ח והמניות

שלושת הרבעונים הראשונים של שנת 2012 התאפיינו במגמה חיובית בשווקים הפיננסיים העולמיים, כאשר מדדי המניות המקומיים, הניבו תשואות חסר בולטת ביחס למדדי המניות בעולם (תופעה שהחלה כבר בשנת 2011), וזאת לאחר שנים רבות בהן בלטה הבורסה בת"א עם תשואה גבוהה מזו של מקבילותיה בעולם, בין השאר על רקע המחאה החברתית המתגברת בישראל, הרגולציה המתעצמת, חוסר יציבות פוליטית ומתיחות ביטחונית. במקביל, מחזורי המסחר בשוק המניות המקומי המשיכו לרדת.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2012, עלה מדד ת"א 25 בשיעור של כ-9.6%, כאשר מדד ת"א 100 עלה בשיעור של כ-7.8%. מדד ת"א 75 ירד בשיעור של כ-0.6% ומדד היתר 50 עלה בשיעור של כ-5.5%. בלטו לחיוב מדדי ת"א-טכנולוגיה ומדד ת"א בלוטק-50 שבלטו בעלייה של כ-31% וכ-27%, בהתאמה, מתחילת השנה. לעומתם, מניות ענף התקשורת שהושפעו מהוראות רגולטוריות חדשות המשיכו במגמה השלילית שאפיינה אותם בשנת 2011 ואיבדו במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 כ-42% נוספים מערכם.

גם שווקי המניות בעולם הציגו מתחילת שנת 2012 עליות שערים. בארה"ב, מדד ה-S&P עלה במהלך התקופה הנסקרת בשיעור של כ-15.1% מדד הדאו ג'ונס עלה בכ-10.4% ומדד הנאסד"ק עלה בשיעור חד של 20.4%. באירופה, מדד הדאקס הגרמני עלה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2012 בשיעור חד של כ-23.6%, מדד הקאק הצרפתי עלה בכ-8.8% ומדד הפוטסי האנגלי עלה בשיעור של כ-3.7%.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2012, עלה מדד התל בונד 20 בכ-1.1% בעוד שמדד התל בונד 40 עלה בכ-0.7%. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בכ-2.6% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בכ-2.9%.

גם בבורסות אסיה נרשמו עליות שערים, במהלך התקופה הנסקרת, כאשר מדד הניקיי היפני עלה בשיעור של כ-6.6% ומדד המניות בהונג קונג (ההאנג-סאנג) עלה בשיעור של כ-12.9%.

באגרות החוב הקונצרניות נרשמה מגמה חיובית מתחילת השנה: מדדי תל בונד 20, 40 ו-60 עלו בין 5.2% ל-6%, כל אחד. באגרות החוב הממשלתיות נרשמה תשואה חיובית, כאשר אגרות החוב הצמודות למדד עלו ב-6% ואגרות החוב השקליות עלו בשיעור של כ-4.2%.

בסיכום התקופה הנסקרת, פוחת השקל בשיעור של כ-2.8% לעומת שערו היציג של הדולר, בדומה לשיעור פיחות השקל מול שערו היציג של האירו. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו בסוף ספטמבר 2012 בכ-76.2 מיליארדי דולר לעומת סך של כ-74.9 מיליארדי דולר, בסוף דצמבר 2011.

שער החליפין הריאלי של המשק נמצא בפיחות מתמשך מאז 2011, לנוכח היציאה של משקיעים זרים מהשוק המקומי ולנוכח הגידול בגירעון המסחרי. הפיחות בתקופה הנסקרת הוא חלק ממגמת פיחות שהחלה בתחילת 2011 והתרחשה על רקע המגבלות שהוטלו על שוק מטבע החוץ בישראל, דבר שהביא ליציאה של משקיעים זרים מהמלוות קצרי המועד שמנפיק בנק ישראל.

ברבעון השלישי של שנת 2012 נרשמה מגמה חיובית בשווקים, שהלכה והתעצמה בעיקר לקראת סוף הרבעון. גורמי ההשפעה המרכזיים המשיכו להיות סוגיות המאקרו הגלובליות: מכוונה של ארה"ב התבשרנו על תכנית הרחבה מוניטארית שלישית במספר (QE3); באירופה, הוחלט להסמך את קרנות הסיוע להתערבות ישירה בשווקים, ע"י רכישת אג"ח איטלקיות וספרדיות; במזרח, הסינים הודיעו על ניסיונות להמרצת הכלכלה שלהם באמצעות השקעה של טריליון דולר בפרויקטים לאומיים.

בישראל, הרבעון השלישי נפתח בסימן שלילי בהמשך למגמה השלילית מהרבעון השני, אולם רגיעה בחששות סביב הסוגיה האיראנית הובילו לסגירה חיובית של הרבעון. לקראת סוף הרבעון נרשמו עליות חדות במניות המובילות בבורסה בתל-אביב, בהובלת

מניות הבנקים, הביטוח והתקשורת. בשוק אגרות החוב נרשמה מגמה חיובית בהובלת אג"ח ממשלתיות וקונצרניות צמודות מדד.

בסיכום הרבעון השלישי של שנת 2012, מדדי המניות המובילים בארץ ובעולם רשמו עליות שיעורים נאות. בארה"ב המדדים המובילים עלו בשיעור ממוצע של כ- 6%, בבורסות אירופה נרשמה מגמה חיובית, אך בפערים גדולים בין הבורסות השונות. כך למשל מדד הדאקס הגרמני זינק בכ- 13.6% ברבעון השלישי ולעומתו מדד הפוטסי האנגלי עלה בשיעור של כ- 3.7% ומדד הקאק 40 הצרפתי עלה בשיעור של כ- 7.6%. במדדי המניות המובילים בישראל נרשמו עליות במרבית המדדים המובילים. בלסו במיוחד מניות התקשורת עם עליה רבעונית ממוצעת של יותר מ- 22% ומניות הבנקים שזינקו בכ- 15%. למרות המגמה החיובית, ברבעון השלישי של שנת 2012 מניות חיפושי הנפט והגז איבדו כ- 9% מערכן וגררו את מדד ת"א 75 לירידה רבעונית של 1.2%. מדד ת"א 25 עלה בשיעור של כ- 12.4% ומדד ת"א 100 עלה בשיעור של כ- 8.7%. מדד התל בונד 20 ומדד תל בונד 40 עלו בשיעור של כ- 4-5% במהלך הרבעון.

2.11.3 התפתחויות לאחר תאריך המאזן

לאחר תאריך המאזן, הכריזו מספר בנקים מרכזיים על צעדי הרחבה כמותית. ה- ECB הודיע על תוכנית לרכישת אג"ח ממשלתיות במטרה לייצב את שוקי האג"ח בכלכלות מוכות החוב בגוש האירו, ה- FED החל ביישום תוכנית רכישות נוספת בשוק ה- MBS. צעדי הרחבה נוספים ננקטו גם על ידי יפן, סין ודרום קוריאה. תוכניות אלה צפויות לתמוך בצמיחת המשק העולמית ברבעונים הקרובים.

בנק ישראל החליט להפחית את הריבית במשק לחודש נובמבר ב-0.25% ל-0.2%. ההחלטה נובעת, בין השאר, בעקבות מדד המחירים לצרכן המאופס לחודש ספטמבר, לעומת ציפיות לעליית מחירים של 0.5%. במקביל, הגביל בנק ישראל ל- 50% את שיעור המימון לרכישת דירה להשקעה ו/או לתושבי חוץ, ל- 70% את המימון למשפרי דיור ול- 75% את שיעור מימון המשכנתא לרוכשי דירה ראשונה.

מדד המחירים לצרכן בחודש אוקטובר 2012 ירד בשיעור של 0.2% וגרר מטה את תחזיות האינפלציה לרמה של כ- 2%, ב- 12 החודשים הקרובים, למרות שבחצי השנה הקרובה המדד צפוי לעלות בפחות מחצי אחוז. במדד חודש אוקטובר 2012 הוזל סעיף הדיור, באופן חד, בשיעור של כ- 0.8%. למרות המדד הנמוך, חלה בחודש אוקטובר התייקרות רוחבית במספר גדול של סעיפי המדד.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	30 בספטמבר 2012	30 בספטמבר 2011	31 בדצמבר 2011
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	13,167,053	11,741,986	12,124,752
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	9,588,959	9,414,837	9,582,488
נכסים אחרים	4,670,577	4,526,017	4,004,267
נכסים המיועדים לחלוקה לבעלים	-	-	690,436
סך כל הנכסים	27,426,589	25,682,840	26,401,943
הון עצמי	1,555,769	1,869,764	1,917,366
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חווי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	10,420,889	9,859,620	9,890,535
התחייבויות בגין חווי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)	12,977,991	11,434,381	11,790,991
התחייבויות פיננסיות	1,226,911	1,138,741	1,342,721
התחייבויות אחרות	1,245,029	1,380,334	1,414,568
התחייבויות המיועדות לחלוקה לבעלים	-	-	45,762
סך כל ההון וההתחייבויות	27,426,589	25,682,840	26,401,943

(*) חלק מההתחייבויות בגין חוזי תלויי תשואה מוצגות בסעיפי זכות התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.

סך הנכסים של החברה נכון ליום 30 בספטמבר, 2012 עומד על סך של 27,427 מיליוני ש"ח לעומת סך של 26,402 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2011. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו ומתוספת התשואה על הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות השערים בשוקי ההון.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 30 בספטמבר, 2012 עומד על סך של 25,871 מיליוני ש"ח לעומת סך של 24,485 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2011. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח, ומתוספת תשואה בגין ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

3.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי של החברה, נכון ליום 30 בספטמבר 2012, עמד על סך של 1,556 מיליוני ש"ח לעומת סך של 1,917 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2011. הקיטון בהון נובע בעיקר מחלוקת מניות מנורה מבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם בסך של כ- 621 מיליוני ש"ח ומנגד מרווח נקי של כ- 172 מיליוני ש"ח, מעלייה בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 79 מיליוני ש"ח ומהנפקת הון בסך כ- 9 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") החלות על המבטחים בקבוצה, לחברה ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 343 מיליוני ש"ח וכ- 58 מיליוני ש"ח, בהתאמה. בנוסף, סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם בחברה ובשומרה, כנגד עודפי הון, בהתאם להוראות המפקח אשר מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח וכ- 16 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

בחודש אוגוסט 2012, הנפיקה החברה למנורה מבטחים החזקות (חברה האם של החברה), סך של 1,251 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. בתמורה לסך של 8.8 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.4 לעיל וכן ביאור 5 לדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים בעניין חלוקת מניות מנורה מבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם ראה סעיף 2.8 לעיל, סעיף 1.2.1 לפרק תיאור עסקי התאגיד שבדוחות התקופתיים לשנת 2011 וכן באור 5 לדוחות הכספיים לתקופת הדוח. לחלוקת מניות מנורה מבטחים פנסיה אין השפעה מהותית על עודף ההון של החברה.

4. תוצאות הפעילות

4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

באלפי ש"ח	1-9/2012	1-9/2011	% שינוי	7-9/2012	7-9/2011	% שינוי	1-12/2011
פרמיות שהורווחו ברוטו	3,461,436	3,218,298	7.6%	1,170,125	1,097,864	6.6%	4,318,853
פרמיות שהורווחו בשייר	2,818,020	2,547,089	10.6%	946,007	881,707	7.3%	3,440,420
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון	1,438,907	(448,037)		788,705	(643,636)		(60,130)
הכנסות מדמי ניהול	74,980	70,914	5.7%	25,723	23,245	10.7%	94,232
הכנסות מעמלות	153,359	157,515	(2.6%)	52,456	49,521	5.9%	200,896
הכנסות אחרות	478	459	4.1%	131	168	(22.0%)	1,484
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	3,267,179	1,343,306	143.2%	1,289,449	40,472	3086.0%	2,352,726
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	676,795	612,201	10.6%	235,098	205,664	14.3%	811,729
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	287,880	306,605	(6.1%)	97,227	105,370	(7.7%)	414,754
הוצאות מימון	77,939	77,504	0.6%	27,758	21,594	28.5%	99,557
חלק ברווחי חברה כלולה	1,371	4,502	(69.5%)	189	3,448	(94.5%)	14,482
רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה	177,322	(7,174)		163,679	(58,647)		12,618
מיסים על הכנסה (הטבת מס)	10,777	3,792	184.2%	58,326	(14,623)		16,458
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת	166,545	(10,966)		105,353	(44,024)		(3,840)
רווח נקי מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים, נטו	5,915	38,906	(84.8%)	-	10,239		57,153
רווח (הפסד) נקי	172,460	27,940	517.3%	105,353	(33,785)		53,313
רווח (הפסד) כולל	251,726	(80,619)		161,191	(75,976)		(33,350)

4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

1-12/2011	% שינוי	7-9/2011	7-9/2012	% שינוי	1-9/2011	1-9/2012	באלפי ש"ח
891,155	9.5%	221,886	243,000	7.3%	664,772	713,268	רכב רכוש
616,130	10.7%	154,225	170,746	9.1%	458,259	500,170	רכב חובה
522,421	5.7%	132,773	140,374	7.6%	389,693	419,331	ענפי רכוש ואחרים
237,166	12.3%	59,223	66,498	7.4%	179,653	193,006	ענפי חבויות אחרים
2,266,872	9.2%	568,106	620,619	7.9%	1,692,376	1,825,776	סך תחום ביטוח כללי
1,681,061	1.5%	436,309	442,844	5.9%	1,250,509	1,324,343	תחום ביטוח חיים וחיסכון
370,920	14.1%	93,449	106,662	13.0%	275,413	311,317	ארוך טווח תחום בריאות
4,318,853	6.6%	1,097,864	1,170,125	7.6%	3,218,298	3,461,436	סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו

הפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 3,461 מיליוני ש"ח לעומת הפרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 3,218 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%. הפרמיות שהורווחו ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 1,170 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 1,098 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%.

להסברים בדבר השינוי בפרמיות בתחומי הפעילות ראה סעיף 4.4 להלן.

4.3 תוצאות הפעילות בתקופת הדוח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	% שינוי	7-9/2011	7-9/2012	% שינוי	1-9/2011	1-9/2012	באלפי ש"ח
							רווח (הפסד) מתחומי הפעילות לפני מס:
(22,595)		(50,413)	12,654	107.2%	(7,937)	(16,442)	רווח (הפסד) מביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
52,692	693.4%	8,057	63,921	92.3%	30,234	58,136	רווח מביטוח בריאות
123,150	133.1%	33,160	77,310	105.8%	77,881	160,296	רווח מביטוח כללי
153,247		(9,196)	153,885	101.6%	100,178	201,990	סך רווח (הפסד) לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
(90,986)		(16,599)	-	(84.5%)	(62,350)	(9,639)	רווח מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים
(49,643)		(32,852)	9,794	(66.6%)	(45,002)	(15,029)	רווח (הפסד) לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*
12,618		(58,647)	163,679		(7,174)	177,322	סה"כ רווח (הפסד) לפני מס
16,458		(14,623)	58,326	184.2%	3,792	10,777	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(3,840)		(44,024)	105,353		(10,966)	166,545	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת
57,153		10,239	-	(84.8%)	38,906	5,915	רווח מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים, נטו
53,313		(33,785)	105,353	517.3%	27,940	172,460	רווח (הפסד) נקי
							מיוחס ל:
52,782		(33,944)	105,216	524.2%	27,559	172,021	בעלי מניות בחברה
531	(13.8%)	159	137	15.2%	381	439	זכויות מיעוט
53,313		(33,785)	105,353	517.3%	27,940	172,460	רווח (הפסד) נקי

(* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

רווח כולל מתחומי פעילות

באלפי ש"ח	1-9/2012	1-9/2011	% שינוי	7-9/2012	7-9/2011	% שינוי	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011
רווח (הפסד) כולל מתחומי הפעילות לפני מס:							
רווח (הפסד) כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	12,273	(26,219)		33,609	(57,895)		(35,348)
רווח כולל מבריאות	65,692	24,453	168.6%	69,566	5,576	1147.6%	48,076
רווח (הפסד) כולל מביטוח כללי	220,790	(11,051)		122,955	(6,742)		44,327
סך רווח (הפסד) כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	298,755	(12,817)		226,130	(59,061)		57,055
רווח מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים	(9,639)	(62,350)	(84.5%)	-	(16,599)		(90,986)
רווח (הפסד) כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)*	12,701	(96,654)		25,986	(46,918)		(82,782)
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס	301,817	(171,821)		252,116	(122,578)		(116,713)
מיסים על הכנסה (הטבת מס)	56,006	(52,296)		90,925	(36,363)		(26,210)
רווח (הפסד) כולל מפעילות נמשכת	245,811	(119,525)		161,191	(86,215)		(90,503)
רווח כולל מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים, נטו	5,915	38,906	(84.8%)	-	10,239		57,153
רווח (הפסד) כולל	251,726	(80,619)		161,191	(75,976)		(33,350)
מיוחס ל:							
בעלי מניות בחברה	251,287	(81,000)		161,054	(76,135)		(33,881)
זכויות מיעוט	439	381	15.2%	137	159	(13.8%)	531
רווח (הפסד) כולל	251,726	(80,619)		161,191	(75,976)		(33,350)

(* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כתחום פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

הרווח הנקי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 172 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי שהסתכם בכ- 28 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 105 מיליוני ש"ח לעומת הפסד בסך של כ- 34 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל, המורכב מהרווח הנקי בתוספת השינוי נטו בקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה ושינויים אחרים המשפיעים על ההון העצמי, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 252 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 81 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל בתקופת הדוח נובע בעיקר מעליית ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות שיערי השוק ההון המקומי והעולמי אשר הגדילה את ההכנסות מהשקעות בפעילות הנוסטרו ואת המרווח הפיננסי בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח. בנוסף, השפיעו על הרווח הגורמים הבאים: השלמת עסקת רכישת הבנק לפיתוח התעשייה ומיזוג, התבטאה ברישום הכנסות מיסים בסך של כ- 54 מיליוני ש"ח (לפירוט נוסף ראה באור 4 לדוחות הכספיים). כמו-כן, כתוצאה מחתימה על שני הסכמים במקביל עם מבטחי משנה (כמפורט בסעיף 2.1 לעיל) גדל הרווח, באופן חד-פעמי, בהיקף של כ- 50 מיליוני

ש"ח (לפני מס) (בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח לאחר מס). מנגד, בוצעה הפרשה בגין התחייבות לתשלום גמלה בעתיד על רקע נייר העמדה שפרסם המפקח (כמפורט בסעיף 2.5(ב) לעיל) בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח, לפני מסים על הכנסה (סך של כ- 34 מיליוני ש"ח, אחרי מסים על ההכנסה).

הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 161 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 76 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח הכולל ברבעון השלישי נובע בעיקר מעליית ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות שיערים בשוק ההון המקומי והעולמי אשר הגדילה את ההכנסות מהשקעות בפעילות הנוסטרו ואת המרווח הפיננסי בביטוח חיים וחסכון ארוך טווח. בנוסף, כתוצאה מחתימה על שני הסכמים במקביל עם מבטחי משנה (כמפורט בסעיף 2.1 לעיל) גדל הרווח, באופן חד-פעמי, בהיקף של כ- 50 מיליוני ש"ח (לפני מס) (בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח לאחר מס).

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 12 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 26 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 34 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 58 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 4.4.1 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח כללי, לפני מסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 221 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח כללי, לפני מסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 123 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 4.4.4 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח בריאות, לפני מסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 66 מיליוני ש"ח לעומת רווח לפני מסים על הכנסה בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל ברבעון השלישי של השנה מעסקי ביטוח בריאות, לפני מסים על ההכנסה, הסתכם בכ- 70 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים, ראה סעיף 4.4.5 להלן.

ההפסד הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 13 מיליוני ש"ח לעומת הפסד בסך של כ- 97 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מעליית ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליית שיערים בשוק ההון המקומי והעולמי, אשר גרמה לעלייה בהכנסות מהשקעות. הרווח הכולל מפעילות אחרת ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 26 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 47 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל מפעילות אחרת ברבעון השלישי, נובע בעיקר מעליית ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליית שיערים בשוק ההון המקומי והעולמי, אשר גרמה לעלייה בהכנסות מהשקעות, בניכוי עלייה בהוצאות המימון הנובעת מהגדלת ההתחייבויות הפיננסיות והעלייה היחסית באינפלציה לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

4.4 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.4.1 תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

עיקרי תוצאות תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח:

באלפי ש"ח	1-9/2012	1-9/2011	% שינוי	7-9/2012	7-9/2011	% שינוי	1-12/2011
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,324,343	1,250,509	5.9%	442,844	436,309	1.5%	1,681,061
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול	1,179,310	(638,329)		687,149	(659,163)		(302,597)
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	114,963	305,483	(62.4%)	25,723	104,436	(75.4%)	417,545
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	27,965	24,004	16.5%	10,210	8,981	13.7%	31,408
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	2,214,113	377,224	486.9%	1,000,668	(264,383)		1,080,408
רווח (הפסד) לפני מס	225,098	247,134	(8.9%)	74,907	90,189	(16.9%)	324,913
רווח (הפסד) לפני מס	181,408	291,409	(37.7%)	55,835	103,180	(45.9%)	401,144
רווח (הפסד) לפני מס	(16,442)	(7,937)	107.2%	12,654	(50,413)		(22,595)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	12,273	(26,219)		33,609	(57,895)		(35,348)

בתקופת הדוח, נרשם רווח כולל לפני מס בתחום חיסכון ארוך טווח בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס של כ- 26 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח נובע מעלייה ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 91 מיליוני ש"ח, מקיטון ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 53 מיליוני ש"ח מאחר ופעילות הפנסיה משקפת פעילות עד ליום 15 בפברואר, 2012. לפרטים נוספים ראה פירוט בסעיפים 4.4.2 ו- 4.4.3 להלן

ברבעון השלישי של השנה נרשם רווח כולל לפני מס בסך של כ- 34 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס של כ- 58 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח נובע מעלייה ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 108 מיליוני ש"ח, ומקיטון ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח.

4.4.2 תוצאות פעילות ביטוח חיים

באלפי ש"ח	1-9/2012	1-9/2011	% שינוי	7-9/2012	7-9/2011	% שינוי	1-12/2011
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,324,343	1,250,509	5.9%	442,844	436,309	1.5%	1,681,061
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול	1,178,644	(638,281)		687,149	(659,163)		(304,087)
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזה ביטוח וחוזה השקעה ברוטו	74,980	70,914	5.7%	25,723	23,245	10.7%	94,232
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזה ביטוח וחוזה השקעה ברוטו	27,587	21,913	25.9%	10,210	8,232	24.0%	28,634
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	2,214,113	377,224	486.9%	1,000,668	(264,383)		1,080,408
רווח (הפסד) לפני מס	216,124	191,640	12.8%	74,907	68,509	9.3%	252,718
רווח (הפסד) לפני מס	158,994	172,641	(7.9%)	55,835	59,519	(6.2%)	236,748
רווח (הפסד) לפני מס	(26,081)	(70,287)	(62.9%)	12,654	(67,012)		(113,581)
רווח (הפסד) לפני מס	2,634	(88,569)		33,609	(74,494)		(126,334)

הפרמיות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 1,324 מיליוני ש"ח, לעומת 1,250 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 5.9%. ברבעון השלישי של השנה הסתכמו הפרמיות בביטוח חיים בכ- 444 מיליוני ש"ח לעומת 436 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 2.0%. ברבעון השלישי של השנה, ועל רקע טיטת חוזר מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים ומכתב המפקח שעניינו "עדכון הארכת תוקף ההיתר לשיווק תכניות ביטוח חיים 2012" (לפרטים נוספים, ראה סעיף 2.5(ב) לעיל) הקטינה החברה את המכירות של הפוליסות החד פעמיות הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים.

בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזה השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 225 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 333 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי של השנה התקבלו תקבולים שנזקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזה השקעה (ללא מרכיב ביטוח) בסך של כ- 58 מיליוני ש"ח לעומת כ- 81 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 420 מיליוני ש"ח לעומת 385 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת הינו 3.5% בתקופת הדוח לעומת 3.4%, בתקופה המקבילה אשתקד. הפדיונות ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 134 מיליוני ש"ח לעומת כ- 129 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת ברבעון השלישי הינו 3.3% בתקופת הדוח לעומת 3.4%, בתקופה המקבילה אשתקד. פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב ביטוח) הסתכמו בכ- 224 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 199 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, וברבעון השלישי של השנה בסך של כ- 86 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 64 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 3 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל של כ- 89 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של

השנה הסתכם בכ- 33 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ- 75 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע משלושה מקורות עיקריים: (א) מעליה במרווח הפיננסי הנובעת בעיקר מעליית ערך הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליית שערים בשוק ההון המקומי והעולמי, אשר גרמה לעלייה בהכנסות מהשקעות; (ב) משיפור בתוצאות הפעילות החיתומית והתפעולית בתחום זה; ו- (ג) מנגד מהפרשה בגין התחייבות לתשלום גמלה בעתיד אשר בוצעה ברבעון השני של השנה, כנזכר בסעיף 4.3 לעיל.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 30 בספטמבר, 2012 הסתכמו בסך של כ- 12,973 מיליוני ש"ח, בהשוואה לסך של כ- 11,790 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011, גידול של כ- 9%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח וכן מהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות של פוליסות.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')

1-12/2011	7-9/2011	7-9/2012	1-9/2011	1-9/2012	
(8.02%)	(6.92%)	4.63%	(10.39%)	5.93%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
(8.58%)	(7.06%)	4.46%	(10.79%)	5.45%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
(5.67%)	(6.38%)	5.53%	(7.92%)	8.17%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
(6.24%)	(6.53%)	5.36%	(8.33%)	7.68%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה):

1-12/2011	7-9/2011	7-9/2012	1-9/2011	1-9/2012	
(7.92%)	(6.46%)	4.63%	(9.90%)	5.93%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
(9.10%)	(6.76%)	4.24%	(10.77%)	4.86%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
(5.57%)	(5.91%)	5.53%	(7.42%)	8.17%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
(6.78%)	(6.22%)	5.14%	(8.31%)	7.08%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):

1-12/2011	7-9/2011	7-9/2012	1-9/2011	1-9/2012	
(698.0)	(714.6)	534.7	(935.3)	800.8	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
94.2	23.2	25.7	72.8	75.0	דמי ניהול קבועים
-	-	-	-	-	דמי ניהול משתנים
94.2	23.2	25.7	72.8	75.0	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

התשואה הריאלית נטו שנזקפה למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 (ק"ר) בתקופת הדוח, הינה כ- 5.45%. בעקבות ירידות השערים בשוק ההון בשנת 2011, נרשמה, בפוליסות אלה, בשנת 2011, תשואה ריאלית נטו שלילית בשיעור של כ- 8.58%. לפיכך, החברה לא תגבה דמי ניהול משתנים עד להשלמת ההפסד הריאלי בגין שנת 2011. אומדן דמי הניהול אשר לא ייגבו בשל התשואה הריאלית השלילית כאמור, לתאריך הדוח, עומד על סך של כ- 41 מיליוני ש"ח. בחישוב למועד סמוך לפרסום הדוח, בעקבות עליות השערים בשוקי ההון בחודשים אוקטובר-נובמבר 2012, החברה כיסתה את מלוא הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים כאמור לעיל.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 75 מיליוני ש"ח (דמי ניהול קבועים בלבד) לעומת כ- 71 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות דמי הניהול הקבועים ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 26 מיליוני ש"ח לעומת כ- 23 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

4.4.3 תוצאות פעילות ענף הפנסיה

עיקרי באור תוצאות הפעילות בענף הפנסיה:

לתקופה של חודש וחצי שהסתיימה ביום					
באלפי ש"ח	15.02.2012	1-9/2011	% שינוי	7-9/2011	1-12/2011
הכנסות מדמי ניהול	39,983	234,569	(83.0%)	81,191	323,313
הכנסות מעמלות רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון	378	2,091	(81.9%)	749	2,774
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	666	(48)	-	-	1,490
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	8,974	55,494	(83.8%)	21,680	72,195
	22,414	118,768	(81.1%)	43,661	164,396
רווח לפני מס	9,639	62,350	(84.5%)	16,599	90,986

בעקבות חלוקת מניות מנורה מבטחים פנסיה ב- 15 לפברואר 2012, התוצאות הנ"ל משקפות את פעילות הפנסיה עד מועד החלוקה. תקופות ההשוואה משקפות תקופות מלאות.

בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח בתקופה שהחלה ביום 1 בינואר, 2012 והסתיימה ביום 15 בפברואר, 2012, לעומת רווח לפני מס של כ- 62 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד שהחלה ביום 1 בינואר, 2011 והסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2011. באופן יחסי חלה עליה בדמי הניהול (נטו), הנובע מהעלייה בהיקף הנכסים המנוהלים ומגידול בגבייה, בניכוי הנחות לעמיתים ומנגד עלייה בהוצאות הנהלה וכלליות והוצאות שיווק הנובעות בעיקר מגידול במצבת העובדים והוצאות מיכון.

4.4.4 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

באלפי ש"ח	1-9/2012	1-9/2011	% שינוי	7-9/2012	7-9/2011	% שינוי	1-12/2011
פרמיות ברוטו רוחים	1,977,665	1,791,024	10.4%	613,573	571,532	7.4%	2,310,637
מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות	173,486	149,463	16.1%	55,159	27,379	101.5%	186,315
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	111,666	117,952	(5.3%)	37,509	36,663	2.3%	153,583
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	1,288,550	1,186,895	8.6%	397,923	382,669	4.0%	1,603,531
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	383,949	362,921	5.8%	133,074	119,576	11.3%	482,944
	79,601	98,314	(19.0%)	27,716	33,792	(18.0%)	130,752
רווח לפני מס	160,296	77,881	105.8%	77,310	33,160	133.1%	123,150
רווח (הפסד) כולל לפני מס	220,790	(11,051)		122,955	(6,742)		44,327

עסקי הביטוח הכללי כוללים שלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים).

הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,978 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 1,791 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 10%. הכנסות מפרמיה ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 614 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 572 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%. לעניין פירוט השינוי בפרמיה ברוטו בענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 221 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת מעלייה ברווח הכולל לפני מס בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 170 מיליוני ש"ח מעליה ברווח הכולל לפני מס בענפי ביטוח אחרים (בעיקר בענף חבויות אחר) בסך של כ- 30 מיליון ש"ח ומקיטון בהפסד הכולל לפני מס בתחום רכב רכוש בסך של כ- 32 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי ברבעון השלישי של השנה הסתכם בכ- 123 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי ברווח הכולל נובע מעליה ברווח הכולל לפני מס בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 76 מיליוני ש"ח, מגידול ברווח הכולל לפני מס בתחום רכב רכוש בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח ומגידול ברווח הכולל לפני מס בענפי ביטוח אחרים (בעיקר בענף חבויות אחר) בסך של כ- 31 מיליוני ש"ח. יצוין, כי בתקופת הדוח בוצעה הקצאה עדכנית של הוצאות החברה מבין מרכיביה השונים כלהלן: הוצאות ליישוב תביעות, הוצאות רכישה, שיווק ועמלות וכן הוצאות הנהלה וכלליות. להקצאה כאמור אין השפעה מהותית על התוצאות.

לעניין פירוט השינוי ברווח הכולל לפני מס מענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

עיקרי באור תוצאות הפעילות בענף רכב חובה:

1-12/2011	% שינוי	7-9/2011	7-9/2012	% שינוי	1-9/2011	1-9/2012	באלפי ש"ח
634,780	5.4%	161,746	170,454	9.5%	488,691	535,068	פרמיות ברוטו
121,182	102.0%	17,682	35,721	15.5%	96,996	112,013	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,771		572	-		3,632	-	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
491,199	19.8%	105,895	126,830	(1.3%)	403,483	398,116	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
63,539	9.1%	16,280	17,758	5.6%	46,606	49,208	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
39,854	(12.0%)	9,900	8,712	(16.1%)	29,649	24,887	
126,375	48.2%	39,482	58,520	106.4%	67,211	138,736	רווח לפני מס
73,872	601.7%	12,666	88,877	2054.8%	8,289	178,609	רווח כולל לפני מס

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 535 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 489 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 9.5%. ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בסך של כ- 170 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 162 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 5.4%. העלייה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות לרבות בכלי רכב מסחריים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 179 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 8 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת בעיקר מהגורמים הבאים: מעלייה בהכנסות מהשקעות, מעלייה בשחרור הצבירה ומהתפתחות חיובית בהתחייבויות הביטוחיות בעיקר כתוצאה משינוי באומדן ההערכה האקטוארית.

הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 89 מיליוני ש"ח לעומת הרווח הכולל בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת בעיקר מהגורמים הבאים: מעלייה בהכנסות מהשקעות ומעלייה בשחרור הצבירה.

עיקרי באור תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש:

1-12/2011	% שינוי	7-9/2011	7-9/2012	% שינוי	1-9/2011	1-9/2012	באלפי ש"ח
904,352	9.3%	224,799	245,624	10.9%	697,731	773,437	פרמיות ברוטו
18,407	146.0%	2,544	6,257	30.4%	15,442	20,135	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
49,053	5.7%	12,069	12,754	0.3%	38,424	38,523	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
705,041	2.0%	173,280	176,811	5.1%	515,323	541,596	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
221,045	13.4%	52,991	60,095	4.5%	166,062	173,541	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
45,190	(19.7%)	11,626	9,336	(20.5%)	33,635	26,740	
(47,083)		(13,126)	466	(53.3%)	(28,552)	(13,320)	רווח (הפסד) לפני מס
(55,297)		(17,433)	5,954	(84.0%)	(38,113)	(6,104)	רווח (הפסד) כולל לפני מס

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 773 מיליוני ש"ח לעומת כ- 698 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי

של השנה בכ- 246 מיליוני ש"ח לעומת כ- 225 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 9%. הגידול בפרמיה נובע בעיקר כתוצאה מגידול בכמות כלי הרכב המבוטחים.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 6 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ- 38 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בהפסד נובעת ברובה מהעלייה בהכנסות מהשקעות, ומשיפור בתוצאות החיתומיות. הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 6 מיליוני ש"ח לעומת הפסד כולל של כ- 17 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע ברובו מהעלייה בהכנסות מהשקעות, ומשיפור בתוצאות החיתומיות.

עיקרי באור תוצאות הפעילות בביטוח כללי אחר:

באלפי ש"ח	1-9/2012	1-9/2011	% שינוי	7-9/2012	7-9/2011	% שינוי	1-12/2011
פרמיות ברוטו	669,160	604,602	10.7%	197,495	184,987	6.8%	771,505
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	41,338	37,025	11.6%	13,181	7,153	84.3%	46,726
הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	73,143	75,896	(3.6%)	24,755	24,022	3.1%	100,759
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	348,838	268,089	30.1%	94,282	103,494	(8.9%)	407,291
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	161,200	150,253	7.3%	55,221	50,305	9.8%	198,360
רווח לפני מס	34,880	39,222	(11.1%)	18,324	6,804	169.3%	43,858
רווח (הפסד) כולל לפני מס	48,285	18,773	157.2%	28,124	(1,975)		25,752

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 669 מיליוני ש"ח לעומת כ- 605 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%. הגידול בפרמיות נובע מענפי רכוש אחרים בסך של כ- 28 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 7% ומענפי חבויות אחרים בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 20%. הפרמיות ברוטו הסתכמו ברבעון השלישי של השנה בכ- 197 מיליוני ש"ח לעומת כ- 185 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 7%. הגידול בפרמיות ברבעון השלישי, נובע מענפי רכוש אחרים בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 2%, ומענפי חבויות אחרים בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 17%. הגידול בפרמיות הינו בעיקרו מלקוחות עסקיים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 48 מיליוני ש"ח לעומת כ- 19 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מגידול ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח ומעלייה ברווח בענפי הרכוש האחרים בסך של כ- 2 מיליון ש"ח. הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 28 מיליוני ש"ח לעומת ההפסד הכולל לפני מס של כ- 2 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת מעלייה בהכנסות מהשקעות בניכוי עדכון הערכת ההתחייבויות הביטוחיות שנרשמו בתקופת הדוח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

4.4.5 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

1-12/2011	% שינוי	7-9/2011	7-9/2012	% שינוי	1-9/2011	1-9/2012	באלפי ש"ח
370,920	14.1%	93,449	106,662	13.0%	275,413	311,317	פרמיות שהורווחו ברוטו
							רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
28,118	433.9%	2,669	14,249	60.1%	20,614	32,995	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
9,617	23.1%	2,096	2,581	(24.8%)	9,284	6,982	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
239,487	15.0%	63,032	72,481	32.9%	187,801	249,620	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
82,112	51.0%	18,377	27,758	31.8%	61,613	81,205	רווח לפני מס
30,513	41.3%	8,352	11,805	45.7%	23,996	34,970	רווח כולל לפני מס
52,692	693.4%	8,057	63,921	92.3%	30,234	58,136	
48,076	1147.6%	5,576	69,566	168.6%	24,453	65,692	

ההכנסות מפרמיה שהורווחה בביטוח בריאות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 311 מיליוני ש"ח לעומת כ- 275 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%. ההכנסות מפרמיה שהורווחה ברבעון השלישי של השנה הסתכמו בכ- 107 מיליוני ש"ח לעומת כ- 93 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 14%. העלייה בפרמיה שהורווחה נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 66 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס ברבעון השלישי של השנה הינו כ- 70 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל לפני מס של כ- 6 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מחתימה על שני הסכמים במקביל עם מבטחי משנה של החברה (כמפורט בסעיף 2.1 לעיל) אשר הגדילו את הרווח לפני מס של החברה, באופן חד-פעמי, בהיקף של כ- 50 מיליוני ש"ח. בנוסף חלה עלייה בהכנסות מהשקעות ומגידול ברווח החיתומי ומנגד חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות ועמלות המימושות לתחום.

5. גילוי בדבר שינוי בערך של נכסים פיננסיים

הקבוצה סיווגה את הנכסים הסחירים (נכסי חוב ומניות סחירות) והמניות שאינן סחירות השייכים לחברות הביטוח שבקבוצה (למעט נכסים כאמור הכלולים בתיק השקעות כנגד פוליסות משתתפות ברווחים), כנכסים פיננסיים זמינים למכירה.

להלן פירוט הסכומים שנזקפו להון עצמי (קרן הון) בשל שינוי בערך נכסים פיננסיים זמינים למכירה, לפי שיעור ירידת הערך ממועד רכישתם ועד לתאריך הדו"ח, לפי סכום עליית הערך, והכל בהתאם לתקופת החזקה בהם.

השיקולים שעמדו בבסיס הקביעה כי ירידות ערך בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקפו ישירות להון העצמי (ולא לרווח והפסד) הינם כדלקמן:

מכשירי חוב (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(1,173)	(424)	(24)	(13,164)	(14,785)
20% - 40%	-	-	(386)	(733)	(1,119)
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליה	5,710	8,112	10,806	58,798	83,426
סה"כ	4,537	7,688	10,396	44,901	67,522

בכדי לבחון ירידת ערך של מכשירי חוב, החברה בחנה, בין היתר, את הגורמים הבאים:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
 - הפרת חוזה כגון אי עמידה בתנאים או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
 - הענקת הקלה ללווה הנובעת בעיקרה מקשיים פיננסיים אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
 - צפי כי הלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
 - היעלמות שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים;
 - קיומה של ירידה הניתנת למדידה באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצה של נכסים פיננסיים מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה האמורה;
 - הפנייה להערת עסק חי, אם קיימת, בחוות דעת המבקרים של הלווה;
 - בחינת יחסים פיננסיים שונים של הלווה ובכלל זה, הון חוזר; שיעור תשואה על אג"ח; שיעור הון עצמי למאזן; שווי מזומנים; פירעונות צפויים של הלווה בשנתיים קרובות;
 - שווי ביטחונות/ערבויות, אם קיימים;
 - דירוג חיצוני של הלווה, אם קיים ובחינת עדכונים לעניין זה;
 - זהות בעלי השליטה של הלווה (תאגידים בבעלות ממשלתית סווגו ברמת סיכון נמוכה).
- הפחתות ערך מכשירי חוב בוצעו לאחר הליך בדיקה והתייעצות עם אגף השקעות של הקבוצה אשר מכיר ועוקב אחר הלווים באופן שוטף תוך שקלול הגורמים לעיל על פי מיטב שיקול הדעת.

מכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(169)	(21)	(8)	(355)	(553)
20% - 40%	-	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליית ערך	1,902	547	12	50,992	53,453
סה"כ	1,733	526	4	50,637	52,900

ככלל, כל שינוי בשווי הוגן נזקף לקרן הון. העברת שינוי בשל ירידת ערך מקרן הון לרווח והפסד מתבצעת במקרים הבאים:

- ירידת ערך מעל 20%;
- ירידת ערך בין 10% ל- 20% של ני"ע המוחזק מעל שנה;

סה"כ מכשירי חוב ומכשירים הוניים (באלפי ש"ח)

באלפי ש"ח	עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ
עד 20%	(1,342)	(445)	(32)	(13,519)	(15,338)
20% - 40%	-	-	(386)	(733)	(1,119)
מעל 40%	-	-	-	-	-
עליית ערך	7,612	8,659	10,818	109,790	136,879
סה"כ	6,270	8,214	10,400	95,538	120,422

6. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 699 מיליוני ש"ח.
תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 255 מיליוני ש"ח.
תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 136 מיליוני ש"ח.
לאחר השפעת שער החליפין על יתרות המזומנים שגרמה לגידול בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, תזרימי המזומנים גדלו בסך של כ- 308 מיליוני ש"ח. נכון לתאריך הדוח, יתרת המזומנים ושווי מזומנים הינה בסך של כ- 1,054 מיליוני ש"ח.

7. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,151 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 1,235 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011. הירידה נובעת מפירעון התחייבויות פיננסיות בסך של כ- 124 מיליוני ש"ח בניכוי עליית המדד.
בחודש פברואר 2012, חילקה החברה את מלוא מניות מנורה מבטחים פנסיה, כדיבידנד בעין, למנורה מבטחים החזקות.

8. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת-העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף חשבות וכספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן חברים בר-כוכבא בן גרא, יו"ר (דח"צ), אורלי ירקוני ואורי קויאטק (דח"צ). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף חשבות וכספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון מספר ימים לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2012, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 25 בנובמבר, 2012. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבות הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבות נושאי משרה ומנהלים בחברה כלהלן: ה"ה ארי קלמן, יו"ר; מוטי רוזן, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור; שי קומפל, מנהל אגף חשבות וכספים; מנחם הרפז, מנהל אגף ביטוח כללי; משה מורגנשטרן, מנהל אגף ביטוח חיים;

אילן שגב, חשב ראשי; מאיר איליה, מבקר הפנים; אברהם לוונגליק, האקטואר הראשי; שמעון עיר-שי, היועץ המשפטי ורואי החשבון המבקרים.

9. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)

הוראות סעיף 302 לחוק "Sarbanes-Oxley", שנחקק בארצות-הברית, והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעו החברה ושומרה, בין היתר, בחינה של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר, 2012, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

10. אירועים לאחר תאריך המאזן

10.1 הטמעת מערכת ERP לניהול משאבי הארגון

בחודש אוקטובר 2012, החלה הקבוצה (למעט שומרה ביטוח) להפעיל מערכת ERP חדשה לניהול משאבי הארגון (רכש, משאבי אנוש ודיווח כספי), וזאת חלק מערכות מיכניות ישנות ונפרדות לכל תחום כאמור. למהלך זה צפויה להיות השפעה חיובית, בין היתר, על שיפור הבקורות לצורך הדיווח הכספי.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם.

מוטי רוזן
מנהל כללי

ארי קלמן
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 28 בנובמבר, 2012

הצהרה (certification)

אני, **מוטי רוזן**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30.09.2012 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
 5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מוטי רוזן
מנהל כללי

28 בנובמבר, 2012

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **שי קומפל**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "**חברת הביטוח**") לרבעון שהסתיים ביום 30.09.2012 (להלן: "**הדוח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
 אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שי קומפל
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף חשבות וכספים

28 בנובמבר, 2012

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ב': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2012

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2012

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח והפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 11	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
12 - 15	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
16 - 51	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
52 - 65	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
66 - 71	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2012 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6א. לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום	ליום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
366,338	864,538	371,190	נכסים בלתי מוחשיים
7,602	9,144	498	נכסי מסים נדחים
845,820	918,904	903,603	הוצאות רכישה נדחות
357,463	197,911	401,233	רכוש קבוע
116,438	104,194	146,078	השקעות בחברות כלולות
68,768	68,127	67,110	נדל"ן להשקעה
1,371,510	1,355,010	1,481,066	נכסי ביטוח משנה
89,824	78,984	77,818	נכסי מסים שוטפים
145,828	128,050	255,068	חייבים ויתרות חובה
547,602	615,134	632,165	פרמיות לגבייה
11,466,241	11,171,261	12,447,790	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,679,513	3,502,136	3,533,521	נכסי חוב סחירים
5,248,752	5,208,656	5,402,060	נכסי חוב שאינם סחירים
262,170	258,619	249,067	מניות
392,053	445,426	404,311	אחרות
9,582,488	9,414,837	9,588,959	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
535,315	449,875	616,638	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
210,270	306,871	437,373	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
690,436	-	-	נכסים המיועדים לחלוקה לבעלים - באור 2.א.1
26,401,943	25,682,840	27,426,589	סך כל הנכסים
12,124,752	11,741,986	13,167,053	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום	ליום 30 בספטמבר	
31 בדצמבר	2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

<u>הון</u>		
הון מניות	291,331	291,332
פרמיה על מניות	324,687	333,486
קרנות הון	95,527	174,024
עודפים - באור 1 א. 2)	1,204,748	755,415
סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה	1,916,293	1,554,257
זכויות שאינן מקנות שליטה	1,073	1,512
סך כל ההון	1,917,366	1,555,769
<u>התחייבויות</u>		
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	9,890,535	10,420,889
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	11,790,991	12,977,991
התחייבויות בגין מסים נדחים	80,556	45,800
התחייבויות בשל הטבות לעובדים	125,922	120,037
התחייבויות בגין מסים שוטפים	6,052	55
זכאים ויתרות זכות	1,202,038	1,079,137
התחייבויות פיננסיות	1,342,721	1,226,911
התחייבויות המתייחסות לנכסים המיועדים לחלוקה לבעלים - באור 1.א. 2)	45,762	-
סך כל ההתחייבויות	24,484,577	25,870,820
סך כל ההון וההתחייבויות	26,401,943	27,426,589

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

28 בנובמבר, 2012			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ארי קלמן	מוטי רוזן	שי קומפל
יו"ר הדירקטוריון		מנהל כללי	מנהל למנהל כללי
			ומנהל אגף חשבות וכספים

לשנה שהסתיימה					
ל- 9 חודשים שהסתיימו		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ביום	
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		31 בדצמבר	
2012		2011		2011	
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי (הפסד) למניה]					
3,461,436	3,218,298	1,170,125	1,097,864	4,318,853	פרמיות שהורווחו ברוטו
643,416	671,209	224,118	216,157	878,433	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,818,020	2,547,089	946,007	881,707	3,440,420	פרמיות שהורווחו בשייר
1,438,907	(448,037)	788,705	(643,636)	(60,130)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
74,980	70,914	25,723	23,245	94,232	הכנסות מדמי ניהול
153,359	157,515	52,456	49,521	200,896	הכנסות מעמלות
478	459	131	168	1,484	הכנסות אחרות
4,485,744	2,327,940	1,813,022	311,005	3,676,902	סך כל ההכנסות
3,752,283	1,751,920	1,471,072	181,318	2,923,426	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(485,104)	(408,614)	(181,623)	(140,846)	(570,700)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
3,267,179	1,343,306	1,289,449	40,472	2,352,726	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
676,795	612,201	235,098	205,664	811,729	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
282,239	300,103	95,343	103,227	407,436	הוצאות הנהלה וכלליות
5,641	6,502	1,884	2,143	7,318	הוצאות אחרות
77,939	77,504	27,758	21,594	99,557	הוצאות מימון
4,309,793	2,339,616	1,649,532	373,100	3,678,766	סך כל ההוצאות
1,371	4,502	189	3,448	14,482	חלק ברווחי חברות כלולות
177,322	(7,174)	163,679	(58,647)	12,618	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
10,777	3,792	58,326	(14,623)	16,458	מסים על ההכנסה (הטבת מס) - באור 4
166,545	(10,966)	105,353	(44,024)	(3,840)	רווח נקי (הפסד) מפעילויות נמשכות
5,915	38,906	-	10,239	57,153	רווח נקי מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים - (באור 1 א) 2
172,460	27,940	105,353	(33,785)	53,313	רווח נקי (הפסד)
172,021	27,559	105,216	(33,944)	52,782	מיוחס ל:
439	381	137	159	531	בעלי המניות של החברה
172,460	27,940	105,353	(33,785)	53,313	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי (הפסד)
					רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
0.72	(0.05)	0.45	(0.19)	(0.02)	רווח נקי (הפסד) מפעילויות נמשכות
0.02	0.17	-	0.04	0.25	רווח נקי מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים
0.74	0.12	0.45	(0.15)	0.23	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה					מיוחס ל:
שהסתיימה					
ביום 31 בדצמבר 2011	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2011	2012	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח					
53,313	(33,785)	105,353	27,940	172,460	רווח נקי (הפסד)
					רווח (הפסד) כולל אחר:
9,379	6,510	71	6,521	4,018	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
(194,383)	(112,023)	98,668	(214,933)	125,618	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו מממוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
13,885	20,876	(10,959)	6,247	(23,673)	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
41,788	20,706	657	37,518	18,532	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(129,331)	(63,931)	88,437	(164,647)	124,495	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
(42,668)	(21,740)	32,599	(56,088)	45,229	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
(86,663)	(42,191)	55,838	(108,559)	79,266	סך-הכל רווח (הפסד) כולל
(33,350)	(75,976)	161,191	(80,619)	251,726	
					בעלי המניות של החברה
(33,881)	(76,135)	161,054	(81,000)	251,287	זכויות שאינן מקנות שליטה
531	159	137	381	439	
(33,350)	(75,976)	161,191	(80,619)	251,726	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	40,085	43,670	4,738	7,034	1,204,748	1,916,293	1,073	1,917,366
-	-	-	-	-	-	172,021	172,021	439	172,460
-	-	-	-	4,018	-	-	4,018	-	4,018
-	-	-	125,618	-	-	-	125,618	-	125,618
-	-	-	(23,673)	-	-	-	(23,673)	-	(23,673)
-	-	-	18,532	-	-	-	18,532	-	18,532
-	-	-	(43,725)	(1,504)	-	-	(45,229)	-	(45,229)
-	-	-	76,752	2,514	-	-	79,266	-	79,266
-	-	-	76,752	2,514	-	172,021	251,287	439	251,726
1	8,799	-	-	-	-	-	8,800	-	8,800
-	-	-	-	-	-	(621,354)	(621,354)	-	(621,354)
-	-	(769)	-	-	-	-	(769)	-	(769)
291,332	333,486	39,316	120,422	7,252	7,034	755,415	1,554,257	1,512	1,555,769

יתרה ליום 1 בינואר, 2012 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח כולל אחר

סה"כ הרווח הכולל

הנפקת הון מניות

דיבידנד לבעלי מניות החברה – באור 1. א. 2)

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2012

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	38,757	136,550	(1,479)	7,034	1,251,966	2,048,846	542	2,049,388
-	-	-	-	-	-	27,559	27,559	381	27,940
-	-	-	-	6,521	-	-	6,521	-	6,521
-	-	-	(214,933)	-	-	-	(214,933)	-	(214,933)
-	-	-	6,247	-	-	-	6,247	-	6,247
-	-	-	37,518	-	-	-	37,518	-	37,518
-	-	-	57,979	(1,891)	-	-	56,088	-	56,088
-	-	-	(113,189)	4,630	-	-	(108,559)	-	(108,559)
-	-	-	(113,189)	4,630	-	27,559	(81,000)	381	(80,619)
-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	-	(100,000)
-	-	995	-	-	-	-	995	-	995
291,331	324,687	39,752	23,361	3,151	7,034	1,179,525	1,868,841	923	1,869,764

יתרה ליום 1 בינואר, 2011 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד לבעלי מניות החברה

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ בלתי מבוקר	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	37,678	64,535	7,301	7,034	650,199	1,382,765	1,375	1,384,140
-	-	-	-	-	-	105,216	105,216	137	105,353
-	-	-	-	71	-	-	71	-	71
-	-	-	98,668	-	-	-	98,668	-	98,668
-	-	-	(10,959)	-	-	-	(10,959)	-	(10,959)
-	-	-	657	-	-	-	657	-	657
-	-	-	(32,479)	(120)	-	-	(32,599)	-	(32,599)
-	-	-	55,887	(49)	-	-	55,838	-	55,838
-	-	-	55,887	(49)	-	105,216	161,054	137	161,191
1	8,799	-	-	-	-	-	8,800	-	8,800
-	-	1,638	-	-	-	-	1,638	-	1,638
291,332	333,486	39,316	120,422	7,252	7,034	755,415	1,554,257	1,512	1,555,769

יתרה ליום 1 ביולי, 2012

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

הנפקת הון מניות

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2012

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	39,420	70,174	(1,471)	7,034	1,213,469	1,944,644	764	1,945,408
-	-	-	-	-	-	(33,944)	(33,944)	159	(33,785)
-	-	-	-	6,510	-	-	6,510	-	6,510
-	-	-	(112,023)	-	-	-	(112,023)	-	(112,023)
-	-	-	20,876	-	-	-	20,876	-	20,876
-	-	-	20,706	-	-	-	20,706	-	20,706
-	-	-	23,628	(1,888)	-	-	21,740	-	21,740
-	-	-	(46,813)	4,622	-	-	(42,191)	-	(42,191)
-	-	-	(46,813)	4,622	-	(33,944)	(76,135)	159	(75,976)
-	-	332	-	-	-	-	332	-	332
291,331	324,687	39,752	23,361	3,151	7,034	1,179,525	1,868,841	923	1,869,764

יתרה ליום 1 ביולי, 2011

רווח נקי (הפסד)

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,331	324,687	38,757	136,550	(1,479)	7,034	1,251,966	2,048,846	542	2,049,388
-	-	-	-	-	-	52,782	52,782	531	53,313
-	-	-	-	9,379	-	-	9,379	-	9,379
-	-	-	(194,383)	-	-	-	(194,383)	-	(194,383)
-	-	-	13,885	-	-	-	13,885	-	13,885
-	-	-	41,788	-	-	-	41,788	-	41,788
-	-	-	45,830	(3,162)	-	-	42,668	-	42,668
-	-	-	(92,880)	6,217	-	-	(86,663)	-	(86,663)
-	-	-	(92,880)	6,217	-	52,782	(33,881)	531	(33,350)
-	-	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)	-	(100,000)
-	-	1,328	-	-	-	-	1,328	-	1,328
291,331	324,687	40,085	43,670	4,738	7,034	1,204,748	1,916,293	1,073	1,917,366

יתרה ליום 1 בינואר, 2011

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד לבעלי מניות החברה

עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2011

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו		נספח	
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר			
2011	2011	2012	2011	2012		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
619,129	133,154	262,719	611,900	677,030	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
36,142	32,576	-	116,982	22,118		תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות נמשכות
655,271	165,730	262,719	728,882	699,148		תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת המיועדת לחלוקה לבעלים
(73,692)	(61,729)	(15,371)	(73,692)	(34,424)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
3,049	1,170	324	2,456	912		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(149,311)	(5,130)	(37,309)	(25,529)	(112,095)		השקעות בחברות כלולות
-	(9,788)	-	(9,788)	-		דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
(124,080)	(32,871)	(26,636)	(86,855)	(78,342)		השקעה ברכוש קבוע
3,435	718	433	2,628	3,171		מקדמות על חשבון רכוש קבוע
-	-	-	-	(34,336)	(ד)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(18,975)	-	-	(18,975)	-		תמורה מממוש רכוש קבוע
(359,574)	(107,630)	(78,559)	(209,755)	(255,114)		רכישת נכסים, נטו - באור 4
(3,262)	(764)	-	(1,781)	(312)		רכישת פעילות
(362,836)	(108,394)	(78,559)	(211,536)	(255,426)		מזומנים נטו ששימשו לפעילויות
201,541	-	-	-	-		השקעה נמשכות
(73,796)	(7,607)	(56,624)	(73,796)	(124,069)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
-	-	8,800	-	8,800		המיועדת לחלוקה לבעלים
(100,000)	-	-	(100,000)	(20,490)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
27,745	(7,607)	(47,824)	(173,796)	(135,759)		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	-	-	(1,249)		קבלת התחייבויות פיננסיות
27,745	(7,607)	(47,824)	(173,796)	(137,008)		פרעון התחייבויות פיננסיות
4,257	4,094	(1,502)	(7,952)	1,711		הנפקת הון
324,437	53,823	134,834	335,598	308,426		דיבידנד ששולם
421,148	702,923	919,177	421,148	745,585	(ב)	מזומנים נטו שנבעו מפעילויות (ששימשו לפעילויות) מימון נמשכות
745,585	756,746	1,054,011	756,746	1,054,011	(ג)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון המיועדת לחלוקה לבעלים
						מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
						השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
						עליה במזומנים ושווי מזומנים
						יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
						יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
	2011	2012	2011	2012
	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
		אלפי ש"ח		

(א) תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות נמשכות

(3,840)	(44,024)	105,353	(10,966)	166,545	רווח נקי (הפסד) לתקופה
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
(14,482)	(3,448)	(189)	(4,502)	(1,371)	חלק ברווחי חברות כלולות
					הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות
658,562	722,001	(543,214)	911,215	(906,418)	עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
					הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(548,001)	(47,896)	(59,520)	(166,109)	(169,715)	נכסי חוב סחירים
(377,952)	(97,161)	(112,480)	(310,214)	(317,019)	נכסי חוב שאינם סחירים
(13,690)	18,500	(2,432)	7,579	6,019	מניות
12,737	42,050	2,634	25,054	(10,470)	השקעות אחרות
(926,906)	(84,507)	(171,797)	(443,690)	(491,184)	
78,983	12,789	23,285	66,294	66,388	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
22	(7)	12	72	82	הפסד (רווח) מממוש רכוש קבוע
(820)	155	7	(179)	222	ירידה (עליה) בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
					פחת והפחתות:
28,260	6,588	7,301	21,013	21,641	רכוש קבוע
77,728	20,694	26,019	56,788	73,490	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		ל- 9 חודשים שהסתיימו		ל- 3 חודשים שהסתיימו	
ביום 31 בדצמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2011	2012	2011	2012	2011	2012
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					

(א) תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות
נמשכות (המשך)

1,187,000	(474,427)	632,020	(585,442)	(117,817)	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
530,354	395,068	102,029	100,032	425,983	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(338)	2,725	390	8	3,179	עסקאות תשלום מבוסס מניות
(109,556)	(17,669)	(1,173)	(3,992)	(34,169)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(57,783)	(27,753)	(18,667)	(5,351)	(56,215)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
10,777	3,792	58,326	(14,623)	16,458	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
					השקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(427,129)	(521,487)	(10,162)	(92,892)	(723,165)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
-	(20)	-	-	(20)	השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה:
1,436	1,008	1,436	1,008	2,625	רכישת נדל"ן להשקעה
					תמורה מממוש נדל"ן להשקעה
301,462	103,208	43,090	(12,154)	263,798	תמורה מממוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(84,563)	(90,059)	4,434	(12,198)	(22,527)	פרמיות לגבייה
(109,075)	(16,504)	(82,988)	570	(42,748)	חייבים ויתרות חובה
(42,541)	27,257	(63,113)	(10,505)	88,296	זכאים ויתרות זכות
(5,885)	7,533	2,904	4,180	11,684	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(42,992)	(317)	9,949	42,906	(283,291)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות נמשכות מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(61,367)	(63,009)	(22,885)	(24,641)	(65,338)	ריבית ששולמה
598,364	605,894	166,401	145,691	847,418	ריבית שהתקבלה
(99,054)	(84,083)	(13,356)	(12,681)	(85,286)	מסים ששולמו
48,958	60,661	1,282	564	61,219	מסים שהתקבלו
66,576	103,719	15,975	25,338	148,247	דיבידנד שהתקבל
553,477	623,182	147,417	134,271	906,260	
677,030	611,900	262,719	133,154	619,129	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילויות שוטפות נמשכות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		ל- 9 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
ביום	2011	2012	2011	2012
31 בדצמבר	2011	2012	2011	2012
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח			

					(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
67,575	258,673	529,073	67,575	535,315	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
353,573	444,250	390,104	353,573	210,270	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
421,148	702,923	919,177	421,148	745,585	
					(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
					מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
535,315	449,875	616,638	449,875	616,638	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
210,270	306,871	437,373	306,871	437,373	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
745,585	756,746	1,054,011	756,746	1,054,011	
					(ד) רכישת נכסים, נטו (באור 4)
-	-	-	-	32,477	נכסי מסים נדחים
-	-	-	-	166	חייבים ויתרות חובה
-	-	-	-	26,241	השקעות פיננסיות אחרות
-	-	-	-	(2,721)	זכאים ויתרות זכות
-	-	-	-	(21,827)	התחייבויות פיננסיות
-	-	-	-	34,336	סה"כ
					(ה) חלוקת מניות חברה שאוחדה בעבר כדיבידנד בעין לבעלים (באור 7)
-	-	-	-	510,020	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	-	98,258	הוצאות רכישה נדחות
-	-	-	-	5,363	רכוש קבוע
-	-	-	-	1,873	נכסי מסים שוטפים
-	-	-	-	4,561	חייבים ויתרות חובה
-	-	-	-	72,810	השקעות פיננסיות אחרות
-	-	-	-	(2,348)	התחייבויות בגין מסים נדחים
-	-	-	-	(1,390)	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
-	-	-	-	(87,034)	זכאים ויתרות זכות
-	-	-	-	(1,249)	התחייבויות פיננסיות
-	-	-	-	600,864	סה"כ
					(ו) פעילות מהותית שלא במזומן
48,722	-	4,350	-	4,350	רכישת רכוש קבוע באשראי

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תאור החברה

(1) מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב- 100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות. הפעילות בתחום הביטוח הכללי נעשית גם באמצעות שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח), חברת בת בבעלות ובשליטה מלאה של החברה. בנוסף עסקה החברה עד ליום 15 בפברואר, 2012 (ראה להלן) באמצעות מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), בניהול קרן הפנסיה מבטחים.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב-יפו.

(2) ביום 15 בפברואר, 2012 חילקה החברה את מלוא החזקותיה במבטחים פנסיה כדידינד בעין לחברה האם, ראה באור 7 להלן. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את תוצאות פעולותיה של מבטחים פנסיה עד למועד החלוקה.

(3) ביום 4 במרס, 2012, השלימה החברה עסקה לרכישת 100% ממניות החברה לפיתוח התעשייה בע"מ (לשעבר הבנק לפיתוח התעשייה בע"מ) (להלן - הבנק). עם השלמת הרכישה מוזג הבנק לתוך החברה, ראה באור 4 להלן.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2012 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2011 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא את תמצית הדוחות יחד עם הדוחות הכספיים השנתיים. כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, נדרשת הנהלת הקבוצה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים, למעט לעניין שינויים שחלו באומדן העתודה המשלימה לגמלאות, ראה באור 1.8.1 להלן.

לעניין אומדנים שנעשו בקשר לרכישת החברה לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ, ראה באור 4 להלן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

תיקונים ל- IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12 – דוחות כספיים מאוחדים, הסדרים משותפים, גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות

בחודש יוני 2012 פרסם ה- IASB תיקונים ל- IFRS 10 - דוחות כספיים מאוחדים (להלן - IFRS 10), ל- IFRS 11 - הסדרים משותפים (להלן - IFRS 11) ול- IFRS 12 - גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות (להלן - IFRS 12). התיקונים מבהירים את הוראות המעבר של IFRS 10, IFRS 11 ו- IFRS 12.

התיקונים כוללים הקלות בקשר להוראות המעבר של IFRS 10, IFRS 11 ו- IFRS 12, ומאפשרים לתקן את מספרי ההשוואה לשנה אחת בלבד. תיקון מספרי השוואה לתקופות קודמות יותר הינו אפשרי אך אינו חובה. התיקונים אף ביטלו את הדרישה להציג מידע השוואתי לתקופות הקודמות ביחס לישויות מובנות שאינן מאוחדות.

התיקונים יכנסו לתוקף החל מהדוחות הכספיים לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2013, שהוא מועד התחילה של IFRS 10, IFRS 11 ו- IFRS 12.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

2.4	2.1	2.1	30 בספטמבר, 2012
4.6	2.8	2.2	30 בספטמבר, 2011

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

(0.3)	0.9	1.1	30 בספטמבר, 2012
8.7	0.6	-	30 בספטמבר, 2011

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

7.7	2.6	2.2
-----	-----	-----

באור 3: - מגזרי פעילות

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים ופנסיה והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן וקרנות פנסיה) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

החל מיום 15 בפברואר, 2012, בו חולקה פעילות הפנסיה כדיבידנד לחברה האם כאמור בבאור 7 להלן, מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים בלבד. פעילות הפנסיה כלולה בפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים.

בהתאם להוראות המפקח על הביטוח, מפורט מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח לביטוח חיים ופנסיה.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים ועוד.

יצוין כי החל מיום 1 בינואר, 2012 מגזר ביטוח בריאות מאחד תחתיו גם את מרבית פוליסות ביטוח הבריאות השונות לטווח קצר, אשר הועברו אליו ממגזר הביטוח הכללי. על מנת לאפשר השוואה לתקופות קודמות, הוצגו מחדש בדוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה מספרי ההשוואה.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל- 9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012							
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
1,324,343	311,317	1,825,776	-	-	3,461,436	-	3,461,436
92,812	78,785	471,819	-	-	643,416	-	643,416
1,231,531	232,532	1,353,957	-	-	2,818,020	-	2,818,020
1,179,310	32,995	173,486	66,501	(12,719)	1,439,573	666	1,438,907
114,963	-	-	-	-	114,963	39,983	74,980
27,965	6,982	111,666	25,937	(18,813)	153,737	378	153,359
-	-	-	478	-	478	-	478
2,553,769	272,509	1,639,109	92,916	(31,532)	4,526,771	41,027	4,485,744
2,214,113	249,620	1,288,550	-	-	3,752,283	-	3,752,283
(53,767)	(151,590)	(279,747)	-	-	(485,104)	-	(485,104)
2,160,346	98,030	1,008,803	-	-	3,267,179	-	3,267,179
225,098	81,205	383,949	14,330	(18,813)	685,769	8,974	676,795
180,183	34,970	76,237	24,757	(12,719)	303,428	21,189	282,239
1,225	-	3,364	2,277	-	6,866	1,225	5,641
4,859	168	6,460	66,452	-	77,939	-	77,939
2,571,711	214,373	1,478,813	107,816	(31,532)	4,341,181	31,388	4,309,793
1,500	-	-	(129)	-	1,371	-	1,371
(16,442)	58,136	160,296	(15,029)	-	186,961	9,639	177,322
28,715	7,556	60,494	27,730	-	124,495	-	124,495
12,273	65,692	220,790	12,701	-	311,456	9,639	301,817
ליום 30 בספטמבר, 2012							
4,931,475	705,311	4,784,103	-	-	10,420,889	-	10,420,889
12,928,576	49,415	-	-	-	12,977,991	-	12,977,991

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין

חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים

ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי

ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין

חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות

רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם
תלויי תשואההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011							
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר אלפי ש"ח							
1,250,509	275,413	1,692,376	-	-	3,218,298	-	3,218,298
90,480	76,493	504,236	-	-	671,209	-	671,209
1,160,029	198,920	1,188,140	-	-	2,547,089	-	2,547,089
(638,329)	20,614	149,463	31,526	(11,359)	(448,085)	(48)	(448,037)
305,483	-	-	-	-	305,483	234,569	70,914
24,004	9,284	117,952	24,422	(16,056)	159,606	2,091	157,515
-	-	-	459	-	459	-	459
851,187	228,818	1,455,555	56,407	(27,415)	2,564,552	236,612	2,327,940
377,224	187,801	1,186,895	-	-	1,751,920	-	1,751,920
(56,386)	(74,830)	(277,398)	-	-	(408,614)	-	(408,614)
320,838	112,971	909,497	-	-	1,343,306	-	1,343,306
247,134	61,613	362,921	12,083	(16,056)	667,695	55,494	612,201
284,059	23,996	94,950	19,875	(11,359)	411,521	111,418	300,103
7,350	-	3,364	3,138	-	13,852	7,350	6,502
4,245	4	6,942	66,313	-	77,504	-	77,504
863,626	198,584	1,377,674	101,409	(27,415)	2,513,878	174,262	2,339,616
4,502	-	-	-	-	4,502	-	4,502
(7,937)	30,234	77,881	(45,002)	-	55,176	62,350	(7,174)
(18,282)	(5,781)	(88,932)	(51,652)	-	(164,647)	-	(164,647)
(26,219)	24,453	(11,051)	(96,654)	-	(109,471)	62,350	(171,821)
ליום 30 בספטמבר, 2011							
4,749,783	602,309	4,507,528	-	-	9,859,620	-	9,859,620
11,386,669	47,712	-	-	-	11,434,381	-	11,434,381

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם
תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012							
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
442,844	106,662	620,619	-	-	1,170,125	-	1,170,125
33,689	26,776	163,653	-	-	224,118	-	224,118
409,155	79,886	456,966	-	-	946,007	-	946,007
687,149	14,249	55,159	36,460	(4,312)	788,705	-	788,705
25,723	-	-	-	-	25,723	-	25,723
10,210	2,581	37,509	8,018	(5,862)	52,456	-	52,456
-	-	-	131	-	131	-	131
1,132,237	96,716	549,634	44,609	(10,174)	1,813,022	-	1,813,022
1,000,668	72,481	397,923	-	-	1,471,072	-	1,471,072
(13,345)	(79,313)	(88,965)	-	-	(181,623)	-	(181,623)
987,323	(6,832)	308,958	-	-	1,289,449	-	1,289,449
74,907	27,758	133,074	5,221	(5,862)	235,098	-	235,098
55,835	11,805	26,595	5,420	(4,312)	95,343	-	95,343
-	-	1,121	763	-	1,884	-	1,884
1,836	64	2,576	23,282	-	27,758	-	27,758
1,119,901	32,795	472,324	34,686	(10,174)	1,649,532	-	1,649,532
318	-	-	(129)	-	189	-	189
12,654	63,921	77,310	9,794	-	163,679	-	163,679
20,955	5,645	45,645	16,192	-	88,437	-	88,437
33,609	69,566	122,955	25,986	-	252,116	-	252,116

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות
רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011							
ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בראות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
436,309	93,449	568,106	-	-	1,097,864	-	1,097,864
30,198	25,246	160,713	-	-	216,157	-	216,157
406,111	68,203	407,393	-	-	881,707	-	881,707
(659,163)	2,669	27,379	(10,239)	(4,282)	(643,636)	-	(643,636)
104,436	-	-	-	-	104,436	81,191	23,245
8,981	2,096	36,663	7,192	(4,662)	50,270	749	49,521
-	-	-	168	-	168	-	168
(139,635)	72,968	471,435	(2,879)	(8,944)	392,945	81,940	311,005
(264,383)	63,032	382,669	-	-	181,318	-	181,318
(15,877)	(24,851)	(100,118)	-	-	(140,846)	-	(140,846)
(280,260)	38,181	282,551	-	-	40,472	-	40,472
90,189	18,377	119,576	3,864	(4,662)	227,344	21,680	205,664
100,730	8,352	32,671	6,967	(4,282)	144,438	41,211	103,227
2,450	-	1,121	1,022	-	4,593	2,450	2,143
1,117	1	2,356	18,120	-	21,594	-	21,594
(85,774)	64,911	438,275	29,973	(8,944)	438,441	65,341	373,100
3,448	-	-	-	-	3,448	-	3,448
(50,413)	8,057	33,160	(32,852)	-	(42,048)	16,599	(58,647)
(7,482)	(2,481)	(39,902)	(14,066)	-	(63,931)	-	(63,931)
(57,895)	5,576	(6,742)	(46,918)	-	(105,979)	16,599	(122,578)

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
מבוקר							
אלפי ש"ח							
1,681,061	370,920	2,266,872	-	-	4,318,853	-	4,318,853
118,579	101,862	657,992	-	-	878,433	-	878,433
1,562,482	269,058	1,608,880	-	-	3,440,420	-	3,440,420
(302,597)	28,118	186,315	45,050	(15,526)	(58,640)	1,490	(60,130)
417,545	-	-	-	-	417,545	323,313	94,232
31,408	9,617	153,583	31,556	(22,494)	203,670	2,774	200,896
-	-	-	1,484	-	1,484	-	1,484
1,708,838	306,793	1,948,778	78,090	(38,020)	4,004,479	327,577	3,676,902
1,080,408	239,487	1,603,531	-	-	2,923,426	-	2,923,426
(70,871)	(99,093)	(400,736)	-	-	(570,700)	-	(570,700)
1,009,537	140,394	1,202,795	-	-	2,352,726	-	2,352,726
324,913	82,112	482,944	16,449	(22,494)	883,924	72,195	811,729
391,344	30,513	126,266	29,435	(15,526)	562,032	154,596	407,436
9,800	-	4,486	2,832	-	17,118	9,800	7,318
10,321	1,082	9,137	79,017	-	99,557	-	99,557
1,745,915	254,101	1,825,628	127,733	(38,020)	3,915,357	236,591	3,678,766
14,482	-	-	-	-	14,482	-	14,482
(22,595)	52,692	123,150	(49,643)	-	103,604	90,986	12,618
(12,753)	(4,616)	(78,823)	(33,139)	-	(129,331)	-	(129,331)
(35,348)	48,076	44,327	(82,782)	-	(25,727)	90,986	(116,713)
ליום 31 בדצמבר, 2011							
4,775,848	610,332	4,504,355	-	-	9,890,535	-	9,890,535
11,745,180	45,811	-	-	-	11,790,991	-	11,790,991

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
 חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
 ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין
 חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי חברות כלולות
 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם
 תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי
 תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
535,068	773,437	445,912	223,248	1,977,665	פרמיות ברוטו
13,197	145,137	270,500	97,672	526,506	פרמיות ביטוח משנה
521,871	628,300	175,412	125,576	1,451,159	פרמיות בשייר
(34,898)	(44,502)	(4,257)	(13,545)	(97,202)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
486,973	583,798	171,155	112,031	1,353,957	פרמיות שהורווחו בשייר
112,013	20,135	5,400	35,938	173,486	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	38,523	64,699	8,444	111,666	הכנסות מעמלות
598,986	642,456	241,254	156,413	1,639,109	סך כל ההכנסות
398,116	541,596	222,307	126,531	1,288,550	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(14,338)	(87,955)	(139,652)	(37,802)	(279,747)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
383,778	453,641	82,655	88,729	1,008,803	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
49,208	173,541	118,758	42,442	383,949	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
23,205	25,058	19,874	8,100	76,237	הוצאות הנהלה וכלליות
1,682	1,682	-	-	3,364	הוצאות אחרות
2,377	1,854	1,500	729	6,460	הוצאות מימון
460,250	655,776	222,787	140,000	1,478,813	סך כל ההוצאות
138,736	(13,320)	18,467	16,413	160,296	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
39,873	7,216	1,795	11,610	60,494	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
178,609	(6,104)	20,262	28,023	220,790	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,585,205	705,144	431,313	1,062,441	4,784,103	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2012 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
488,691	697,731	417,657	186,945	1,791,024	פרמיות ברוטו
10,236	128,781	242,946	78,186	460,149	פרמיות ביטוח משנה
478,455	568,950	174,711	108,759	1,330,875	פרמיות בשייר
(69,751)	(48,412)	(13,423)	(11,149)	(142,735)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
408,704	520,538	161,288	97,610	1,188,140	פרמיות שהורווחו בשייר
96,996	15,442	4,967	32,058	149,463	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,632	38,424	63,964	11,932	117,952	הכנסות מעמלות
509,332	574,404	230,219	141,600	1,455,555	סך כל ההכנסות
403,483	515,323	154,815	113,274	1,186,895	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(39,922)	(114,280)	(83,358)	(39,838)	(277,398)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
363,561	401,043	71,457	73,436	909,497	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
46,606	166,062	110,344	39,909	362,921	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
27,967	31,953	25,583	9,447	94,950	הוצאות הנהלה וכלליות
1,682	1,682	-	-	3,364	הוצאות אחרות
2,305	2,216	1,811	610	6,942	הוצאות מימון
442,121	602,956	209,195	123,402	1,377,674	סך כל ההוצאות
67,211	(28,552)	21,024	18,198	77,881	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(58,922)	(9,561)	(2,813)	(17,636)	(88,932)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
8,289	(38,113)	18,211	562	(11,051)	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
					התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2011 (בלתי מבוקר)
2,478,888	631,866	386,126	1,010,648	4,507,528	

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
170,454	245,624	128,715	68,780	613,573	פרמיות ברוטו
4,896	42,557	74,195	35,221	156,869	פרמיות ביטוח משנה
165,558	203,067	54,520	33,559	456,704	פרמיות בשייר
292	(5,346)	2,296	3,020	262	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
165,850	197,721	56,816	36,579	456,966	פרמיות שהורווחו בשייר
35,721	6,257	1,720	11,461	55,159	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	12,754	22,394	2,361	37,509	הכנסות מעמלות
201,571	216,732	80,930	50,401	549,634	סך כל ההכנסות
126,830	176,811	54,815	39,467	397,923	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(11,200)	(30,805)	(29,403)	(17,557)	(88,965)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
115,630	146,006	25,412	21,910	308,958	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
17,758	60,095	41,274	13,947	133,074	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
8,151	8,776	6,771	2,897	26,595	הוצאות הנהלה וכלליות
561	560	-	-	1,121	הוצאות אחרות
951	829	540	256	2,576	הוצאות מימון
143,051	216,266	73,997	39,010	472,324	סך כל ההוצאות
58,520	466	6,933	11,391	77,310	רווח לפני מסים על ההכנסה
30,357	5,488	1,327	8,473	45,645	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
88,877	5,954	8,260	19,864	122,955	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
161,746	224,799	126,551	58,436	571,532	פרמיות ברוטו
3,571	37,829	71,013	29,700	142,113	פרמיות ביטוח משנה
158,175	186,970	55,538	28,736	429,419	פרמיות בשייר
(14,603)	(9,940)	(373)	2,890	(22,026)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
143,572	177,030	55,165	31,626	407,393	פרמיות שהורווחו בשייר
17,682	2,544	899	6,254	27,379	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
572	12,069	19,948	4,074	36,663	הכנסות מעמלות
161,826	191,643	76,012	41,954	471,435	סך כל ההכנסות
105,895	173,280	66,023	37,471	382,669	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(10,486)	(33,869)	(41,305)	(14,458)	(100,118)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
95,409	139,411	24,718	23,013	282,551	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
16,280	52,991	37,469	12,836	119,576	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
9,339	11,066	8,957	3,309	32,671	הוצאות הנהלה וכלליות
561	560	-	-	1,121	הוצאות אחרות
755	741	621	239	2,356	הוצאות מימון
122,344	204,769	71,765	39,397	438,275	סך כל ההוצאות
39,482	(13,126)	4,247	2,557	33,160	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(26,816)	(4,307)	(1,208)	(7,571)	(39,902)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
12,666	(17,433)	3,039	(5,014)	(6,742)	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 93% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
634,780	904,352	539,307	232,198	2,310,637	פרמיות ברוטו
14,407	163,683	315,208	97,660	590,958	פרמיות ביטוח משנה
620,373	740,669	224,099	134,538	1,719,679	פרמיות בשייר
(59,683)	(36,617)	(8,985)	(5,514)	(110,799)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
560,690	704,052	215,114	129,024	1,608,880	פרמיות שהורווחו בשייר
121,182	18,407	6,253	40,473	186,315	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,771	49,053	85,272	15,487	153,583	הכנסות מעמלות
685,643	771,512	306,639	184,984	1,948,778	סך כל ההכנסות
491,199	705,041	255,822	151,469	1,603,531	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(38,771)	(155,189)	(158,364)	(48,412)	(400,736)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
452,428	549,852	97,458	103,057	1,202,795	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
63,539	221,045	145,758	52,602	482,944	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
37,611	42,947	33,549	12,159	126,266	הוצאות הנהלה וכלליות
2,243	2,243	-	-	4,486	הוצאות אחרות
3,447	2,508	2,274	908	9,137	הוצאות מימון
559,268	818,595	279,039	168,726	1,825,628	סך כל ההוצאות
126,375	(47,083)	27,600	16,258	123,150	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(52,503)	(8,214)	(2,498)	(15,608)	(78,823)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
73,872	(55,297)	25,102	650	44,327	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
2,460,992	634,749	407,549	1,001,065	4,504,355	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2011 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012

פנסיה (*)	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	1,324,343	1,324,343
-	92,812	92,812
-	1,231,531	1,231,531
666	1,178,644	1,179,310
39,983	74,980	114,963
378	27,587	27,965
41,027	2,512,742	2,553,769
-	2,214,113	2,214,113
-	(53,767)	(53,767)
-	2,160,346	2,160,346
8,974	216,124	225,098
21,189	158,994	180,183
1,225	-	1,225
-	4,859	4,859
31,388	2,540,323	2,571,711
-	1,500	1,500
9,639	(26,081)	(16,442)
-	28,715	28,715
9,639	2,634	12,273

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) מוצג כפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים (ראה באור 7 להלן).

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

פנסיה (*)	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	1,250,509	1,250,509
-	90,480	90,480
-	1,160,029	1,160,029
(48)	(638,281)	(638,329)
234,569	70,914	305,483
2,091	21,913	24,004
236,612	614,575	851,187
-	377,224	377,224
-	(56,386)	(56,386)
-	320,838	320,838
55,494	191,640	247,134
111,418	172,641	284,059
7,350	-	7,350
-	4,245	4,245
174,262	689,364	863,626
-	4,502	4,502
62,350	(70,287)	(7,937)
-	(18,282)	(18,282)
62,350	(88,569)	(26,219)

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות אחרות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) מוצג כפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים (ראה באור 7 להלן).

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

פנסיה (*)	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	436,309	436,309
-	30,198	30,198
-	406,111	406,111
-	(659,163)	(659,163)
81,191	23,245	104,436
749	8,232	8,981
81,940	(221,575)	(139,635)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי	(264,383)	(264,383)
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	(15,877)	(15,877)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי	(280,260)	(280,260)
21,680	68,509	90,189
41,211	59,519	100,730
2,450	-	2,450
-	1,117	1,117
65,341	(151,115)	(85,774)
-	3,448	3,448
16,599	(67,012)	(50,413)
-	(7,482)	(7,482)
16,599	(74,494)	(57,895)

(*) מוצג כפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים (ראה באור 7 להלן).

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011			
פנסיה (*)	ביטוח חיים	סה"כ	
מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	1,681,061	1,681,061	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	118,579	118,579	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	1,562,482	1,562,482	פרמיות שהורווחו בשייר
1,490	(304,087)	(302,597)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
323,313	94,232	417,545	הכנסות מדמי ניהול
2,774	28,634	31,408	הכנסות מעמלות
327,577	1,381,261	1,708,838	סך כל ההכנסות
-	1,080,408	1,080,408	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
-	(70,871)	(70,871)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	1,009,537	1,009,537	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
72,195	252,718	324,913	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
154,596	236,748	391,344	הוצאות הנהלה וכלליות
9,800	-	9,800	הוצאות אחרות
-	10,321	10,321	הוצאות מימון
236,591	1,509,324	1,745,915	סך כל ההוצאות
-	14,482	14,482	חלק ברווחי חברות כלולות
90,986	(113,581)	(22,595)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
-	(12,753)	(12,753)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
90,986	(126,334)	(35,348)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) מוצג כפעילות מיועדת לחלוקה לבעלים (ראה באור 7 להלן).

באור 4: - רכישת החברה לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ (לשעבר הבנק לפיתוח תעשייה בע"מ)

ביום 29 במרס, 2011 חתמה החברה על הסכם לרכישת מלוא (100%) המניות הנכללות בהון המניות המונפק והנפרע של הבנק. ביום 4 במרס, 2012, עם התקיימות כל התנאים המתלים בהסכם, הושלמה העסקה. סכום התמורה שנקבע בהסכם עבור מניות הבנק הינו כ- 324 מיליוני ש"ח, כאשר מתוך סכום זה, סך של כ- 242 מיליוני ש"ח שולם כנגד סכום המזומן שהיה בקופת הבנק במועד השלמת העסקה, בניכוי סכום כל התחייבויותיו של הבנק לאותו מועד.

בהסכם נקבע כי פיקדון בגובה של כ- 48 מיליוני ש"ח יוותר בחברה להבטחת גביית האשראי מלקוחות הבנק. הפיקדון הינו צמוד מדד ונושא ריבית צמודה בשיעור של 4.5%. כמו כן נקבע, כי החברה תהיה זכאית לתגמול אשר יחושב כשיעור מסכומי הגביה מלקוחות הבנק. בנוסף, החברה תהיה זכאית להשבת סכומים ששולמו תמורת הרכישה בגין יתרת האשראי שלא תיגבה תוך חמש שנים ממועד השלמת העסקה.

עם השלמת רכישת מניות הבנק על ידי החברה, מוזג הבנק לתוך החברה במיזוג סטוטורי בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961 ועל פי צו בית המשפט בהתאם לסעיפים 350 ו- 351 לחוק החברות, התשנ"ט - 1999, אשר ניתן ביום 15 ביוני, 2011 לבקשת החברה והבנק, באופן שהחברה מהווה החברה הקולטת והבנק מהווה את חברת היעד. בנוסף התקבל אישור רשות המסים (רולינג) בדבר מיזוג הבנק לצורכי מס החל מיום 1 באפריל, 2011.

מאחר ורכישת הנכסים, נטו אינה מהווה רכישת עסק, הקצתה החברה את עלות הרכישה בהתאם לשוויים ההוגן של הנכסים וההתחייבויות אשר זוהו בעסקה.

עלות הרכישה הוקצתה, בהתבסס על הערכת שווי שבוצעה על ידי מעריך שווי חיצוני, לנכסים ולהתחייבויות המזוהים כמפורט להלן:

בלתי מבוקר אלפי ש"ח

32,477	נכסי מסים נדחים
166	חייבים ויתרות חובה
26,241	השקעות פיננסיות אחרות
(2,721)	זכאים ויתרות זכות
(21,827)	התחייבויות פיננסיות
<u>34,336</u>	

	<u>מזומנים אשר שימשו לרכישה</u>
241,556	מזומנים ושווי מזומנים בחברה הנרכשת למועד הרכישה
275,892	תמורת הרכישה בניכוי הפיקדון להבטחת גביית האשראי
<u>34,336</u>	

בתקופת הדוח רשמה החברה הכנסות מסים בסך של כ- 53,561 אלפי ש"ח, בגין ההפרש בין נכס המס הנדחה שחושב בהתאם ליתרת ההפסדים הצבורים בבנק לצורכי מס הכנסה בסך של כ- 344 מיליוני ש"ח כפי שנקבעו ברולינג, לבין נכס המס הנדחה כפי שנוצר בעסקה כאמור לעיל.

ההפסדים הצבורים יותרו להפחתה בחברה בהתאם להוראות סעיף 103 לפקודת מס הכנסה.

באור 5: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה ושומרה ביטוח כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה ולקבוע הון אשר לדעתה יהווה כרית ביטחון לסיכונים אלו (ראה גם סעיף 3 להלן). החברה הגדירה כהון עצמי נדרש ("הון יעד") את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה (על פי הכללים שנקבעו בהגשה הראשונה שהוגשה למפקח בחודש פברואר 2011), ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון העצמי. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שהחברה תשאף לשמור עליו, וכי אין ודאות כי החברה תעמוד בהון יעד זה בכל נקודת זמן.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

החברה		
ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
2,637,959	2,093,192	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
1,916,293	1,554,257	הון ראשוני בסיסי
263,379	268,728	הון ראשוני מורכב
2,179,672	1,822,985	סך הכל הון ראשוני
199,065	202,974	הון משני מורכב
509,358	410,238	הון משני נחות (ב)
2,888,095	2,436,197	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
250,136	343,005	עודף (*)
19,388	19,138	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
280,670	285,556	פעילות בביטוח כללי
7,036	7,626	פעילות בביטוח סיעודי
141,358	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
608,661	645,040	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז
3,537	3,554	דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
43,950	39,631	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
855,873	264,846	השקעה בחברת ביטוח ובחברה מנהלת מאוחדות (ראה סעיף 6 להלן)
392,125	406,957	נכסי השקעה ונכסים אחרים
130,040	140,983	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
138,082	133,404	סיכונים תפעוליים
36,627	24,237	ערבויות
2,637,959	2,093,192	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח. (המשך)

שומרה ביטוח	
ליום	ליום
30 בספטמבר	31 בדצמבר
2012	2011
בלתי	מבוקר
מבוקר	אלפי ש"ח

204,933	230,909	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א2)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
203,667	252,018	הון ראשוני בסיסי
36,726	36,589	הון משני נחות (ב)
240,393	288,607	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
35,460	57,698	עודף (*)
12,576	16,022	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		(א2) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
126,837	137,440	פעילות בביטוח כללי
1,463	1,540	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
38,893	49,664	נכסי השקעה ונכסים אחרים
15,087	17,094	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
22,653	25,171	סיכונים תפעוליים
204,933	230,909	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

(ב) כולל שטרי הון בשומרה ביטוח שהונפקו לחברה וכתבי התחייבות נדחים בחברה, אשר הונפקו עד ליום 31 בדצמבר, 2009 ומהווים הון משני נחות.

3. ביום 10 ביולי, 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II (להלן - הדירקטיבה). הדירקטיבה מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד.

הדירקטיבה מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. הקבוצה החלה בתהליך יישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.

בחודש ספטמבר 2012 פרסם אגף שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר (להלן - האגף), מכתב בעניין משטר כושר פרעון ישראלי (להלן - המכתב). בהתאם למכתב, מתכוון האגף לפתח משטר כושר פרעון מבוסס סיכונים ברוח סולוונסי II וזאת עקב אי וודאות בנוגע ללוחות הזמנים ליישום הדירקטיבה באירופה.

המכתב נוקב ברשימת דיווחים שחברות הביטוח תדרשנה להגיש לאגף בשנים 2012 עד 2014, אשר בעקבותיהם יבחן הממונה את נאותות ההון הנדרש מכל חברת ביטוח ובמקרה הצורך יחליט, במהלך שנת 2015 ולאחר הסדרת סמכויותיו, על דרישות הון נוספות (להלן - תוספת הון). החלטות הממונה על תוספת הון יתבססו על דיווחי החברות ועל איכות הממשל התאגידי וניהול הסיכונים בהן.

4. בחודש יולי 2012, פרסם המפקח הבהרות לעניין חישוב דרישות הון של חברות הביטוח (להלן - הבהרות) שעיקרן: הבהרות בנוגע להון נדרש בגין השקעות, דרישות הון בגין סיכון תפעולי, גירעון או עודף שנוצר בפוליסות משתתפות ברווחים, סיווג מכשירים פיננסיים נגזרים, דיווח אודות התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה, דירוג חיצוני והשפעת פעולות הוניות (אקטיביות או פאסיביות) בין תאריך הדוח לתאריך הפרסום על ההון העצמי של חברות הביטוח. ליום 30 בספטמבר, 2012 החברה ושומרה ביטוח מיישמות בחישוב דרישות ההון את הסעיפים בהבהרות.

5. בחודש יולי 2012 נכנסו לתוקפן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההשקעה) וכן פורסם הנוסח הסופי של חוזר "כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים" (להלן - חוזר ההשקעה). (תקנות ההשקעה וחוזר ההשקעה ייקראו "כללי ההשקעה החדשים").

כללי ההשקעה החדשים כוללים, בין היתר, שינויים לעומת מגבלות ההשקעה הקיימות. לגבי שינויים אלו קיימות הוראות מעבר.

6. ביום 15 בפברואר, 2012, חילקה החברה את מלוא מניות מבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם. הערך בספרי החברה של ההשקעה במבטחים פנסיה ליום חלוקת הדיבידנד הינו כ- 621 מיליוני ש"ח, המהווה כ- 2.69 ש"ח לכל מניה רגילה של החברה. לחלוקה הנ"ל אין השפעה מהותית על עודף ההון של החברה.

7. בחודש אוגוסט 2012 הנפיקה החברה לחברה האם 1,251 מניות רגילות בנות 1 ש"ח כל אחת תמורת 8.8 מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד הקבוצה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של הקבוצה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן - "חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של הקבוצה להפסדים במקרה של אישור תביעה ייצוגית כנגדה.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית (להלן - "בקשת האישור" ו-"שלב האישור" בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה (להלן - "שלב התובענה כייצוגית").

על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור. במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בגין התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 19-1 להלן, אשר בהן, להערכת הנהלת החברה ושומרה ביטוח (לפי המקרה והעניין) המתבססת בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלו, יותר סביר מאשר לא ("More likely than not") כי טענות ההגנה של החברה ושומרה ביטוח תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תידחנה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברות תידחנה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ושומרה ביטוח.

להערכת הנהלת החברות, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלו, במקום בו נדרשו הפרשות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידן.

בבקשה לאישור תובענות כייצוגיות, המפורטות בסעיפים 20 ו-21 להלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

להלן פירוט הבקשות בגין תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - בקשת האישור). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית (להלן - נספח נכות תאונתית). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי החברה מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה החברה את חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה לאחר קרות האירוע הביטוחי בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי ובניגוד להוראות החוק האמור.
- הסעד המבוקש על-ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי פרשנותו את הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם לו בפועל לפי פרשנות החברה את הפוליסה, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע בשבע השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל. החברה הגישה את תגובתה לבקשה בחודש אפריל 2006. התלונה בעניין העולה בתובענה שהגיש המבקש למפקח נמצאה מוצדקת, ובהחלטת סגנית המפקח מיום 17 במאי, 2006 (להלן - ההכרעה) נקבע, כי על החברה לחשב ממועד ההכרעה ואילך, את תגמולי הביטוח על-פי הפוליסה בדרך שנקבעה בהכרעה ולא בדרך בה נהגה החברה לחשב את תגמולי הביטוח. על הכרעה זו הגישה החברה ערעור ביום 30 באוקטובר, 2006. החברה הגישה בקשה לעיכוב הליכים בערעור עד להכרעת ביהמ"ש העליון בבקשת רשות הערעור כמפורט להלן. ביום 22 באוקטובר, 2012, הוחלט על מחיקת הערעור על הכרעת המפקח בהסכמה, ללא צו להוצאות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

1. (המשך)

ביום 29 ביולי, 2009 עיכב ביהמ"ש המחוזי את ההליכים. המדינה הגישה בקשה להאריך המועד להגשת בקשת רשות ערעור על החלטה זו.

ביום 11 בינואר, 2009 ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה ולפרסם מודעה בעיתון. החברה הגישה לבית המשפט המחוזי בקשה לדחיית מועד בירור התובענה ובית המשפט המחוזי דחה את בקשת החברה ("החלטת הדחייה"). החברה הגישה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאישור התובענה כייצוגית ועל החלטת הדחייה. בית המשפט העליון קבע בהחלטה מיום 13 במאי, 2009 כי בשלב זה לא יוגשו כתבי הגנה ולא תפורסם מודעה בעיתון. ביום 5 ביולי, 2012, במסגרת בקשת רשות הערעור הנ"ל, קבע בית המשפט העליון כי התובענה תאושר כייצוגית בכל עילות התביעה שנקבע בהחלטת בית המשפט המחוזי, למעט עילת "ההטעיה" כאשר הסעד היחיד שידון בשלב בירור התובענה הייצוגית הינו השלמת תגמולי הביטוח ששולמו לסכום שטוען לו התובע.

2. ביום 25 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. ענינה של התובענה בפוליסת אובדן כושר עבודה (להלן-הפוליסה) של החברה. לטענת התובעים, בפוליסה קבוע תנאי שעניינו "תקופת המתנה" (בת שלושה חודשים), שמשמעותו היא כי תגמולי ביטוח בגין אירוע ביטוחי בתקופת הפוליסה ישולמו רק החל מתום תקופת ההמתנה ובתנאי שהמבוטח עדיין חסר כושר עבודה במועד זה וכל עוד נמשך אי הכושר. לטענת התובעים, החברה (כמו גם חברות ביטוח נוספות הנתבעות בתובענה, להלן ביחד - הנתבעות) גובה דמי ביטוח גם בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח וזאת למרות שלפי תנאי הפוליסה, מבוטחים לא יהיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח לפי הפוליסה במידה ומקרה הביטוח יארע בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח בשל תקופת ההמתנה הנזכרת.

על בסיס האמור טוענים התובעים כי הנתבעות הטעו אותם, פעלו בחוסר תום לב, הפרו חובות שבדין, פעלו ברשלנות, הפרו חובות חקוקות ועשו עושר ולא במשפט וכי התנאי בדבר "תקופת המתנה" הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו, אישור התובענה הייצוגית, מתן צו המחייב את הנתבעות להפסיק ולגבות דמי ביטוח בגין תקופת שלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הפוליסה וכן חיוב הנתבעות להשיב את דמי הביטוח שגבו מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה. לטענת התובעים ובהתבסס על חוות דעת שצורפה לתובענה מטעמם, הנזק הכולל של הקבוצה לשנים 2004 - 1998 מוערך באופן ראשוני בסך של 47.6 מיליון ש"ח לכלל הנתבעות ומתוכו (על-פי חוות הדעת) סך של 5.4 מיליון ש"ח כנגד החברה. החברה הגישה תשובתה ביום 6 בנובמבר, 2006. התיק נקבע לסיכומים בכתב אשר הוגשו על-ידי הצדדים. ביום 3 בפברואר, 2009, ניתן פסק דין המאשר את בקשת האישור בעילות של הטעיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת תום לב, תנאי מקפח בחוזה אחיד ועשיית עושר ולא במשפט. כן נקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה. החברה הגישה בקשה לדחיית מועד בירור התביעה הייצוגית, לדחיית מועד הגשת כתב הגנה ולדחיית מועד פרסום המודעה, וזאת עד להכרעת בית המשפט העליון בבקשת רשות ערעור שהגישה החברה על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. במקביל, הורה בית המשפט המחוזי על דחיית מועד בירור התובענה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור הנ"ל. התובע הגיש בקשת רשות ערעור על החלטת הדחייה. ביום 24 בנובמבר, 2009, דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור של התובע.

3. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושללא כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת-שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיות המפקח. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן: הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

3. (המשך)

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין כמתואר בתובענה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך על-פי העולה מכתב התביעה בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס לחברה סך נזק כולל של כ- 229 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

4. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד החברה בבית הדין לעבודה (להלן - "הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו/או "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלא חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כלל הנשים אשר רכשו מהנתבעת פוליסות המכונות "ביטוח מנהלים" בהן נערכה הבחנה בין גברים לנשים לעניין תשלום הגמלא אך לא נעשתה הבחנה בין המינים לעניין פרמיית ריסק. התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה מוערך במאות מיליוני ש"ח. עילות התביעה הן: הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים, בכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (להלן: "חוק איסור הפליה"); הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחד כמשמעותו בחוק החוזים האחדידים. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: (א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; (ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: (1) להשוות את מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל, ולהורות כי במקרה של תשלום חד פעמי במקום גמלא יוגדל הסכום החד פעמי למבוטחת אישה בהתאם ליחס שבין מקדם הגמלא למבוטח גבר למקדם הגמלא למבוטחת אישה בגיל הרלבנטי. (2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. החברה הגישה בקשה לסילוק התובענה על הסף בשל העדר סמכות עניינית של בית הדין לעבודה לדון בתובענה. בית הדין התיר לחברה לא להגיש את תגובתה לגוף התובענה והבקשה עד להכרעה בבקשה לסילוק. ביום 2 באוקטובר, 2008, נעתר בית הדין לבקשת הסילוק הנ"ל. על החלטה זו הוגש ערעור לביה"ד הארצי ובחודש ינואר 2009 הוגשו סיכומים מטעם החברה במסגרת ערעור זה.

ביום 17 בספטמבר, 2009 קיבל ביה"ד הארצי את הערעור וקבע כי לביה"ד האזורי סמכות לדון בתובענה, למעט בעילות הנזיקיות. ביום 15 בדצמבר, 2009 הגישה הנתבעת (ביחד עם חברות ביטוח נתבעות נוספות) עתירה לבג"צ בנוגע לסוגיית הסמכות העניינית. ביום 3 בינואר, 2010 הורה ביה"ד האזורי על דחיית מועד הדיון ומועד הגשת תגובות מטעם הנתבעות עד ובהתאם להכרעת בג"צ בעתירה. ביום 11 באוקטובר, 2010 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדתו בעתירה.

ביום 23 בפברואר, 2011 ובעקבות דיון שהתקיים בעתירה הגישו חברות הביטוח הודעה על משיכת העתירה כך שהתובענה תתברר בביה"ד האזורי לעבודה בת"א. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 3 בינואר, 2012 הגישו הנתבעות בקשה לסילוק התובענה על הסף מחמת התיישנות. ביום 12 ביולי, 2012 ניתנה החלטה הדוחה את הבקשה לסילוק על הסף (ללא צו להוצאות).

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

5. ביום 30 ביולי, 2008 הוגשה כנגד שומרה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הינה, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של סעיפים 65, 67, 56(א) ו-56(ג) לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, סעיף 12(א) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 והוראה של המפקח על הביטוח, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח, לרבות את שכר טרחת השמאי. לטענת התובע, שומרה ביטוח נמנעת מלשלם ו/או להשיב לצד ג' את מלוא שכר טרחת השמאי. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם אשר היה זכאי לקבל משומרה ביטוח, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב במהלך שבע השנים האחרונות, ושומרה ביטוח לא השיבה ו/או שילמה לידי, את מלוא הסכום ששילם בגין שכר טרחת השמאי ו/או חלק ממנו. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 150 ש"ח, ומעריך את הנזק הכולל לקבוצה בכ- 6.8 מיליוני ש"ח. עילות התביעה הנטענות הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 8 בדצמבר, 2011 הוגשה בתיק עמדת המפקח, המאמצת את עיקרי טענות הנתבעות.
6. ביום 3 באוגוסט, 2008 הוגשה כנגד החברה (להלן - הנתבעת), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה, לפי הטענה, באי תשלום שיפוי למבוטחי הנתבעת בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 (להלן - הפוליסה התקנית). הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטח אשר זכה, החל מיום 1 באפריל, 2004 לקבל מהחברה תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה עת היה מבוטח אצל החברה בביטוח לפי פרק א' לפוליסה התקנית ולא קיבל את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון כאמור.
7. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 5 לעיל, הוגשה ביום 2 בנובמבר, 2008 כנגד החברה. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,350 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 20 מיליוני ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 8 בדצמבר, 2011 הוגשה בתיק עמדת המפקח, המאמצת את עיקרי טענות הנתבעות.
8. ביום 1 באפריל, 2009 הוגשה כנגד החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו"הבקשה לאישור"). עניינה של התובענה הינו פוליסות ביטוח בריאות הכוללות זכות לקבלת מחצית ערכו של "טופס 17" מטעם קופת החולים במקרים בהם המבטח לא השתתף במימון ניתוח המכוסה על-פי הפוליסה. הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי הנ"ל הנתבעת מחשבת את תגמולי הביטוח באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה לפי הבנתה וזאת תוך הטעיה של המבוטחים והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מבוטח בפוליסת בריאות הכוללת כיסוי כאמור שנותחו בניתוח שלא מומן על-ידי הנתבעת בשבע השנים שקדמו להגשת התביעה ולחילופין בשלוש השנים שקדמו להגשת התביעה (להלן - חברי הקבוצה). עילות התביעה הן הטעיה והפרת חוזה הביטוח. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם חיוב הנתבעת להשיב לכל חברי הקבוצה סכום השווה למחצית ערכו של טופס התחייבות של קופת חולים לכיסוי עלות הניתוח ו/או הטיפול שניתן, צו המורה לנתבעת לחשב מעתה ואילך את הסכום המגיע למבוטחים לעניין זה לפי עמדת התובעת וכן מתן סעד הצהרתי הקובע כי הנתבעת הפרה את ההוראות הרלבנטיות בפוליסה או לחילופין מטעה את חברי הקבוצה כמבואר בתביעה. התובעת מעמידה את נזקה האישי על סך של 2,420 ש"ח ומעריכה את סך הנזק לקבוצה כולה בסך העולה על 10 מיליוני ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה לאישור. ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור בעילה של הפרת חוזה וקבע כי הסעדים שיתבררו הם סעד של השבת תגמולי ביטוח למבוטחים שעברו ניתוח פרטי שלא מומן על ידי הנתבעת, וצו המחייב את החברה לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה. ביום 1 בנובמבר, 2012 הגישה החברה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי לאשר את הבקשה לאישור.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

9. ביום 13 בפברואר, 2011 התקבלה במשרדי מנורה החזקות והחברה, בקשה לאישור הגשת תובענה נגזרת בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "הבקשה לאישור") וכן עותק מהתובענה הנגזרת אשר הוגשה על ידי בעל מניות במנורה החזקות. עניינה של הבקשה, כנטען בה, במעשיהם ו/או במחדליהם של נושאי משרה בכירים בחברה ביחס להלוואות שהעניקה החברה ללא בטחונות כביכול. כתוצאה ממעשים ו/או מחדלים אילו, לפי טענת המבקש, נגרם לחברה נזק בסך כולל של כ- 69 מיליון ש"ח (גובה ההפרשה לחובות מסופקים בגין ההלוואות הנ"ל) וסכום הקנס שהטיל המפקח על החברה בגין הפעילות הנ"ל). מנורה החזקות והחברה הגישו תגובתן לבקשה לאישור. יצויין כי ביום 6 בפברואר, 2011, ובהמשך להערות בית המשפט, ניתן פסק דין המוחק "בקשה לאישור" דומה קודמת שהוגשה על ידי אותו מבקש. ביום 19 בפברואר, 2012, הגישו הצדדים לבית המשפט הודעה מוסכמת ובקשה למתן תוקף של פסק דין להסכמות אליהם הגיעו הצדדים, בין היתר, על בסיס המלצות בית המשפט (להלן - הסדר פשרה) לפיה, לצרכי פשרה בלבד ומבלי שמי מן הצדדים מודה באילו מטענות הצד השני, מסכימים הצדדים כי לצרכי סילוק סופי, מלא ומוחלט של הבקשה והתובענה הנגזרת, יועבר סך של 13.8 מיליון ש"ח לחברה, לצורך הטבת נזקיה הנתענים (והמוכחשים) וכי סכום הפשרה ימומן ממקורותיה של מנורה החזקות וממקורות מבטחי נושאי המשרה כנגדם מכוונת התובענה הנגזרת בשיעור שיוסכם ביניהם. ביום 29 במאי, 2012 ניתן פסק דין המאשר את הסדר הפשרה ומעניק לו תוקף של פסק דין.
10. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 6 לעיל, הוגשה ביום 24 בינואר, 2010 כנגד שומרה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 6,500 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 29 מיליון ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 ביולי, 2012 נחתם והוגש לאישור בית המשפט, הסדר פשרה בין התובע הייצוגי לבין הנתבעת וחברות ביטוח נוספות שנתבעו בתביעות דומות.
11. ביום 11 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה כמו-גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות המחזיקות כספים שלא נדרשו על ידי בעלי זכויות בהם (מבוטחים, מוטבים ו/או יורשים), מפרות לכאורה חובות המוטלות עליהן לאיתור אותם בעלי זכויות ואף לא מעבירות את הכספים בהגיע המועד לכך לידי האפטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל בעלי הזכויות בנכסים המצויים בידי הנתבעות, באחריותן או בשליטתן, ואשר הנתבעות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור. עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח על הביטוח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו מתן צווים מתאימים שיחייבו את הנתבעות לקיים את הוראות המפקח על הביטוח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה. סכום התביעה על פי התובענה לא ניתן להערכה. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 23 בספטמבר, 2012 הגיש היועץ המשפטי לממשלה הודעה בקשר לתיק שבנדון תוך פירוט עיקרי ההסדרה החדשה בנושא איתור מוטבים שנועדה להחליף ההסדרה הקיימת נשוא התובענה הייצוגית, ותוך ציון העובדה כי אינו מביע עמדה בכל הנוגע לבקשה גופה.
12. ביום 19 באפריל, 2010 הוגשה כנגד החברה, כמו-גם כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה כאשר מפסיק ביטוח, מסיבה כלשהי (כגון הודעת המבוטח על ביטול הפוליסה, קרות אירוע הביטוח או מקרה אחר המפקיע את פוליסת הביטוח), הדבר קורה לרוב לאחר שנגבתה כבר פרמיה בגין החודש השוטף ולמרות שהמבוטח זכאי, לפי הטענה, לקבל החזר בגין החלק היחסי של החודש אין הנתבעות משיבות למבוטחים את החלק היחסי של הפרמיה החודשית או שהן משיבות אותו בערכים נומינליים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין הנתבעות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה ע"י המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח. להערכת התובעים הקבוצה מונה כ- 2 מיליון מבוטחים. עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 וחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, חוסר תום לב, הטעיה ומצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

12. (המשך)

הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה. הנזק האישי של התובעים ביחס לכל הנתבעות הועמד על סך של כ- 3,047 ש"ח בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות חושב והוערך לסך של כ- 225 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

13. ביום 18 באוגוסט, 2010 התקבלה במשרדי מנורה החזקות, תביעה כנגד מנורה החזקות וכנגד החברה, וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה"). על פי הנטען בתביעה, החברה הפחיתה, שלא כדין, כספים מפוליסת ביטוח מנהלים של התובעת, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו לחברה. התובעת טוענת כי יש להטיל חבות גם על מנורה החזקות, הואיל ויש לה שליטה אפקטיבית על פעילות החברה, כעולה מדוחותיה השנתיים. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בתביעה, הינה כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים אותן מנהלת ו/או מפעילה החברה, אשר, לפי הטענה, הופחתו, שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו בחברה (להלן: "חברי הקבוצה"). להערכת התובעת, הקבוצה מונה כ- 75,000 מבוטחים. עילות התביעה העיקריות הנטענות הן הפרת הסכם התקשרות, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב. הסכום הנתבע על ידי התובעת באופן אישי עומד על סך של 5,784 ש"ח והנזק הנטען לקבוצה, על פי הערכת התובעת, עומד על סך של כ- 110 מיליון ש"ח. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 20 ביוני, 2012 החליט בית המשפט המחוזי להעביר את הדיון בתביעה ובבקשה לאישורה כייצוגית לבית הדין לענייני עבודה.

14. ביום 6 במרס, 2011, התקבלה במשרדי החברה, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "הבקשה"). על פי הנטען בבקשה, נמצאה טעות בחישוב סך הצבירה בפוליסת ביטוח מנהלים ("קרן י") של התובע הייצוגי (להלן - "התובע") שנדמה כי אירעה (לפי הטענה) גם לגבי מבוטחים נוספים בפוליסות כאמור. הקבוצה אותה מבקש התובע הייצוגי לייצג, כמפורט בבקשה, הינה - "כלל העמיתים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים ו/או פוליסות ביטוח מנהלים ו/או כל פוליסה אחרת בקרן י' שהופעלה בעבר בידי חברת מנוליף (אשר נרכשה בידי החברה) מקום בו הצבירה בפועל אינה תואמת את הצבירה אשר אמורה היתה להיות" (להלן - "הקבוצה המיוצגת"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הפרת הסכם ההתקשרות; הפרת חובת נאמנות; עוולות הגזל והרשלנות וחוסר תום לב. הנזק האישי של התובע הוערך על ידו בסך כולל של כ- 70 אלף ש"ח, בעוד שהנזק המצרפי הנטען לכלל הקבוצה המיוצגת הוערך על ידי התובע בסך של כ- 50 מיליון ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: אישור הבקשה; להורות על דרכים להוכחת נזקם של יחיד הקבוצה; לפסוק פיצוי כולל לפי הנזק המוערך כנ"ל; פסיקת פיצוי לתובע ייצוגי ושכ"ט לעורכי הדין המייצגים. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 16 באוקטובר 2012, אישר בית המשפט את הסתלקותו של התובע הייצוגי מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית והורה על דחיית תביעתו האישית, וזאת ללא צו להוצאות וללא פסיקת גמול ושכ"ט לתובע ולבא כוחו.

15. ביום 21 באפריל, 2011, הוגשה כנגד החברה כמו גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התובענה בטענה לגבייה, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, של סכומי כסף העולים, לטענת התובעים, כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". כרקע לדברים, מבהירים התובעים כי לחברות הביטוח הותר, כעקרון, לגבות בתנאים מסוימים תשלום הקרוי "גורם פוליסה" וזאת על פי חוזרים של המפקח על הביטוח, ואולם, לטענת התובעים, גביית עמלה זו מעולם לא סוכמה עמם ואף לא נאמר להם כי הם יחויבו בסכום כלשהו בגין דמי ניהול אחרים ו/או גורם פוליסה. עוד מציינים התובעים כי בשנת 2010 הגישו כנגד הנתבעות תביעה ובקשה לאשרה כייצוגית שעניינה אופן חישוב גורם הפוליסה שנגבה מהם ("התביעה הקודמת") וכי תביעה קודמת זו נמחקה לאור הסתלקות התובעים ממנה. עוד צוין, כי במסגרת תשובתן של הנתבעות לתובענה הקודמת, הודו, לטענת התובעים, הנתבעות בכך שגבו את גורם הפוליסה. עוד ציינו התובעים כי ביום 12 באפריל, 2011 קיבל בית המשפט המחוזי (מרכז) בקשה לאישור תביעה ייצוגית שהגישו כנגד חברת ביטוח נוספת ואשר הינה זהה לתביעה נשוא דיווח זה. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של הנתבעות או של מי מהן ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים" (להלן - "הקבוצה המיוצגת").

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

15. (המשך)

עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; וכי הסתמכות על הוראות ההסכמים, ככל שתהיה, הינה הסתמכות על תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הנזק האישי של כלל התובעים אשר חושב לצרכי נוחות ביחס לשנה ספציפית אחת הוערך בסך של 1,522 ש"ח בערך נומינלי כאשר הנזק הכולל של כלל חברי הקבוצה המיוצגת, לתקופה של 7 שנים, הוערך בהתבסס על הנחות שונות ביחס לגביית גורם פוליסה והתשואות השנתיות הרלבנטיות, בסך כולל של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם מייחס התובע לחברה על פי פרסומים לגבי נתח השוק שלה סך של כ- 253 מיליון ש"ח.

הסעדים המבוקשים על ידי התובע הינם: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל-15% מהתשואה. בנוסף, נתבקש סעד של מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה". החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 19 בנובמבר, 2012 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בתיק תוך פירוט עמדתו בנוגע לגביית "גורם פוליסה".

16. ביום 1 ביוני, 2011, הוגשה כנגד החברה כמו גם נגד תשע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות, משלמות תגמולי הביטוח, אשר תשלומם עוכב בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטחי הנתבעות וכן ניזוקים שתבעו את הנתבעות מכוח סעיף 68 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, אשר תגמולי ביטוח או כספים שהם היו זכאים להם מהנתבעות עוכבו כאמור לרבות מחמת סברה מוטעית של הנתבעות כאילו קיימים צווי עיקול או צווי כינוס או זכויות צד ג', ואשר קיבלו לבסוף מהנתבעות את תגמולי הביטוח או כספים אחרים בערכם הנומינלי בלבד או בצירוף הפרשי הצמדה בלבד ללא ריבית (להלן - "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הפרת הוראות חוק השומרים, חוק חוזה הביטוח, פקודת הנזיקין, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חובת נאמנות. הנזק האישי שנגרם לפי הטענה לתובע אחד כנגד החברה עומד על סך של כ- 4,598 ש"ח ואילו הנזק שנגרם, לפי הערכה, לכלל התובעים עומד על סך של כ- 350 מיליון ש"ח, כאשר הנזק הקבוצתי הנוטען כנגד החברה הוערך על סך של כ- 43 מיליון ש"ח. הסעדים המבוקשים על ידי התובעים הינם, בין היתר, לחייב את הנתבעות להשיב לחברי הקבוצה את כל הפירות שהפיקו הנתבעות מכוח החזקתן בתגמולי הביטוח (או בכספים אחרים) המעוכבים או את הפרשי ההצמדה והריבית בגין החזקת הכספים לאורך כל תקופת העיכוב, לפי הגבוה מבין השניים, וזאת בצירוף הפרשי הצמדה וריבית; לחייב את הנתבעות בתשלום פיצוי מיוחד אחר לפי שיקול דעת בית המשפט; להצהיר שהנתבעות חייבות תגמולי ביטוח או פיצויים לניזוקים משוערכים כדין ליום התשלום בפועל, כאשר תגמולים אלו שולמו לאחר המועד שנקבע לכך בין אם העיכוב בתשלום כדין ובין שהיה שלא כדין; להורות למשיבות לקבוע נהלים פנימיים בכל הקשור לאישור עיקולים או אישור "הודעות למחזיק" על מנת להבטיח שכספים של מבוטחים או זכאים אחרים לא יעוכבו בידי הנתבעות שלא כדין. החברה השיבה לבקשה.

17. ביום 7 ביולי, 2011 הוגשה כנגד החברה (להלן: "הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה לגביית דמי אשראי ממבוטחי החברה, בביטוח כללי, בשיעור גבוה מתקרת הריבית השנתית המקסימלית שהחברה רשאית לגבות או בשיעור ריבית גבוה מזה שהיא מציגה למבוטח. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבטוחו על ידי הנתבעת בפוליסות ביטוח בענפי הביטוח הכללי, ואשר שילמו לנתבעת דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו למבוטחים בפוליסות, החל מיום 1 במאי, 1984 (להלן: "חברי הקבוצה").

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

17. (המשך)

עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיית המבוטחים בשלב הטרם חוזי ובשלב החוזי, הפרה של הוראות הדין ובכלל זה, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (קביעת אחידות מטבע בחוזי ביטוח ודמי ביטוח באשראי), התשמ"ד-1984; הפרת חובה חקוקה, הפרת חוזה, הפרה של חובת הגילוי המוגברת וחוסר תום לב במ"מ ובקיום החוזה, רשלנות, התעשרות שלא כדין והפרת הוראות המפקח על הביטוח. נזקו האישי של המבקש, כשהוא משוער ליום הגשת הבקשה, הועמד על סך של 18.16 ש"ח, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה החל מחודש מאי 1984, כשהוא משוער ליום הגשת הבקשה, נע בין סך של כ- 162 מיליון ש"ח לבין סך של כ- 266 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותר המבקש הינם: השבה של הכספים שנגבו (לפי הטענה) ביתר שלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, ולרבות תוספת ריבית מיוחדת כמשמעותה בחוק חוזה הביטוח החל ממועד כל תשלום ועד השבת הסכומים בפועל; פיצוי בגין הפירות שנצברו מהכספים שנגבו שלא כדין וסעד של מתן צו עשה בכל הקשור בגביית דמי אשראי ו/או דמי גבייה ו/או דמי הסדר תשלומים בכל פוליסה קיימת. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

18. ביום 22 בפברואר, 2012, הוגשה כנגד החברה (להלן: "הנתבעת"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "התובענה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעת מכרה פוליסת ביטוח מבנה חסרה שאינה מכסה את מלוא ערך הדירה (לרבות שווי הקרקע) כך שבמקרה של הרס-נזק נרחב לבניין לא ניתן יהיה לכוון מחדש את הבניין ללא הסכמה של כל בעלי הדירות בבית המשותף. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, כמפורט בבקשה, הינם כל מבוטחי הנתבעת אשר בוטחו אצלה ב"ביטוח מבנה", שהינם בעלי זכויות ו/או בעלי דירה/ות בבית משותף או בבית הראוי להירשם כבית משותף (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות על פי הבקשה הן: הטעיה, הפרת חובת גילוי וניצול חוסר ידיעה בניגוד לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 וסעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח; הפרת חובת תום הלב בניגוד לסעיף 39 לחוק החוזים, עוולת הרשלנות והתרמית בהתאם לסעיפים 35,36 ו-56 לפקודת הנזיקין, הפרת חובת הבלטת סייגים לפי חוק חוזה הביטוח וכן פגיעה בקניין בניגוד לסעיף 3 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. נזקו האישי של המבקש אשר הוגדר כמלוא תשלומי פרמיית ביטוח המבנה ששולמו על ידו - לא כומת, בעוד שאומדן הנזק לכלל חברי הקבוצה הוערך על יד המבקש (כאומדן בלבד) לסך של כ- 20 מיליון ש"ח. הסעדים העיקריים להם עותר המבקש הינם: השבה של דמי הביטוח שנגבו ממנו ומחברי הקבוצה בגין ביטוח מבנה במשך התקופה שמהנפקת הפוליסה ועד הגשת התובענה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית; תשלום לתובע ולכל אחד מחברי הקבוצה בסך של 10,000 ש"ח כנזק לא ממוני; מתן סעד הצהרתי ו/או אחר כפי שנראה לבית המשפט לנכון וצודק בנסיבות העניין; תשלום גמול ושכ"ט הולם לתובע ולבא כוחו. החברה הגישה תגובתה לבקשה.

19. ביום 25 ביולי, 2012, נתקבלה כנגד שומרה ביטוח (להלן: "הנתבעת") בקשה לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה"), אשר עניינה קיזוז אגרת רישוי בעת תשלום תגמולי ביטוח למבוטחיה בגין גניבת רכב או אובדן גמור. על פי טענת התובעים, שומרה ביטוח מקזזת את דמי אגרת הרישוי בעת תשלום תגמולי ביטוח בגין גניבה או אובדן כאמור, תוך גרימת חסרון כיס למבוטחים שלא כדין. הבקשה נסמכת על תקנות התעבורה (סעיף 290א) ופרשנות התובעים את מחירון לוי יצחק, על פיו "מחיר מכונית משומשת כולל את אגרת הרישוי היחסית לתקופת השימוש". נזקו האישי של המבקש עומד על סך כולל של 1,772 ש"ח, בגין קיזוז אגרת הרישוי היחסית, ואילו הנזק לקבוצה הנפגעת מוערך, על סמך הנחות התובעים בלבד, בסך של 4.5 מיליון ש"ח. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.

20. ביום 6 באוגוסט, 2012, הוגשה כנגד החברה (להלן: "הנתבעת"), וכן כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן יחד: "הנתבעות") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה"). עניינה של הבקשה בדמי ניהול עודפים שגובות הנתבעות (לפי הטענה) ממבוטחיהן בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, שהונפקו החל מתחילת שנת 2004 (להלן: "פוליסות ביטוח חיים") הן לעצמאיים ולשכירים ("קופות ביטוח") והן לפרטיים ("פרט") (להלן: "פוליסות מסוג ביטוח חיים"). לטענת המבקשים התובעים, המפקח על הביטוח חרג מסמכותו על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח), תשמ"ב-1981 (להלן: "תקנות הפיקוח") בעת אישור מודלים לגביית דמי ניהול בפוליסות מסוג ביטוח חיים (להלן: "המודלים") החלים על חברות ביטוח, אשר החברה נמנית עליהן.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

20. (המשך)

מעבר לאמור, טוענים המבקשים, כי הנתבעות חרגו אף מתנאי המודלים הנ"ל, כלהלן - (1) בגביית דמי הניהול מפרמיה ביחס לסך הכולל המשולם על ידי המבוטח, לרבות דמי הניהול עצמם (כלומר, לפי הטענה, גובות דמי ניהול גם ממרכיב דמי הניהול) (להלן, בהתאם ללשון הבקשה: "חישוב פרמיה מלמעלה"). (2) בגביית דמי הניהול מרכיב הפרמיה שנועד לרכישת כיסוי מפני סיכוני ביטוח (ריסק) שונים ושאינו מיועד לחיסכון. (3) המשך גביית דמי ניהול מפרמיה גם כאשר מפסיק המבוטח את ההפרשה לחיסכון והפוליסה הפכה למעשה לפוליסת ריסק בלבד. בהתאם, טענות המבקשים, בתמצית, הן: כי כל גביה של דמי ניהול מפרמיה, הינה חסרת כל תוקף ויש להשיבם דמי ניהול אלה למבוטחים, לחילופין - דמי הניהול המקסימאליים המותרים הינם 2% משווי תיק ההשקעות וכל דמי ניהול החורגים משיעור זה יש להשיב למבוטחים. לחילופין חילופין - אף אם שתי הטענות הנ"ל ייסתרו, לטענת המבקשים התובעים, הרי שעדיין יש להשיב למבוטחים את הפרמיה העודפת שנגבתה על פי "חישוב פרמיה מלמעלה", כהגדרתה לעיל.

הקבוצה, אותה מבקשים התובעים לייצג, כמפורט בבקשה, הינה כל מי שהיה או הינו מבוטח של אחת או יותר מן הנתבעות, בפוליסת ביטוח חיים משולבת בחסכון שהופקה החל מתחילת שנת 2004, והכל הן ביחס לפוליסות פעילות והן ביחס לפוליסות מסולקות או פדויות (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות, על פי הבקשה, הן: הפרה של הוראות הדין, בעיקר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (ובייחוד סעיפים 55 ו-104) ותקנותיו והוראות חוק חוזים אחידים, תשמ"ג-1982; הטעיה הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי באמצעות מצגי שווא; הפרת חובה חקוקה; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט; וכן הפרת הסכם. נזקה האישי הנטען של מבקשת מס' 6 כלפי החברה (לפי הטענות החילופיות הנ"ל), מסתכם בסך של 196.7 ש"ח, ולחילופין - 10 ש"ח ולחילופין חילופין - 42.1 ש"ח. נזקו האישי הנטען של מבקש מס' 7 כלפי החברה (לפי הטענות החילופיות הנ"ל) מסתכם בסך של 680.4 ש"ח, ולחילופין - 42.2 ש"ח ולחילופין חילופין - 41.1 ש"ח. הנזק לכלל חברי הקבוצה, על בסיס התחשיב האמור, הועמד על סך נומינלי של כ- 570 מיליוני ש"ח או לחילופין כ- 65 מיליוני ש"ח ולחילופין חילופין 132 מיליוני ש"ח. חלקה של החברה, על פי התובעים, יחושב על פי חלקה בענף הביטוח, לשנים 2004 עד 2006 - 8.7%, 8.6% ו- 8.8%, מהסכומים הנדרשים (לחילופין), בהתאמה. הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם השבה של הכספים שנגבו (לפי הטענה) ביתר וכן מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית דמי ניהול בקשר עם הפוליסות. כמו כן, מבקשים התובעים מביהמ"ש לפסוק שכר טרחת עורכי דין לטובת התובעים. החברה טרם השיבה לבקשה.

21. ביום 11 בספטמבר 2012, הוגשה כנגד שומרה ביטוח (להלן: "הנתבעת") תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "התובענה"). עניינה של הבקשה באופן פיצוי מבוטחי הנתבעת בקרות אירוע ביטוח של אובדן או גניבת תכשיט במסגרת פוליסת ביטוח דירה ותכולתה. על פי תנאי הפוליסה וסעיף 9(ג) לתקנות הפיקוח (דרכי הפיצוי האפשריות למבטחות המנפיקות פוליסת ביטוח לדירה ותכולתה), התשמ"ו-1986, במידה ותיקון תכולת דירה אינו אפשרי רשאית הנתבעת, לפי שיקול דעתה, לבחור בין תשלום כסף מזומן בגובה ערך האובדן או הנזק או החלפת התכשיט בתכשיט אחר מאותו סוג ואיכות. לטענת התובעת, הנתבעת, המעניקה שוברים לרכישת תכשיט חלופי באחת מהחנויות המופיעות ברשימה סגורה עמן הגיעה להסדר, איננה עומדת בתנאי הפוליסה על פיהם החלפת פריט שנגנב או ניזוק יהיה "מאותו סוג ואיכות של אלו שאבדו או ניזוקו". הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה: "כל המבוטחים המחזיקים בפוליסת ביטוח דירה ותכולתה המונפקת על ידי הנתבעת, שנגרם להם נזק בדמות אובדן או גניבה של תכשיט ב- 7 השנים האחרונות, ושפוצו על ידי הנתבעות בדרך של מתן שובר לקניית תכשיט באחת מחנויות ההסדר של הנתבעת" (להלן: "חברי הקבוצה"). עילות התביעה העיקריות, לכאורה, על פי הבקשה, הן: הפרת הוראות פוליסת ביטוח דירה ותכולתה; הפרת חובת הגילוי לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 כאשר על פי הטענה אי-עיון שיטת הפיצוי בה נוקטת הנתבעת באופן מפורש בפוליסה מהווה הטעיה אסורה והפרת חובת הגילוי המוטלת על הנתבעת כלפי מבוטחיה. הסעדים העיקריים להם עותרת התובעת הינם: פיצוי חברי הקבוצה בסך הנזק להלן, וקבלת צו מניעה קבוע אשר יאסור על הנתבעת לתת למבוטחיה שובר קנייה לתכשיט חליפי באחת מחנויות ההסדר, באופן המנוגד, לפי הטענה, לתנאי הפוליסה. נזקה האישי של המבקשת הועמד על סך כולל של 2,450 ש"ח, ואילו הנזק הכולל לחברי הקבוצה הוערך על סמך הנחות התובעת בלבד, לסך של כ- 16 מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

הסכום הנתבע	כמות תביעות	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:			
15,400	2		צוין סכום המתייחס לקבוצה
-	-		התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	1		לא צוין סכום התביעה
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:			
978,038	14		צוין סכום המתייחס לקבוצה
225,000	2		התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה (*)
-	1		לא צוין סכום התביעה
-	1		תביעות מהותיות אחרות (**)

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר של התביעות שהוגשו כנגד החברה ושומרה ביטוח כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 15 מיליוני ש"ח.

(*) אחת התובענות הוערכה בסך של מאות מיליוני ש"ח ללא נקיבה בסכום כלשהוא.

(**) תובענה נגזרת (ראה סעיף 9 לעיל).

בנוסף על התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד הקבוצה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחים. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות בין הקבוצה לבין הצדדים השלישיים לחוזה הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת הקבוצה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח, יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות המאופיינים כאמור באורך חיים ממושך וכפופים לשינויים רגולטוריים ואחרים, תכופים ומורכבים, לשינויים ותוספות לנוסח המוצרים ולשינויים רבים אחרים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי המבוטחים ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות למרכיב החיסכון. מורכבות ושינויים אילו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ושיעורן, לרכיבי המוצר השונים, לאופן שיוך הכספים למבוטחים ו/או למרכיבים השונים של המוצרים, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם. מורכבות זו מועצמת לאור ריבוי הגורמים המעורבים בניהול המוצרים ותפעולם ולעיתים תוך מתן הנחיות סותרות מצדם או מטעמם.

הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור, ניטור וטיפול בסוגיות העולות עקב המורכבויות האמורות, לרבות אגב פניות ציבור, מעסיקים ויועצים פנסיוניים, ישירות או באמצעות המפקח, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי מוצרים ו/או לקוחות. כמו-כן, ובהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים שפרסם המפקח בחודש דצמבר 2011 (מס' 10-9-2011) ואשר עניינו חובת גוף מוסדי לבצע פעולות טיוב שונות ביחס לנתונים וזכויות הלקוחות, החברה נערכת לביצוע הליך יסודי של בדיקה וטיוב של הנתונים במערכות בתחום החיסכון ארוך הטווח להשגת יעדי החוזר. בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ועלות הליכי הטיפול והטיוב האמורים ואת ההשלכות האפשריות שלהן, לרבות בגין מוצרים שנמכרו בעבר. כמו-כן, לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תביעות

בהמשך להליכי גבייה שנקטה החברה כנגד סוכן בגין חוב מקדמות על חשבון עמלות עודפות ששולמו לו בסך של כ- 6.5 מיליוני ש"ח, הגיש הסוכן (להלן – התובע) בחודש נובמבר 2012, תביעה נגדית למוסד הישראלי לבוררות עסקית (להלן - התביעה) בסך כ- 22 מיליוני ש"ח. עניינה של התביעה הוא הטענה לפיה החליטה החברה בשנת 2005, באופן חד-צדדי, על שינוי שיטת העבודה עימו במה שמכונה לטענת התובע כ"מיזם משותף" לו ולחברה. לטענת התובע השינוי בשיטת העבודה היווה פגיעה משמעותית בבסיס ההסכמה להפעלת המיזם. שינוי שיטת העבודה גרמה, לטענת התובע, לקריסתו של המיזם וכתוצאה מכך נגרמו לתובע, לטענתו, נזקים בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח. להערכת הנהלת החברה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, היקף הנזקים הנתבע על-ידי התובע הינו ללא ביסוס, ובהתאם החברה לא ביצעה הפרשה בגין התביעה.

באור 7: - קבוצת מימוש המיועדת לחלוקה לבעלי המניות

ביום 14 בפברואר, 2012 החליט דירקטוריון החברה על חלוקה של מלוא מניות מבטחים פנסיה כדיבידנד בעין לחברה האם. ביום 15 בפברואר, 2012 בוצעה החלוקה. בהתאם לכך מוצגים נכסי והתחייבויות מבטחים פנסיה כמיועדים לחלוקה לבעלי המניות ותוצאות הפעילות מוצגות כפעילות המיועדת לחלוקה לבעלי המניות.

להלן נתונים על תוצאות הפעולות המתייחסים לפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
		2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח				
1,490	-	(48)	666	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
323,313	81,191	234,569	39,983	הכנסות מדמי ניהול
2,774	749	2,091	378	הכנסות מעמלות
327,577	81,940	236,612	41,027	סך כל ההכנסות
72,195	21,680	55,494	8,974	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
154,596	41,211	111,418	21,189	הוצאות הנהלה וכלליות
9,800	2,450	7,350	1,225	הוצאות אחרות
236,591	65,341	174,262	31,388	סך כל ההוצאות
90,986	16,599	62,350	9,639	רווח לפני מסים על ההכנסה
33,833	6,360	23,444	3,724	מסים על ההכנסה
57,153	10,239	38,906	5,915	רווח מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים

באור 8: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. הפחתת דמי ניהול

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח) (תיקון), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012 שעניינן תיקון לדמי הניהול במוצרי החיסכון הפנסיוני (להלן - "התקנות").

בהתאם לתקנות, דמי הניהול המרבים שייגבו במוצרי ביטוח חיים שיימכרו החל מיום 1 בינואר, 2013, יהיו עד 1.1% מהצבירה ועד 4% מההפקדות והחל מיום 1 בינואר, 2014 יהיו עד 1.05% מהצבירה ועד 4% מההפקדות. כמו כן, דמי הניהול המרבים שייגבו בקופות גמל ובקרנות פנסיה חדשות כלליות החל מאותו מועד יהיו עד 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות.

התקנות לא שינו את דמי הניהול המרבים בקרנות פנסיה אחרות ובקרנות השתלמות. כמו כן אושר כי דמי הניהול המרבים בקופה משלמת לקצבה שניתן לגבות מקצבאות לא יעלה על שיעור של 0.6% מהצבירה וכן כי דמי הניהול המרבים שתהיה רשאית קופה לגבות בגין מנותקי קשר כהגדרתם על פי חוזר המפקח על הביטוח לא יעלה על 0.3% מהצבירה, תוך קביעה כי במידה והקופה הצליחה ליצור קשר עם עמית שהקשר עימו נותק, היא תהיה רשאית לחזור ולגבות מחשבון העמית, החל ממועד זה ואילך, את שיעור דמי הניהול שגבתה במועד ניתוק הקשר, ולגבי תקופת ניתוק הקשר, תהיה רשאית לגבות שיעור של 0.5% דמי ניהול לשנה בלבד.

כניסת התקנות לתוקף ושינוי תקרת דמי הניהול, צפויים להקטין את דמי הניהול שייגבו על ידי החברה וזאת כתוצאה מהפחתת דמי הניהול שייגבו בגין מוצרי ביטוח שיימכרו החל מיום 1 בינואר, 2013 ומהפחתת דמי הניהול בגין עמיתים מנותקי קשר. כמו כן, כניסת התקנות לתוקף עלולה להעלות את שיעור ביטולי פוליסות עם דמי ניהול גבוהים יותר שמכרה החברה בעבר והחלפתן או נידון לפוליסות חדשות עם דמי ניהול נמוכים.

להערכת החברה, הפסקת שיווק תכניות ביטוח חיים משולבות בחסכון הכוללות מקדמי קצבה מובטחים, כאמור בבאור 8.8 להלן, עשויה למתן תופעה זו. החברה בוחנת את ההשפעה הכוללת של התקנות על הכנסותיה ועל רווחיותה, אשר בשלב זה איננה ניתנת להערכה במיוחד לאור רפורמות נוספות בתחום החיסכון הפנסיוני שנכנסו לתוקף בשנים האחרונות ו/או שנמצאות בהליכי חקיקה ואשר נועדו להגביר את התחרות, השקיפות והניידות בתחום החיסכון הפנסיוני.

ב. דמי ניהול שטרם נגבו

בשל התשואה השלילית המצטברת שהושגה בשנת 2011, לא תוכל החברה לגבות דמי ניהול משתנים בפוליסות תלויות תשואה אשר הונפקו בין השנים 1991 - 2003, כל עוד לא תושג תשואה ריאלית חיובית שתכסה את הפסדי ההשקעות שנצברו לחובת המבוטחים עד כה. אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה הריאלית השלילית עד להשגת תשואה חיובית מצטברת כאמור, הסתכם ליום 30 בספטמבר, 2012 לסך של כ- 41 מיליון ש"ח לפני מס. בעקבות עליות השערים בשוקי ההון בחודשים אוקטובר ונובמבר 2012 החברה כיסתה את מלוא הפסדי ההשקעות הריאליים שנצברו לחובת המבוטחים כאמור לעיל.

ג. שינוי בהוראות המתייחסות לתוכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים

בחודש יולי 2012 פרסם המפקח טיוטת נייר עמדה ומכתב הבהרה בקשר לעדכון מערך ההנחות הדמוגרפיות בקרנות הפנסיה וביטוח חיים (להלן - טיוטת נייר העמדה), וטיוטות חוזרים הכוללים שינוי בהוראות המתייחסות לתוכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (להלן - מקדמי קצבה מובטחים), ולהלן עיקריהם:

1. טיוטת נייר העמדה דנה בעדכון מערכת ההנחות הדמוגרפיות לקרנות הפנסיה ובחישוב העתודות לקצבה בחברות הביטוח. הטיוטה מתייחסת, בין היתר, לשיפור בתוחלת החיים, ובכלל זה לשיפורים עתידיים, ולשיעור מימוש הגמלה ולהשלכות הנובעות מכך על גובה העתודות ואופן בנייתן. צויין כי כל עוד מתקבלות הערות מקצועיות לטיוטה, עדיין קיים חוסר וודאות באם ניתן לראות באומדנים הנכללים בטיטה כאומדנים הטובים ביותר לצורך חישוב ההתחייבויות הביטוחיות בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר, 2012. עם פרסום נייר העמדה הסופי, בכוונת המפקח לפרסם הנחיות עדכניות לחישוב הפרשות לעתודות לגמלאות בפוליסות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה מובטחים.

לעניין זה ראה גם באור 2 ו. 1. ד) לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2011.

באור 8: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

ג. שינוי בהוראות המתייחסות לתוכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים (המשך)

1. (המשך)

בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2012 עדכנה החברה את הערכותיה בדבר ההתחייבויות לגמלה על בסיס האומדנים המעודכנים של תוחלת החיים והשיפורים העתידיים ושיעור לקיחת הגמלה, כפי שנכללו בטיטוט נייר העמדה וזאת, בין היתר, לאור המגמות העולות מטיטוט נייר העמדה.

כפועל יוצא מכך, הגדילה החברה את ההפרשה לעתודה משלימה לגמלאות והקטינה את הרווח הכולל ברבעון השני של 2012, בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח לפני מס ובסך של כ- 34 מיליוני ש"ח לאחר מס.

2. פורסמה טיטוט חוזר "מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים", על פיה נקבע, בין היתר, כי החל ביום 1 בינואר, 2013, חברת ביטוח לא תשווק תכנית ביטוח חיים משולבת בחיסכון הכוללת מקדמי קצבה מובטחים, למעט למי שמלאו לו לפחות 55 שנה במועד המכירה וכן בכפוף לכללים נוספים שנקבעו לעניין זה בטיטטה שפורסמה. לעניין המשך שיווקם של תכניות ביטוח חיים הכוללות מקדמי קצבה מובטחים לשנת 2012 המתבססות על הכללים הקיימים, פורסמה הוראת מעבר שמטרתה הסדרת שיווקן של תכניות אלה בתקופת הביניים עד לכניסתם לתוקף של השינויים המוצעים. הפסקת שיווק הפוליסות, הכוללות מקדמי קצבה מובטחים כאמור, עשויה לשפר את שיעור שימור הפוליסות ששווקו עד וכולל שנת 2012. בקשר לכך, ראה גם באור 8. א. לעיל.

טרם פורסמו כל ההסדרים וההסדרים המוצעים הינם בגדר טיטוט. כמו כן, טרם ניתן אישור הפיקוח על הביטוח לתוכנית ביטוח חדשה במקום תוכנית ביטוח המנהלים הקיימת עם מקדם קצבה מובטח. אין ביכולתה של החברה להעריך את ההשפעה הכוללת של האמור לעיל על דוחותיה הכספיים, על פעילותה, על שימור תיק הפוליסות ועל הרווחיות הגלומה בהן.

ד. בעקבות הפרסומים של המפקח כמפורט בסעיף ג. לעיל, החליטה חברת מידרוג בע"מ בחודש יולי 2012, להכניס את תעודות ההתחייבות של חברות הביטוח בכלל ואלו הפועלות בענף חיסכון ארוך הטווח בפרט, לרבות את תעודות ההתחייבות של החברה ושל חברה מאוחדת מנורה גיוס הון, לרשימת מעקב. בחודש ספטמבר 2012 לאחר שמידרוג בחנה את השפעת פרסומי המפקח כאמור לעיל, הוצאו חברות הביטוח, ובכללן החברה וחברה מאוחדת מנורה גיוס הון, מרשימת המעקב. מידרוג ציינה כי תמשיך ותעקוב אחר השפעת ביטול מקדם הקצבה על רווחיותן של חברות הביטוח בטווח הבינוני והארוך.

ה. שינויים מוצעים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי

ביום 2 ביולי, 2012 פרסם המפקח על הביטוח והממונה על החיסכון ושוק ההון במשרד האוצר ("הממונה") טיטטה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ב-2012 ("התקנות החדשות") ושל חוזר חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי (להלן ביחד - "התיקון המוצע") שעניינם עדכון הוראות הדין הקיימות בנושא חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי.

בהתאם לתיקון המוצע תבוטלנה תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, ובמקומן תבואנה התקנות החדשות. השינוי המרכזי שיחול עם כניסת הטיטוט האמורות לתוקף הינו ביטול הדרגות של עתודת עודף הכנסות על הוצאות (העתודה) המחושבת כיום לתקופה של שלוש שנים בענפי ביטוח כללי עם זנב תביעות ארוך ואשר מחושבת לגביהם הערכה אקטוארית כדלהלן:

- 1) החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2013 - העתודה תחושב למשך שנתיים;
- 2) החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2014 - העתודה תחושב למשך שנה;
- 3) החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2015 - לא יידרש עוד חישוב של עתודה.

באור 8: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

ה. שינויים מוצעים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי (המשך)

בנוסף, כצעד משלים לשינוי, פורסמה טיוטת עמדת הממונה ("עמדת הממונה") לעניין נוהג מיטבי לאקטוארים בבואם לחשב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך הדוחות הכספיים כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות. עמדת הממונה כוללת, בין היתר, את הקביעות הבאות:

- א. "רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" פרושה כי קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") - בהסתברות של 75% לפחות - כי ההתחייבויות הביטוחיות שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח.
- ב. ככל שקיימת וודאות רבה יותר בהתאמת הנחות ומודלים, על האקטואר לבחור את ההנחות והמודלים המתארים באופן הטוב ביותר ("Best Estimate") את צפי ההתחייבויות הביטוחיות. לכך יש להוסיף, באופן נפרד, מרווח בגין חוסר וודאות.
- ג. שיעור היוון תזרים התחייבויות (מוצרים עם זנב התחייבויות ארוך).
- ד. קיבוץ - לצורך חישוב מרווחים בגין חוסר הודאות בענפים סטטיסטיים (כהגדרתם בחוזר), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק) בענף. בענפים שאינם סטטיסטיים, ניתן להתייחס לכולם כמקשה אחת.
- ה. קביעת גובה התחייבויות ביטוחיות בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים לתאריך הדיווח ולסיכונים לאחר תאריך הדיווח.

הקבוצה בוחנת את ההשפעה הכוללת של התיקון המוצע אשר בשלב זה איננה ניתנת להערכה שכן מדובר בטיוטה לגביה מתנהלים מגעים בין חברות הביטוח לבין אגף הממונה.

ו. הנפקת מניות לחברה האם

בחודש אוגוסט 2012 הנפיקה החברה מניות לחברה האם, ראה באור 5, סעיף 8 לעיל.

- ז. בחודש ספטמבר 2012, הודיע מבטח משנה לחברה, על רצונו להפסיק חבותו כמבטח משנה בשיעור של כ- 15%, בחלק מפוליסות ביטוח הבריאות של החברה, וזאת בתוקף מיום 1 בינואר, 2012. בהמשך לאמור, נחתם ביום 19 בספטמבר, 2012 הסכם מחייב בין הצדדים להפסקת ההתקשרות כאמור (להלן: "הסכם Cut-off"). במקביל, ולאור הסכמתו של מבטח משנה אחר, אשר הינו כיום מבטח משנה של החברה בתחום ביטוחי הבריאות, לקבל לאחריותו כמבטח משנה גם את עסקי הביטוח אשר נכללו בהסכם ה-Cut-off, בתוקף מיום ה- 1 בינואר, 2012 ואילך, נחתם עימו הסכם ביטוח משנה חליפי ביום 24 בספטמבר, 2012, הכולל קבלת אחריות מלאה ורציפה לעסקי הביטוח בתחום הבריאות, אשר ביטוח המשנה בגינם הופסק מכוח הסכם ה-Cut-off, ובשיעור זהה (למעט לגבי כמות מוגבלת ושולית של פוליסות פיצוי), וזאת בנוסף לחלקו כיום בביטוח המשנה האמור (להלן: "ההסכם החליפי"). יצויין, כי ההסכם החליפי כולל גם הסדר לגבי העברת עסקי ביטוח משנה חדשים לשנים 2012 עד 2014, בשיעור של עד 25% במרבית פעילות ביטוחי הבריאות של החברה. כתוצאה מהחתימה על שני ההסכמים כאמור, רשמה החברה ברבעון השלישי של שנת 2012 רווח חד פעמי בסך של כ- 50 מיליוני ש"ח לפני מס וכ- 32 מיליוני ש"ח לאחר מס.

באור 9: - מסים על ההכנסה

א. בחודש אוגוסט 2012 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשע"ב-2012 אשר קבע כי שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 17% מהשכר ששולם בעד עבודה בחודש ספטמבר ואילך ואילו מס הרווח יעמוד על 17% מהרווח שהופק. ההוראה לגבי מס הרווח בשנת המס 2012 תחול לגבי שליש מהרווח בשנה זו. הצו האמור ביטל את הוראת השעה שהיתה קיימת בנושא.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
		%	
2011	24	16.00	34.48
2012	25	16.33 (*)	35.53
2013 ואילך	25	17.00	35.90

(*) שיעור מס משוקלל.

לשינוי האמור בשיעור מס הרווח אין השפעה מהותית על הרווח הכולל של הקבוצה.

ב. ביום 15 באוקטובר, 2012 נחתם הסכם בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס, המאריך את תוקפם של ההסכמים הקודמים, אשר האחרון שבהם התייחס לשנות המס 2008, 2009 ו- 2010 לשנת המס 2011. הדוחות הכספיים לשנת 2011 וכן לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר, 2012 נערכו בהתאם לעקרונות ההסכם האמור.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם
להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום	ליום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר	2011	2012	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
נכסים בלתי מוחשיים	302,880	670,661	312,394
הוצאות רכישה נדחות	793,221	775,068	842,170
רכוש קבוע	333,044	168,380	374,920
השקעות בחברות מוחזקות	452,258	953,484	501,282
נדל"ן להשקעה	56,237	55,816	54,579
נכסי ביטוח משנה	1,269,668	1,252,079	1,375,985
נכסי מסים שוטפים	89,742	74,112	76,974
חייבים ויתרות חובה	159,063	209,995	241,286
פרמיות לגבייה	448,333	515,500	518,301
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה	11,466,241	11,171,261	12,447,790
השקעות פיננסיות אחרות:			
נכסי חוב סחירים	2,950,376	2,451,402	2,785,211
נכסי חוב שאינם סחירים	4,956,755	4,914,896	5,054,223
מניות	230,680	202,106	217,596
אחרות	332,541	311,266	345,986
סה"כ השקעות פיננסיות אחרות	8,470,352	7,879,670	8,403,016
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה	535,315	449,875	616,638
מזומנים ושווי מזומנים אחרים	131,068	167,118	309,735
נכסים המיועדים לחלוקה לבעלים	620,003	-	-
סך כל הנכסים	25,127,425	24,343,019	26,075,070
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה	12,124,752	11,741,986	13,167,053

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 30 בספטמבר	
31 בדצמבר	2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון:

291,331	291,331	291,332	הון מניות
324,687	324,687	333,486	פרמיה על מניות
95,527	73,298	174,024	קרנות הון
1,204,748	1,179,525	755,415	עודפים
1,916,293	1,868,841	1,554,257	סה"כ הון

התחייבויות:

8,766,076	8,749,365	9,168,781	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,791,979	11,435,344	12,979,034	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
73,011	46,384	40,531	התחייבויות בגין מסים נדחים
123,696	119,588	117,758	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
1,115,910	986,481	988,185	זכאים ויתרות זכות
1,340,460	1,137,016	1,226,524	התחייבויות פיננסיות
23,211,132	22,474,178	24,520,813	סך כל ההתחייבויות
25,127,425	24,343,019	26,075,070	סך כל ההון וההתחייבויות

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם
להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה					
ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביום 31 בדצמבר	
2012		2011		2011	
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
אלפי ש"ח					
2,990,843	2,815,853	1,006,080	958,616	3,771,801	פרמיות שהורווחו ברוטו
614,555	647,522	213,958	208,212	846,493	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,376,288	2,168,331	792,122	750,404	2,925,308	פרמיות שהורווחו בשייר
1,398,128	(480,546)	776,153	(644,501)	(104,001)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
74,980	70,914	25,723	23,245	94,232	הכנסות מדמי ניהול
136,952	143,303	46,964	44,934	183,860	הכנסות מעמלות
33	71	12	(4)	829	הכנסות (הוצאות) אחרות
3,986,381	1,902,073	1,640,974	174,078	3,100,228	סך כל ההכנסות
3,404,692	1,445,879	1,361,018	88,316	2,531,255	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(466,682)	(393,746)	(175,066)	(136,258)	(552,297)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,938,010	1,052,133	1,185,952	(47,942)	1,978,958	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
588,371	541,000	202,503	177,153	713,210	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
257,807	270,914	87,106	95,298	369,045	הוצאות הנהלה וכלליות
77,102	76,833	27,226	21,501	98,686	הוצאות מימון
3,861,290	1,940,880	1,502,787	246,010	3,159,899	סך כל ההוצאות
34,107	22,440	16,235	9,346	53,627	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
159,198	(16,367)	154,422	(62,586)	(6,044)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(7,248)	(6,767)	49,206	(19,164)	(4,088)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
166,446	(9,600)	105,216	(43,422)	(1,956)	רווח נקי (הפסד) מפעילויות נמשכות
5,575	37,159	-	9,478	54,738	רווח נקי מפעילות המיועדת לחלוקה לבעלים
172,021	27,559	105,216	(33,944)	52,782	רווח נקי (הפסד)

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה					רווח נקי (הפסד)
ל- 9 חודשים שהסתיימו		ל- 3 חודשים שהסתיימו		ביום	
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		31 בדצמבר	
2012	2011	2012	2011	2011	
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
אלפי ש"ח					רווח (הפסד) כולל אחר: התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד חלק החברה ברווח (הפסד) כולל אחר של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה (הטבת מס) מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר רווח (הפסד) כולל אחר, נטו סך-הכל רווח (הפסד) כולל
172,021	27,559	105,216	(33,944)	52,782	
4,018	6,521	71	6,510	9,379	
106,339	(177,260)	83,143	(90,146)	(158,161)	
(21,777)	2,630	(11,039)	16,358	10,475	
17,014	32,057	464	17,599	33,441	
12,126	(18,967)	10,114	(9,460)	(16,245)	
117,720	(155,019)	82,753	(59,139)	(121,111)	
38,454	(46,460)	26,915	(16,948)	(34,448)	
79,266	(108,559)	55,838	(42,191)	(86,663)	
251,287	(81,000)	161,054	(76,135)	(33,881)	

תמצית נתונים המתאייחים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולר

ל- 9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בראות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
1,324,439	311,317	1,355,087	-	-	2,990,843	-	2,990,843
92,812	78,785	442,958	-	-	614,555	-	614,555
1,231,627	232,532	912,129	-	-	2,376,288	-	2,376,288
1,178,520	32,995	139,719	58,532	(11,638)	1,398,128	-	1,398,128
74,980	-	-	-	-	74,980	-	74,980
22,594	6,982	107,376	-	-	136,952	-	136,952
-	-	-	33	-	33	-	33
2,507,721	272,509	1,159,224	58,565	(11,638)	3,986,381	-	3,986,381
2,214,113	249,620	940,959	-	-	3,404,692	-	3,404,692
(53,767)	(151,590)	(261,325)	-	-	(466,682)	-	(466,682)
2,160,346	98,030	679,634	-	-	2,938,010	-	2,938,010
219,239	81,205	287,927	-	-	588,371	-	588,371
153,357	34,970	65,439	15,679	(11,638)	257,807	-	257,807
4,853	168	5,701	66,380	-	77,102	-	77,102
2,537,795	214,373	1,038,701	82,059	(11,638)	3,861,290	-	3,861,290
8,832	-	25,461	5,389	-	39,682	5,575	34,107
(21,242)	58,136	145,984	(18,105)	-	164,773	5,575	159,198
28,715	7,556	54,742	26,707	-	117,720	-	117,720
7,473	65,692	200,726	8,602	-	282,493	5,575	276,918

ליום 30 בספטמבר, 2012

4,931,529	705,311	3,531,941	-	-	9,168,781	-	9,168,781
12,929,619	49,415	-	-	-	12,979,034	-	12,979,034

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולר (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בראות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר						
אלפי ש"ח						
1,250,588	275,413	1,289,852	-	-	-	2,815,853
90,480	76,493	480,549	-	-	-	647,522
1,160,108	198,920	809,303	-	-	-	2,168,331
(638,362)	20,614	119,783	27,752	(10,333)	-	(480,546)
70,914	-	-	-	-	-	70,914
19,107	9,284	114,912	-	-	-	143,303
-	-	-	71	-	-	71
611,767	228,818	1,043,998	27,823	(10,333)	-	1,902,073
377,224	187,801	880,854	-	-	-	1,445,879
(56,386)	(74,830)	(262,530)	-	-	-	(393,746)
320,838	112,971	618,324	-	-	-	1,052,133
199,820	61,613	279,567	-	-	-	541,000
162,380	23,996	83,517	11,354	(10,333)	-	270,914
4,242	4	6,292	66,295	-	-	76,833
687,280	198,584	987,700	77,649	(10,333)	-	1,940,880
43,185	-	13,477	2,937	-	37,159	22,440
(32,328)	30,234	69,775	(46,889)	-	37,159	(16,367)
(18,282)	(5,781)	(80,842)	(50,114)	-	-	(155,019)
(50,610)	24,453	(11,067)	(97,003)	-	37,159	(171,386)
ליום 30 בספטמבר, 2011						
4,749,830	602,309	3,397,226	-	-	-	8,749,365
11,387,632	47,712	-	-	-	-	11,435,344

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולר (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
442,865	106,662	456,553	-	-	1,006,080	-	1,006,080
33,689	26,776	153,493	-	-	213,958	-	213,958
409,176	79,886	303,060	-	-	792,122	-	792,122
687,106	14,249	44,510	34,196	(3,908)	776,153	-	776,153
25,723	-	-	-	-	25,723	-	25,723
8,393	2,581	35,990	-	-	46,964	-	46,964
-	-	-	12	-	12	-	12
1,130,398	96,716	383,560	34,208	(3,908)	1,640,974	-	1,640,974
1,000,668	72,481	287,869	-	-	1,361,018	-	1,361,018
(13,345)	(79,313)	(82,408)	-	-	(175,066)	-	(175,066)
987,323	(6,832)	205,461	-	-	1,185,952	-	1,185,952
75,867	27,758	98,878	-	-	202,503	-	202,503
53,929	11,805	22,706	2,574	(3,908)	87,106	-	87,106
1,833	64	2,052	23,277	-	27,226	-	27,226
1,118,952	32,795	329,097	25,851	(3,908)	1,502,787	-	1,502,787
865	-	14,537	833	-	16,235	-	16,235
12,311	63,921	69,000	9,190	-	154,422	-	154,422
20,955	5,645	40,806	15,347	-	82,753	-	82,753
33,266	69,566	109,806	24,537	-	237,175	-	237,175

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולר (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
בלתי מבוקר							
אלפי ש"ח							
436,339	93,449	428,828	-	-	958,616	-	958,616
30,198	25,246	152,768	-	-	208,212	-	208,212
406,141	68,203	276,060	-	-	750,404	-	750,404
(659,197)	2,669	23,753	(7,791)	(3,935)	(644,501)	-	(644,501)
23,245	-	-	-	-	23,245	-	23,245
7,194	2,096	35,644	-	-	44,934	-	44,934
-	-	-	(4)	-	(4)	-	(4)
(222,617)	72,968	335,457	(7,795)	(3,935)	174,078	-	174,078
(264,383)	63,032	289,667	-	-	88,316	-	88,316
(15,877)	(24,851)	(95,530)	-	-	(136,258)	-	(136,258)
(280,260)	38,181	194,137	-	-	(47,942)	-	(47,942)
69,686	18,377	89,090	-	-	177,153	-	177,153
57,582	8,352	29,559	3,740	(3,935)	95,298	-	95,298
1,115	1	2,141	18,244	-	21,501	-	21,501
(151,877)	64,911	314,927	21,984	(3,935)	246,010	-	246,010
13,561	-	7,556	(2,293)	-	18,824	9,478	9,346
(57,179)	8,057	28,086	(32,072)	-	(53,108)	9,478	(62,586)
(7,482)	(2,481)	(35,786)	(13,390)	-	(59,139)	-	(59,139)
(64,661)	5,576	(7,700)	(45,462)	-	(112,247)	9,478	(121,725)

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

תמצית נתונים המתאייסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות סולר (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2011

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח בריאות	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	התאמות וקיזוזים	סה"כ	פעילות מיועדת לחלוקה לבעלים	סה"כ
מבוקר							
אלפי ש"ח							
1,681,171	370,920	1,719,710	-	-	3,771,801	-	3,771,801
118,579	101,862	626,052	-	-	846,493	-	846,493
1,562,592	269,058	1,093,658	-	-	2,925,308	-	2,925,308
(304,206)	28,118	152,542	33,880	(14,335)	(104,001)	-	(104,001)
94,232	-	-	-	-	94,232	-	94,232
24,828	9,617	149,415	-	-	183,860	-	183,860
-	-	-	829	-	829	-	829
1,377,446	306,793	1,395,615	34,709	(14,335)	3,100,228	-	3,100,228
1,080,408	239,487	1,211,360	-	-	2,531,255	-	2,531,255
(70,871)	(99,093)	(382,333)	-	-	(552,297)	-	(552,297)
1,009,537	140,394	829,027	-	-	1,978,958	-	1,978,958
261,875	82,112	369,223	-	-	713,210	-	713,210
224,694	30,513	110,308	17,865	(14,335)	369,045	-	369,045
10,317	1,082	8,376	78,911	-	98,686	-	98,686
1,506,423	254,101	1,316,934	96,776	(14,335)	3,159,899	-	3,159,899
71,343	-	28,911	8,111	-	108,365	54,738	53,627
(57,634)	52,692	107,592	(53,956)	-	48,694	54,738	(6,044)
(12,753)	(4,616)	(71,769)	(31,973)	-	(121,111)	-	(121,111)
(70,387)	48,076	35,823	(85,929)	-	(72,417)	54,738	(127,155)
ליום 31 בדצמבר, 2011							
4,775,897	610,332	3,379,847	-	-	8,766,076	-	8,766,076
11,746,168	45,811	-	-	-	11,791,979	-	11,791,979

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
וחוזי השקעה
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
וחוזי השקעה
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי
תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולר

ל- 9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
328,937	530,049	395,156	211,957	1,466,099	פרמיות ברוטו
5,938	144,833	248,596	96,506	495,873	פרמיות ביטוח משנה
322,999	385,216	146,560	115,451	970,226	פרמיות בשייר
(18,891)	(24,978)	(2,265)	(11,963)	(58,097)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
304,108	360,238	144,295	103,488	912,129	פרמיות שהורווחו בשייר
85,145	14,876	4,892	34,806	139,719	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	38,467	60,521	8,388	107,376	הכנסות מעמלות
389,253	413,581	209,708	146,682	1,159,224	סך כל ההכנסות
255,853	374,468	196,915	113,723	940,959	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(13,138)	(87,776)	(124,153)	(36,258)	(261,325)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
242,715	286,692	72,762	77,465	679,634	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
26,639	118,759	102,891	39,638	287,927	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
18,448	20,528	18,567	7,896	65,439	הוצאות הנהלה וכלליות
1,772	1,736	1,489	704	5,701	הוצאות מימון
289,574	427,715	195,709	125,703	1,038,701	סך כל ההוצאות
25,029	512	2,871	(2,951)	25,461	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
124,708	(13,622)	16,870	18,028	145,984	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
35,290	6,326	1,709	11,417	54,742	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
159,998	(7,296)	18,579	29,445	200,726	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,643,494	491,790	384,258	1,012,399	3,531,941	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2012 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
309,585	489,707	374,839	177,938	1,352,069	פרמיות ברוטו
4,838	128,139	225,151	76,974	435,102	פרמיות ביטוח משנה
304,747	361,568	149,688	100,964	916,967	פרמיות בשייר
(56,371)	(30,162)	(11,497)	(9,634)	(107,664)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
248,376	331,406	138,191	91,330	809,303	פרמיות שהורווחו בשייר
73,237	10,970	4,507	31,069	119,783	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,632	38,384	61,054	11,842	114,912	הכנסות מעמלות
325,245	380,760	203,752	134,241	1,043,998	סך כל ההכנסות
260,895	375,464	140,692	103,803	880,854	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(34,944)	(113,770)	(76,033)	(37,783)	(262,530)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
225,951	261,694	64,659	66,020	618,324	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
26,270	119,627	96,644	37,026	279,567	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
22,785	27,466	24,089	9,177	83,517	הוצאות הנהלה וכלליות
1,785	2,118	1,801	588	6,292	הוצאות מימון
276,791	410,905	187,193	112,811	987,700	סך כל ההוצאות
11,739	973	2,816	(2,051)	13,477	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
60,193	(29,172)	19,375	19,379	69,775	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(52,445)	(8,343)	(2,688)	(17,366)	(80,842)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
7,748	(37,515)	16,687	2,013	(11,067)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,627,489	452,311	347,460	969,966	3,397,226	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2011 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2012					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
97,684	160,927	111,168	65,311	435,090	פרמיות ברוטו
2,106	42,517	66,922	34,840	146,385	פרמיות ביטוח משנה
95,578	118,410	44,246	30,471	288,705	פרמיות בשייר
6,656	1,489	3,171	3,039	14,355	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
102,234	119,899	47,417	33,510	303,060	פרמיות שהורווחו בשייר
27,294	4,558	1,539	11,119	44,510	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	12,729	20,909	2,352	35,990	הכנסות מעמלות
129,528	137,186	69,865	46,981	383,560	סך כל ההכנסות
85,821	119,874	47,240	34,934	287,869	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(9,727)	(30,793)	(24,983)	(16,905)	(82,408)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
76,094	89,081	22,257	18,029	205,461	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,365	40,832	35,700	12,981	98,878	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
6,304	7,260	6,303	2,839	22,706	הוצאות הנהלה וכלליות
534	747	532	239	2,052	הוצאות מימון
92,297	137,920	64,792	34,088	329,097	סך כל ההוצאות
13,556	764	1,180	(963)	14,537	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
50,787	30	6,253	11,930	69,000	רווח לפני מסים על ההכנסה
26,502	4,739	1,254	8,311	40,806	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
77,289	4,769	7,507	20,241	109,806	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

ל- 3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	ענפי חבויות ואחרים (**)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
98,780	151,174	111,184	55,359	416,497	פרמיות ברוטו
1,778	37,662	64,831	29,350	133,621	פרמיות ביטוח משנה
97,002	113,512	46,353	26,009	282,876	פרמיות בשייר
(8,331)	(2,432)	642	3,305	(6,816)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
88,671	111,080	46,995	29,314	276,060	פרמיות שהורווחו בשייר
14,799	1,994	815	6,145	23,753	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
572	12,047	18,985	4,040	35,644	הכנסות מעמלות
104,042	125,121	66,795	39,499	335,457	סך כל ההכנסות
69,671	123,785	61,557	34,654	289,667	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(8,470)	(33,628)	(39,007)	(14,425)	(95,530)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
61,201	90,157	22,550	20,229	194,137	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
8,055	36,796	32,428	11,811	89,090	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
7,849	9,958	8,505	3,247	29,559	הוצאות הנהלה וכלליות
584	708	617	232	2,141	הוצאות מימון
77,689	137,619	64,100	35,519	314,927	סך כל ההוצאות
8,034	(508)	890	(860)	7,556	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
34,387	(13,006)	3,585	3,120	28,086	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(23,522)	(3,687)	(1,142)	(7,435)	(35,786)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
10,865	(16,693)	2,443	(4,315)	(7,700)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 93% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי - סולו (המשך)

לשנה שהסתיימה ליום 31 בדצמבר, 2011					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ	
מבוקר					
אלפי ש"ח					
397,890	626,429	482,269	220,756	1,727,344	פרמיות ברוטו
7,517	162,878	291,167	95,769	557,331	פרמיות ביטוח משנה
390,373	463,551	191,102	124,987	1,170,013	פרמיות בשייר
(46,890)	(17,780)	(7,368)	(4,317)	(76,355)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
343,483	445,771	183,734	120,670	1,093,658	פרמיות שהורווחו בשייר
94,161	13,298	5,705	39,378	152,542	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
3,771	48,987	81,291	15,366	149,415	הכנסות מעמלות
441,415	508,056	270,730	175,414	1,395,615	סך כל ההכנסות
317,616	516,145	237,711	139,888	1,211,360	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(32,267)	(154,820)	(149,028)	(46,218)	(382,333)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
285,349	361,325	88,683	93,670	829,027	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
35,418	157,336	127,542	48,927	369,223	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
30,204	36,576	31,647	11,881	110,308	הוצאות הנהלה וכלליות
2,837	2,393	2,262	884	8,376	הוצאות מימון
353,808	557,630	250,134	155,362	1,316,934	סך כל ההוצאות
25,190	1,627	4,563	(2,469)	28,911	חלק בתוצאות חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
112,797	(47,947)	25,159	17,583	107,592	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(46,856)	(7,148)	(2,385)	(15,380)	(71,769)	הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
65,941	(55,095)	22,774	2,203	35,823	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,600,408	449,782	369,458	960,199	3,379,847	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2011 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אובדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 81% מסך הפרמיות בענפים אלו.

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרותא. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר	
2011	2011	2012
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
4,001,963	4,037,138	4,375,588
3,082,928	3,061,697	3,244,650
2,682,486	2,486,492	2,962,349
1,698,864	1,585,934	1,865,203
11,466,241	11,171,261	12,447,790
535,315	449,875	616,638
123,196	120,850	102,625
12,124,752	11,741,986	13,167,053

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2012					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
בלתי מבוקר				פירוט	
אלפי ש"ח				בסעיף	
3,533,521	-	3,329,862	203,659	ג	נכסי חוב סחירים
5,402,060	5,402,060	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
249,067	-	234,217	14,850	ה	מניות
404,311	-	314,018	90,293	ו	אחרות
9,588,959	5,402,060	3,878,097	308,802		סה"כ
ליום 30 בספטמבר, 2011					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
בלתי מבוקר				פירוט	
אלפי ש"ח				בסעיף	
3,502,136	-	3,040,347	461,789	ג	נכסי חוב סחירים
5,208,656	5,208,656	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
258,619	-	231,267	27,352	ה	מניות
445,426	-	185,183	260,243	ו	אחרות
9,414,837	5,208,656	3,456,797	749,384		סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2011					
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
מבוקר				פירוט	
אלפי ש"ח				בסעיף	
3,679,513	-	3,149,459	530,054	ג	נכסי חוב סחירים
5,248,752	5,248,752	-	-	ד	נכסי חוב שאינם סחירים
262,170	-	239,708	22,462	ה	מניות
392,053	-	187,041	205,012	ו	אחרות
9,582,488	5,248,752	3,576,208	757,528		סה"כ

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2012			
הערך בספרים	עלות מופחתת	הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
1,685,612	1,610,378	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,845,810	1,823,056	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
2,099	2,426	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,533,521	3,435,860	סך הכל נכסי חוב סחירים	
65,994		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	
ליום 30 בספטמבר, 2011			
הערך בספרים	עלות מופחתת	הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
1,807,102	1,767,171	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,690,668	1,738,089	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
4,366	5,886	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,502,136	3,511,146	סך הכל נכסי חוב סחירים	
63,279		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	
ליום 31 בדצמבר, 2011			
הערך בספרים	עלות מופחתת	הערך בספרים	עלות מופחתת
מבוקר		מבוקר	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
1,933,643	1,870,405	אגרות חוב ממשלתיות	
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>	
1,742,199	1,795,653	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
3,671	4,393	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה	
3,679,513	3,670,451	סך הכל נכסי חוב סחירים	
67,050		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2012	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,999,567	2,406,757
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

3,155,901	2,995,037
266	266
6,155,734	5,402,060
	96,935

ליום 30 בספטמבר, 2011	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,879,662	2,370,121
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2,865,514	2,838,535
5,745,176	5,208,656
	93,413

ליום 31 בדצמבר, 2011	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	

2,894,471	2,366,397
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

2,938,814	2,882,355
5,833,285	5,248,752
	91,475

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. מניות

ליום 30 בספטמבר, 2012		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
234,615	265,940	מניות סחירות
14,452	10,885	מניות שאינן סחירות
249,067	276,825	סך הכל מניות
73,817		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
249,172	305,406	מניות סחירות
9,447	7,492	מניות שאינן סחירות
258,619	312,898	סך הכל מניות
71,470		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
252,091	297,198	מניות סחירות
10,079	6,803	מניות שאינן סחירות
262,170	304,001	סך הכל מניות
72,331		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2012		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
238,122	225,905	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
166,189	154,241	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
404,311	380,146	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
22,089		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
272,092	272,493	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
173,334	174,360	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
445,426	446,853	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
23,341		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2011		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
226,483	227,415	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
165,570	169,646	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
392,053	397,061	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
27,615		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.
